

CEL STRATEGICZNY (C1)**Rozwijanie efektywnego systemu pomocy i integracji społecznej**

Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych			Nr str.
1.	C ₁ K ₁	Monitorowanie problemów społecznych	7
Wsparcie i aktywizacja osób bezrobotnych			
1.	C ₁ K ₂	Reintegracja społeczno - zawodowa bezrobotnych klientów pomocy społecznej „Warsztat edukacyjno - rozwojowy dla osób bezrobotnych”	8
2.	C ₁ K ₂	Klub Integracji Społecznej	10
3.	C ₁ K ₂	„Praca - stworzenie warunków powrotu na rynek pracy” Reintegracja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych	12
4.	C ₁ K ₂	Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno - zawodowa bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	14
Działania na rzecz wychodzenia z bezdomności			
1.	C ₁ K ₃	Spotkania społeczności bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Noclegowni Miejskich w Rudzie Śląskiej	16
2.	C ₁ K ₃	Udzielanie schronienia oraz pomocy w wychodzeniu z bezdomności mężczyznom (w tym niepełnosprawnym) z terenu Miasta Ruda Śląska	18
3.	C ₁ K ₃	Udzielanie schronienia kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność oraz pomocy w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji życiowej	20
Rozwój i doskonalenie systemu wsparcia dla osób uzależnionych			
1.	C ₁ K ₄	FAS/FAE - grupa edukacyjna dla klientów pomocy społecznej	22
2.	C ₁ K ₄	Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym	24
Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych			
1.	C ₁ K ₅	Klub Seniora przy Dziennym Domu „Senior - WIGOR” w Rudzie Śląskiej	26
2.	C ₁ K ₅	Integracja lokatorów mieszkań chronionych dla seniorów	28
3.	C ₁ K ₅	Mieszkania chronione dla seniorów	30
4.	C ₁ K ₅	Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów i Rodzin Katyńskich	33
5.	C ₁ K ₅	Aktywizacja osób starszych	35
Działanie na rzecz wsparcia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych			
1.	C ₁ K ₆	Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej	36
2.	C ₁ K ₆	Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi	38
3.	C ₁ K ₆	Środowiskowy Dom Samopomocy dla 21 osób w dzielnicy Ruda	40
4.	C ₁ K ₆	Przygotowanie rodziny do zapewnienia oparcia dziecku niepełnosprawnemu	42
5.	C ₁ K ₆	Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej - miejskie obchody Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych	44
6.	C ₁ K ₆	Likwidacja barier transportowych, tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych	46
7.	C ₁ K ₆	Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania do zadań realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	48
8.	C ₁ K ₆	Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	50
9.	C ₁ K ₆	Informacja jako metoda likwidacji barier. Informator dla osób niepełnosprawnych	51
10.	C ₁ K ₆	Klub Absolwenta	52
11.	C ₁ K ₆	Rozwój Lokalnego Informatora dla Osób Niepełnosprawnych - Portal www.integra.rsl.pl	54
12.	C ₁ K ₆	Likwidacja barier architektonicznych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej	55
13.	C ₁ K ₆	Utworzenie 30 nowych miejsc w Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej	56
Rozwijanie systemu pomocy rodzinie dysfunkcyjnej			
1.	C ₁ K ₇	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	57
2.	C ₁ K ₇	Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc)	59
3.	C ₁ K ₇	Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	61

4.	C ₁ K ₇	Trening radzenia sobie z agresją	63
5.	C ₁ K ₇	Konsultacja i terapia dla małżeństw i par	65
6.	C ₁ K ₇	Wsparcie dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących z terenu Miasta Ruda Śląska	67
7.	C ₁ K ₇	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie ogniska wychowawczego oraz świetlic, w tym grup profilaktyczno - rozwojowych dla dzieci w wieku od lat 3	69
8.	C ₁ K ₇	Asystent rodziny	71
9.	C ₁ K ₇	„Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - grupa wsparcia dla rodziców	74
10.	C ₁ K ₇	„moc-E” - grupa wsparcia dla osób z emocjonalnymi trudnościami w funkcjonowaniu społecznym.	77
11.	C ₁ K ₇	„Rudzkie Warsztatowo”	79
12.	C ₁ K ₇	Miejski Program Działań Ostonowych „Oszczędzam z wodomierzem”	81
13.	C ₁ K ₇	Program ostonowy „Pomoc Miasta w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”	81
14.	C ₁ K ₇	Zespoły interdyscyplinarne	82
15.	C ₁ K ₇	Bezpieczna rodzina	83
16.	C ₁ K ₇	Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawania zadłużenia wśród klientów pomocy społecznej	85
Wprowadzanie i rozwijanie nowatorskich działań w obszarze pomocy i integracji społecznej			
1.	C ₁ K ₈	Projekt pozakonkursowy „Ruda Śląska - nowa perspektywa” 2015 - 2017	87
2.	C ₁ K ₈	Zabezpieczenie schronienia w formie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym	89
3.	C ₁ K ₈	Stworzenie formy wsparcia psychospołecznego dla rodzin mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej dotkniętych chorobą Alzheimera.	91
4.	C ₁ K ₈	„Światlandia” Rudzki Festiwal Placówek Wsparcia Dziennego	93
Rozwój i doskonalenie systemu pieczy zastępczej			
1.	C ₁ K ₉	Prowadzenie rodzinnych domów dziecka - placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego	94
2.	C ₁ K ₉	Tworzenie na terenie Miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka	96
3.	C ₁ K ₉	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt	98
4.	C ₁ K ₉	Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego	100
5.	C ₁ K ₉	Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei	102
6.	C ₁ K ₉	Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom”	103
7.	C ₁ K ₉	„Nie musisz być sam” - system wsparcia rodzin zastępczych	105
8.	C ₁ K ₉	Pomoc koordynatora pieczy zastępczej	107
9.	C ₁ K ₉	Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej	109
10.	C ₁ K ₉	Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych	110
11.	C ₁ K ₉	Działalność Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej	111
Doskonalenie kadr systemu pomocy i integracji społecznej			
1.	C ₁ K ₁₀	Działamy razem	113

CEL STRATEGICZNY (C2)

Rozwój warunków sprzyjających umacnianiu rodziny

Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży			
1.	C ₂ K ₁	Program Rudzka Karta Rodziny 3+	114
Rozwój systemu poradnictwa, edukacji, wspierania i aktywizacji rodzin			
1.	C ₂ K ₂	Pomoc psychologiczna rodzinie	115
2.	C ₂ K ₂	Miejski Program Działań Ostonowych „Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu”	117
3.	C ₂ K ₂	Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego dla mieszkańców Rudy Śląskiej znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej	118

Poszerzanie oferty opieki nad małym dzieckiem			
1.	C ₂ K ₄	„Żłobek dla wszystkich” - zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc opieki dla dzieci do lat trzech	120

CEL STRATEGICZNY (C3)

Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu

Promocja zdrowego stylu życia			
1.	C ₃ K ₁	Pomoc ludziom uzależnionym i ich rodzinom	121
2.	C ₃ K ₁	Wspieranie chorych po przebytej chorobie nowotworowej i ich rodzin oraz profilaktyka chorób nowotworowych	123
3.	C ₃ K ₁	Profilaktyka cukrzycy	124
4.	C ₃ K ₁	Program edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży	126
5.	C ₃ K ₁	Wakacje ze zdrowiem	127
6.	C ₃ K ₁	Wspieranie działań w zakresie honorowego oddawania krwi wśród mieszkańców miasta Ruda Śląska	128
7.	C ₃ K ₁	Gimnastyka dla seniora	129
Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom			
1.	C ₃ K ₂	Programy profilaktyczne dla rodzin, dzieci i młodzieży w tym ochrona praw dziecka	130
2.	C ₃ K ₂	Izba Wytrzeźwień	131
3.	C ₃ K ₂	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok	132
4.	C ₃ K ₂	Poradnictwo z zakresu profilaktyki i problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej	133
5.	C ₃ K ₂	Poradnictwo z zakresu narkomanii dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej	135
Profilaktyka i leczenie uzależnień			
1.	C ₃ K ₃	„Mam alternatywę” - realizacja programów profilaktycznych z zakresu narkomanii oraz uzależnień behawioralnych	137
Aktywizacja osób niepełnosprawnych i ich rodzin do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym			
1.	C ₃ K ₄	Rehabilitacja chorych na stwardnienie rozsiane	139
2.	C ₃ K ₄	Rehabilitacja osób słabowidzących i niewidomych - dorosłych oraz dzieci	140
3.	C ₃ K ₄	Wspieranie chorych po przebytej chorobie nowotworowej i ich rodzin oraz profilaktyka chorób nowotworowych	141
4.	C ₃ K ₄	Prowadzenie rehabilitacji niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo mieszkańców miasta Ruda Śląska	142
5.	C ₃ K ₄	System Wczesnego Wspomagania Rozwoju	143
6.	C ₃ K ₄	Wieloaspektowa opieka nad dzieckiem z zaburzeniami mowy, głuchym, niedostępnym, niedowidzącym i niewidomym	145

CEL STRATEGICZNY (C4)

Rozwój godnych warunków zamieszkania

Zwiększenie zasobów lokali socjalnych			
1.	C ₄ K ₁	Zwiększenie zasobów lokali socjalnych	147
2.	C ₄ K ₁	Przekwalifikowania lokali mieszkalnych na lokale socjalne	148
3.	C ₄ K ₁	Zasiedlanie lokali w ramach współpracy z TBS Dombud	149

CEL STRATEGICZNY (C5)

Rozwój systemu działań edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych

Wzmacnianie roli placówek oświatowych we wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży			
1.	C ₅ K ₂	„Nasz region - nasz czysty Dom”	150
2.	C ₅ K ₂	„Zdolniaczek przedszkolaczek” - strategia wsparcia dziecka zdolnego	153
3.	C ₅ K ₂	Mały Ratownik Medyczny	155
4.	C ₅ K ₂	„Ja i mój starszy kolega, koleżanka”.	157
5.	C ₅ K ₂	„Niezwyczajne dni w przedszkolu”	159
6.	C ₅ K ₂	„Bezpieczny kontakt z elektrycznością”	161
Poszerzanie działań wychowawczo-profilaktycznych			
1.	C ₅ K ₃	Szkolny Rajd Pieszy „Żyjmy zdrowo”	164
2.	C ₅ K ₃	Żyjmy zdrowo, sportowo i beznatogowo” - konkurs międzyszkolny	166
3.	C ₅ K ₃	„Mikrosystem ekologiczno-zdrowotno-wychowawczy SP 13 w Rudzie Śląskiej”	168
4.	C ₅ K ₃	„Bezpieczny Internet”	170
5.	C ₅ K ₃	„ W sieci uzależnienia i cyberprzemocy”	171
Przeciwdziałanie przedwczesnemu wypadaniu z systemu edukacji			
1.	C ₅ K ₄	Działalność asystenta romskiego w Szkole Podstawowej	173
Rozwój spójnego, wielopoziomowego systemu kształcenia zgodnie z podstawą programową			
1.	C ₅ K ₆	Taniec towarzyski i formy muzyczno-ruchowe alternatywą na nudne lekcje wychowania fizycznego	175
Wspieranie działań integracyjnych w placówkach oświatowych			
1.	C ₅ K ₈	Dzień Wiedzy o Autyzmie w ramach Światowego Dnia Autyzmu	177
2.	C ₅ K ₈	Festiwal Artystyczno - Wokalny „do-re-mi”	178
3.	C ₅ K ₈	Festiwal „Jesienne klimaty”	180
4.	C ₅ K ₈	Integracja - „Wspólnie poznajemy świat”	181
5.	C ₅ K ₈	Jasełka integracyjne	182
6.	C ₅ K ₈	Konkurs plastyczny dla dzieci z niepełnosprawnością - „Świąteczne inspiracje”	183
7.	C ₅ K ₈	Likwidacja barier architektonicznych w Zespole Szkół Nr 3 Specjalnych	184
8.	C ₅ K ₈	Ogród sensoryczny	185
9.	C ₅ K ₈	Organizacja wyjazdu dla uczniów i absolwentów Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w konwencji obozu harcerskiego	187
10.	C ₅ K ₈	Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej	189
11.	C ₅ K ₈	Organizacja obchodów Dnia Zespołu Downa	190
12.	C ₅ K ₈	Organizacja imprezy integracyjnej „Święty Łukasz Kolęduje”	191
13.	C ₅ K ₈	Międzyszkolny konkurs „savoir - vivre” wobec osób niepełnosprawnych	192
14.	C ₅ K ₈	„Żyjmy zdrowo...”	194
15.	C ₅ K ₈	Obchody Światowego Dnia Autyzmu	195
16.	C ₅ K ₈	„Sprawni - niepełnosprawni” - budowa Sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej	196

CEL STRATEGICZNY(C6)

Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy			
1.	C ₆ K ₁	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej (III)	198
2.	C ₆ K ₁	50 lat doświadczenia	200
Promowanie i wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych			
1.	C ₆ K ₂	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska (III)	202

CEL STRATEGICZNY (C7)**Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego**

Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych			
1.	C ₇ K ₁	Program Współpracy Miasta Ruda Śląska z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017	204
2.	C ₇ K ₁	Integrowanie mniejszości narodowych zamieszkujących Rudę Śląską, szczególnie mniejszości romskiej ze społecznością lokalną	205
3.	C ₇ K ₁	„Upowszechnienie idei wolontariatu oraz aktywizacja środowiska lokalnego wokół działalności wolontarystycznej na terenie Rudy Śląskiej”	206
4.	C ₇ K ₁	Diagnoza kondycji rudzkiego sektora pozarządowego	207
5.	C ₇ K ₁	Organizacja Forum Organizacji Pozarządowych	208
Wspieranie warunków aktywizujących społeczność lokalną			
1.	C ₇ K ₂	„Prowadzenie Punktu Pomocy Rzeczowej dla mieszkańców Rudy Śląskiej”	209

CEL STRATEGICZNY (C8)**Zapewnienie bezpieczeństwa i przeciwdziałanie dezorganizacji społecznej**

Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego			
1.	C ₈ K ₁	Bezpieczne Miasto	210
Wspieranie i realizacja działań profilaktycznych			
1.	C ₈ K ₂	Szkolenie celem kształtowania właściwych postaw w sytuacjach zagrożeń	211
2.	C ₈ K ₂	Lokalne działania profilaktyczne realizowane w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” - PaS/PaT (Profilaktyka a Sztuka / Profilaktyka a Ty)	213
Wspieranie funkcjonowania i rozwoju służb ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego			
1.	C ₈ K ₃	Pogłębianie współpracy osób funkcyjnych biorących udział w procesie zarządzania kryzysowego	215
Zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków sytuacji kryzysowych			
1.	C ₈ K ₄	Działanie mające na celu poprawę bezpieczeństwa powodziowego na terenie miasta. Doposażenie magazynu przeciwpowodziowego	217
2.	C ₈ K ₄	Monitorowanie zagrożeń na terenie miasta oraz ostrzeganie podmiotów i mieszkańców o możliwości wystąpienia zagrożeń	219

CEL STRATEGICZNY (C9)**Tworzenie i rozwijanie warunków sprzyjających aktywności kulturalnej, fizycznej oraz zdrowego stylu życia mieszkańców**

Profilaktyka i integracja społeczna poprzez kulturę i aktywność fizyczną			
1.	C ₉ K ₂	Sport osób niepełnosprawnych	221
2.	C ₉ K ₂	Finansowe wsparcie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych organizowanych dla osób niepełnosprawnych	222
3.	C ₉ K ₂	Regionalny Turniej Tenisa Stołowego	223
4.	C ₉ K ₂	Turniej piłki nożnej Szkół Specjalnych Rudy Śląskiej i miast ościennych	224
5.	C ₉ K ₂	Olimpiada Zdrowia	225
6.	C ₉ K ₂	Konkurs gwary śląskiej na wesoło	226
Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego			
1.	C ₉ K ₃	Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego	227
Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze			
1.	C ₉ K ₄	Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze	228

Monitorowanie problemów społecznych [C₁K₁]

Cel projektu:

Identyfikacja problemów społecznych dotyczących mieszkańców Rudy Śląskiej oraz określenie ich występowania na terenie miasta, na podstawie danych będących w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Adresat:

Wszystkie instytucje i podmioty uczestniczące w realizacji polityki społecznej i rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współudziale podmiotów i instytucji, które w swej codziennej działalności stykają się z problemami społecznymi, co stanowi podstawę opracowania projektów socjalnych.

Założenia merytoryczne:

Monitorowanie problemów społecznych służy analizie i ocenie zagrożeń społecznych, a także planowaniu rozwiązań i przeciwdziałaniu problemom społecznym oraz ocenie efektów dotychczas podejmowanych działań.

Etapy realizacji projektu:

- monitorowanie występowania ustawowych powodów korzystania z pomocy społecznej klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszkałych w poszczególnych dzielnicach miasta,
- monitorowanie innych zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- lepsze rozeznanie dotyczące problemów społecznych,
- podstawa planowania infrastruktury działań socjalnych,
- liczba rodzin i liczba osób korzystających z pomocy społecznej z uwagi na powody określone w ustawie o pomocy społecznej jako statystyczny miernik oceny natężenia danego zjawiska,
- natężenie problemów społecznych w poszczególnych dzielnicach Rudy Śląskiej (na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja okresowa - opracowywanie diagnozy problemów społecznych, występujących wśród klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2004r. do nadal.

**Reintegracja społeczno - zawodowa bezrobotnych klientów pomocy społecznej
„Warsztat edukacyjno - rozwojowy dla osób bezrobotnych” [C₁K₂]**

Cel projektu:

Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu i marginalizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej.

Adresat:

Bezrobotni klienci pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Założeniem niniejszego projektu jest przede wszystkim reintegracja społeczno - zawodowa zmierzająca do umożliwienia uczestnikom lepszego funkcjonowania w przestrzeni społecznej i zawodowej poprzez m.in. odbudowę poczucia wartości, zwiększenie aktywności własnej w poszukiwaniu pracy, a w efekcie dążenie do usamodzielnienia poprzez powrót na rynek pracy. Możliwość prowadzenia grup koedukacyjnych jest także elementem reintegracji społeczno - zawodowej oraz pracy nad przełamywaniem stereotypów dotyczących ról społecznych kobiet i mężczyzn.

Etapy realizacji projektu :

- rekrutacja uczestników projektu spośród bezrobotnych klientów pomocy społecznej,
- wyłonienie grupy przyszłych uczestników zajęć,
- przesłanie do Powiatowego Urzędu Pracy informacji o kandydatach do kontraktów socjalnych,
- podpisanie kontraktów socjalnych,
- zajęcia grupowe i indywidualne uczestników pod kierunkiem pracownika Działu Klub Integracji Społecznej,
- informowanie pracownika socjalnego o efektach pracy z klientem, pojawiających się problemach i kwestiach wymagających interwencji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zwiększenie świadomości i motywacji związanej z podjęciem pracy wśród klientów,
- wzrost zatrudnienia wśród uczestników na otwartym rynku pracy lub w postaci zatrudnienia wspieranego.

Wskaźniki:

- ilość osób, które zakończyły zajęcia,
- ilość osób, które podjęły zatrudnienie na rynku pracy lub różne formy zatrudnienia wspieranego.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca - ocena przy kontrakcie socjalnym.

Ewaluacja okresowa - prowadzenie statystyk.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,

- możliwe współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej.

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2007 roku do nadal.

Klub Integracji Społecznej [C₁K₂]

Cel projektu:

Reintegracja społeczno - zawodowa realizowana poprzez kompleksowe oddziaływanie na osobę i jej środowisko, tj. edukację, profilaktykę, aktywizację zawodową i społeczną, pomoc w osobistym rozwoju a także w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych.

Adresat:

Adresatami działań są w szczególności osoby bezdomne, bezrobotne, uzależnione od środków psychoaktywnych i członkowie ich rodzin, osoby zagrożone tym uzależnieniem, inne zagrożone wykluczeniem społecznym oraz pozostali mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Pogłębiający się proces uzależniania osób i rodzin od świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, wymusił poszukiwanie nowych narzędzi pracy socjalnej. Bezrobocie jest nierzadko związane z uzależnieniem, bezradność z bezrobociem, a bezdomność z przemocą. Kombinacji możliwych trudności każdej z grup jest bardzo wiele. Rolą pracowników Klubu jest dostosowanie działań do każdej jednostki zgodnie z różnicami pod względem zasobów i deficytów osób objętych wsparciem.

Praca readaptacyjna w ramach Klubu Integracji Społecznej oparta jest na założeniach pracy wykorzystującej dynamikę małej grupy, wspartej indywidualnym podejściem do klienta oraz mechanizmy wykorzystywane w aktywizacji społeczności lokalnej.

Etapy realizacji projektu:

1. W ramach Działu Klub Integracji Społecznej realizowane są następujące projekty:

- Reintegracja społeczno - zawodowa bezrobotnych klientów pomocy społecznej „Warsztat edukacyjno-rozwojowy dla osób bezrobotnych”,
- „PRACA - stworzenie warunków powrotu na rynek pracy” Reintegracja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych,
- Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Spotkania społeczności bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Noclegowni Miejskich w Rudzie Śląskiej,
- „FAS/FAE - grupa edukacyjna dla klientek pomocy społecznej”,
- „Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym oraz uzależnionych od alkoholu,

- „Poradnictwo z zakresu profilaktyki i problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej”,
  - „Poradnictwo z zakresu narkomanii dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej”.
2. Animowanie nowych sposobów realizacji pracy socjalnej w oparciu o współpracę partnerską z instytucjami i organizacjami z terenu miasta, w tym także z wykorzystaniem środków zewnętrznych.
  3. Prowadzenie bieżącej sprawozdawczości z realizowanych działań.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zwiększenie dostępności instrumentów rynku pracy dla klientów pomocy społecznej.
2. Stworzenie osobom bezdomnym - mieszkańcom Rudy Śląskiej, możliwości powrotu do społeczeństwa.
3. Zmniejszenie roszczeniowości osób i rodzin wobec systemu pomocy społecznej.
4. Zwiększenie dostępności do poradnictwa, informacji i wsparcia z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych.

Wskaźniki:

- ilość wydanych ofert pracy,
- ilość bezdomnych mężczyzn skierowanych na leczenie odwykowe,
- ilość bezdomnych mężczyzn, którzy podjęli pracę lub inną formę zatrudnienia socjalnego,
- ilość społeczności,
- ilość osób korzystających z poradnictwa.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja okresowa - prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- możliwość finansowania ze środków zewnętrznych, niektórych z zadań realizowanych w ramach Klubu (Fundusz Pracy, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Unia Europejska).

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2007 roku do nadal.

„PRACA - stworzenie warunków powrotu na rynek pracy” Reintegracja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych [C₁K₂]

Cel projektu:

Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu i marginalizacji osób bezrobotnych, w szczególności klientów pomocy społecznej poprzez zwiększenie dostępności ofert pracy.

Adresat:

Osoby pozostające bez zatrudnienia, w szczególności klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Projekt umożliwia osobom, w szczególności korzystającym ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, powrót na otwarty rynek pracy, który w tej chwili szczególnie wymaga elastyczności ze strony pracownika. Pomaga wybrać kierunek poszukiwań zatrudnienia, stanowi pierwsze ogniwo rekrutacji do grup z zakresu readaptacji społeczno - zawodowej, opiniuje klientów do zatrudnienia wspieranego, a także wskazuje którzy z podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nie są zainteresowani pracą zawodową, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej. Z oferty mogą także skorzystać osoby, które nie są klientami pomocy społecznej, zwykle nie są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy i nie potrafią poruszać się samodzielnie po rynku pracy.

Etapy realizacji projektu:

1. Skierowanie osoby przez pracownika socjalnego, osoba zainteresowana może także zgłosić się we własnym zakresie.
2. Rozpoznawanie potencjałów i deficytów klienta, szanse na rynku pracy, przygotowanie oferty umożliwiającej powrót na otwarty rynek pracy lub podjęcie zatrudnienia wspieranego.
3. Monitorowanie kroków podejmowanych w celu usamodzielnienia się zawodowego np. Karty pracy, informowanie o wnioskach pracownika socjalnego.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zwiększenie dostępności ofert pracy dla osób bezrobotnych - klientów pomocy społecznej, zagrożonych marginalizacją społeczną.

Wskaźniki:

- liczba osób, które podjęły zatrudnienie na ogólnym rynku pracy,
- liczba osób, które skorzystały z oferty,
- liczba udzielonych porad.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja okresowa - prowadzenie statystyk.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- możliwe współfinansowanie zadania ze środków Unii Europejskiej.

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2007 roku do nadal.

Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno - zawodowa bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej [C₁K₂]

Cel projektu:

Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród klientów pomocy społecznej poprzez propagowanie idei zatrudnienia wspieranego.

Adresat:

Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, spełniające wymogi formalne, korzystające ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Realizator projektu:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (rekrutacja, motywowanie, zatrudnianie uczestników, monitorowanie przebiegu projektu).
2. Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej (nadzór merytoryczny, partycypowanie w kosztach wynagrodzeń).
3. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje i instytucje zajmujące się pomocą charytatywną na rzecz społeczności lokalnej w Rudzie Śląskiej - jako pracodawcy zatrudniający osoby kierowane do wykonywania prac, w tym prowadzenia dokumentacji administracyjnej, szkoleń stanowiskowych i BHP oraz bieżących wypłat świadczeń.
4. Urząd Miasta Ruda Śląska.
5. Zarządcy lub właściciele nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej miejsca zamieszkania uczestników prac społecznie użytecznych w ramach, której świadczone są prace społecznie użyteczne, takich jak Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (w określeniu właściwości nieruchomości, gdzie mogą być świadczone prace społecznie użyteczne, pomocy w sprawowaniu nadzoru technicznego, a także zapewnienia materiałów i narzędzi niezbędnych do wykonywania powierzonych uczestnikom prac).

Założenia merytoryczne:

Program prac społecznie użytecznych przygotowuje bezrobotną osobę do powrotu na rynek pracy ucząc nawyków cechujących ludzi zatrudnionych. W szerszym kontekście przeciwdziałania bezradności i wykluczeniu społecznemu, a co za tym idzie degradacji społecznej bezrobotnych. Program pełni ponadto funkcję profilaktyczną, daje szansę udziału osobom chcącym wykonywać pracę, a pozbawionych z różnych względów szans na otwartym rynku zatrudnienia. Program dociera więc do samotnych matek, rodzin wielodzietnych, osób opuszczających zakłady karne, osób uzależnionych po zakończonej terapii w okresie abstynencji, a także ludzi w wieku granicznym z okresem poprodukcyjnym. Powyższe stanowi ważny element funkcjonowania wielu środowisk, skutecznie zapobiegając ich marginalizacji. Realizacja prac społecznie użytecznych pozwala także

na przełamanie stereotypów związanych z klientami pomocy społecznej, postrzeganych przez resztę społeczeństwa jako roszczeniowych, biernych świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Projekt realizowany będzie we współpracy partnerów z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a także Powiatowym Urzędem Pracy.

Etapy realizacji projektu:

1. Sporządzenie (do 31 stycznia każdego roku) planu potrzeb na rok bieżący w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych. Plan przyjmowany jest Uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska.
2. Sporządzenie wniosku w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych.
3. Rekrutacja uczestników poprzez Sekcje Pracowników Socjalnych.
4. Skierowanie przez Powiatowy Urząd Pracy do uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych.
5. Spotkanie organizacyjne prowadzone przez pracowników Działu Klub Integracji Społecznej, szkolenie BHP z uczestnikami prac społecznie użytecznych.
6. Skierowanie kandydatów do prac społecznie użytecznych do właściwych jednostek organizacyjnych, zgodnie z przydziałem w celu rozpoczęcia pracy.
7. Monitorowanie przez pracowników Działu Klub Integracji Społecznej przebiegu procesu readaptacji zawodowej w ramach prac społecznie użytecznych.
8. Podsumowanie w formie sprawozdania merytorycznego i ilościowego.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Wzrost zatrudnienia wśród bezrobotnych klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, co ograniczy lub całkowicie wyeliminuje korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej.
2. Ograniczenie marginalizacji wśród osób długotrwale bezrobotnych.
3. Zwiększenie motywacji i wyrobienie nawyków związanych z pracą zawodową wśród klientów.
4. Zmiana stereotypowego postrzegania osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej, przez mieszkańców Rudy Śląskiej.

Wskaźniki:

- liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie realizacji prac społecznie użytecznych.

Zasady ewaluacji:

- ewaluacja okresowa - prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

- w ramach budżetu jednostek, które są realizatorami projektu.

(Wynagrodzenie finansowane jest w 60% z Funduszu Pracy i w 40% przez podmioty realizujące).

- możliwe finansowanie ze środków Unii Europejskiej.

Termin realizacji:

Od 2006 roku do nadal.

Spotkania społeczności bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Noclegowni Miejskich w Rudzie Śląskiej [C₁K₃]

Cel projektu:

Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu i marginalizacji bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Noclegowni Miejskich w Rudzie Śląskiej poprzez codzienną motywację oraz wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności.

Adresat:

Projekt jest skierowany do bezdomnych mężczyzn przebywających w Noclegowniach Miejskich w Rudzie Śląskiej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Problem bezdomności w naszym regionie przyjmuje tendencję wzrostową - zjawisko stopniowo pogłębia się. Założeniem prowadzonych spotkań w ramach codziennych społeczności mieszkańców placówki noclegowej jest prowadzenie pracy socjalnej poprzez m.in. uświadomienie szkodliwych społecznie skutków pozostawania w bezdomności oraz motywowanie osób w trudnej sytuacji do aktywności zmierzającej do odzyskania pełnej samodzielności w środowisku.

Etapy realizacji projektu:

Grupa wsparcia ma charakter otwarty - ciągły, spotkania odbywają się pięć razy w tygodniu, od poniedziałku do piątku. Podczas prowadzonych spotkań poruszane są tematy z zakresu uzależnień, bezrobocia, sytuacji rodzinnej, mieszkaniowej, a także zdrowotnej bezdomnych mężczyzn - mieszkańców placówki.

Zajęcia mają na celu edukować, wspierać oraz mobilizować mieszkańców do realizacji uzgodnień zawartych z pracownikiem socjalnym, a także przygotowywać bezdomnych nie objętych Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności do ich podpisania.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Wzrost zaangażowania osób bezdomnych w proces usamodzielnienia, poprzez:

- podniesienie kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowanie,
- podjęcie zatrudnienia,
- rozpoczęcie terapii uzależnień - utrzymywanie abstynencji,
- uregulowanie sytuacji zdrowotnej,
- podjęcie działań w celu usamodzielnienia się pod względem mieszkaniowym.

Wskaźniki:

- liczba osób, które podjęły pracę,
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe,
- liczba osób, które się usamodzielnily.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca w formie notatki z każdego spotkania oraz sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2010 roku do nadal.

Udzielanie schronienia oraz pomocy w wychodzeniu z bezdomności mężczyznom (w tym niepełnosprawnym) z terenu Miasta Ruda Śląska [C₁K₃]

Cel projektu:

Udzielanie tymczasowego całodobowego schronienia oraz zapewnienie posiłku bezdomnym mężczyznom (w tym niepełnosprawnym), podejmowanie działań mających na celu przywracanie do życia w rodzinie i społeczeństwie oraz usamodzielnianie tych osób.

Adresat:

Adresatami zadania są mężczyźni bezdomni a także zagrożeni bezdomnością (w tym osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach inwalidzkich), zdolni do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce, kierowani przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Realizator projektu:

Podmiot, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zapewnienie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadza m.in. standardy działania placówek pomagających osobom bezdomnym - kierując się potrzebą zapewnienia im właściwego wsparcia. Problem bezdomności z roku na rok staje się coraz poważniejszy. Powodem tego są między innymi przemiany społeczno-gospodarcze, przejawiające się bezrobociem, eksmisjami itp. Najczęściej z bezdomnością współwystępuje: alkoholizm, przestępczość, narkomania, rozpad rodziny, choroby psychiczne, żebractwo, zespół nabytej bezradności, kalectwo, zaniedbane leczenie różnorodnych schorzeń itp. Rzadko jedna przyczyna wyjaśnia sytuację osoby bezdomnej, przyczyny przeplatają się i wzajemnie warunkują. Brak domu uniemożliwia normalny rozwój człowieka, wpływa negatywnie na stan zdrowia psychicznego i fizycznego, uniemożliwia rozwijanie aspiracji kulturowych, regenerację sił. Deprywacji podlegają nie tylko szeroko rozumiane potrzeby mieszkaniowe, ale właściwie wszystkie poziomy potrzeb, począwszy od najbardziej podstawowych potrzeb fizjologicznych, skończywszy zaś na potrzebie samorealizacji.

Etapy realizacji projektu:

Realizacja zadania zgodna z Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz ogłoszeniem o otwartym konkursie ofert, zawartą umową i ofertą.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zapewnienie tymczasowego całodobowego schronienia oraz posiłku osobom bezdomnym (w tym niepełnosprawnym).

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą,
- liczba wykorzystanych osobodni.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

- budżet miasta (środki zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- środki własne realizatora.

Termin realizacji:

Zadanie w powyższej formie realizowane jest od listopada 2014 roku do nadal.

Udzielanie schronienia kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność oraz pomocy w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji życiowej [C₁K₃]

Cel projektu:

Udzielanie tymczasowego całodobowego schronienia oraz zapewnienie posiłku kobietom i kobietom z dziećmi znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność oraz podejmowanie działań mających na celu przywracanie do życia w rodzinie i społeczeństwie oraz usamodzielnianie tych osób.

Adresat:

Kobiety i ich dzieci z terenu Miasta Ruda Śląska znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność.

Realizator projektu:

Podmiot, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zapewnienie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej wprowadza m.in. standardy działania placówek pomagających osobom bezdomnym - kierując się potrzebą zapewnienia im właściwego wsparcia. Bezdomność jako zjawisko społeczne jest bez wątpienia poważną kwestią społeczną, w połączeniu z przemocą domową jest szczególnie złożona i wielowymiarowa. Brak stałego i pewnego miejsca do egzystencji prowadzi do braku poczucia bezpieczeństwa, samotności oraz bezradności. Człowiek, który z różnych przyczyn znalazł się „na ulicy” popada w spiralę ubóstwa i deprivacji. Zapewnienie całodobowego, tymczasowego schronienia uruchomi proces wychodzenia z bezdomności, stworzy warunki i zwiększy szanse do radzenia sobie w trudnej sytuacji życiowej.

Etapy realizacji projektu:

Realizacja zadania zgodna z Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz warunkami otwartego konkursu ofert, zawartą umową i ofertą.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zapewnienie kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z uwagi na bezdomność, tymczasowego schronienia oraz posiłku.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą, liczba wykorzystanych osobodni.

Zasady ewaluacji:

1. Sprawozdania.
2. Prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

- budżet miasta (środki zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- środki własne realizatora.

Termin realizacji:

Od 2004 roku do nadal.

FAS/FAE - grupa edukacyjna dla klientów pomocy społecznej [C₁K₄]

Cel projektu:

1. Uświadomienie uczestnikom programu zagrożenia związanego ze spożywaniem alkoholu przez kobiety ciężarne.
2. Przedstawienie szkodliwego wpływu alkoholu na ciążę, jej przebieg oraz zdrowie dziecka.
3. Edukowanie w zakresie metod postępowania w przypadku problemów wychowawczych z dzieckiem dotkniętym FAS/FAE.
4. Przedstawienie deficytów w dorosłym funkcjonowaniu osoby z FAS.

Adresat:

Niniejszy projekt skierowany jest do klientów pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

FAS, czyli płodowy syndrom alkoholowy wraz z innymi zaburzeniami poalkoholowymi zaliczany jest do grupy fizycznych i umysłowych zaburzeń wrodzonych spowodowanych pićem alkoholu przez ciężarną matkę. Jest efektem działania alkoholu na płód w okresie prenatalnym. Badania prowadzone w Stanach Zjednoczonych wykazują, że:

- alkohol powoduje więcej szkód w rozwijającym się płodzie, niż inne substancje łącznie z marihuaną, heroiną i kokainą (Institute of Medicine, 1996) - na świat przychodzi więcej dzieci z FAS, niż dzieci z Zespołem Downa (Journal of American Medical Association, 1991).

Geneza przygotowania projektu wiąże się z potrzebą uzyskania bądź usystematyzowania wiedzy na temat FAS/FAE oraz zwiększenia kompetencji wychowawczych klientów pomocy społecznej. Projekt ma charakter edukacyjny. Prowadzony będzie w formie wykładów i warsztatów. Udział w projekcie zwiększy świadomość o zagrożeniu oraz konsekwencjach jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu w okresie ciąży. Poprzez uczestnictwo w zajęciach klienci dowiedzą się także, jakie problemy z zachowaniem wykazują dzieci z FAS/FAE oraz jak sobie z nimi radzić.

Etapy realizacji projektu:

1. Rekrutacja przez pracowników socjalnych do uczestnictwa w cyklu zajęć.
2. Przekazanie listy pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Podpisanie kontraktów socjalnych.
4. Udział w zajęciach zgodnie z ustalonym harmonogramem.
5. Pracownik Działu Klub Integracji Społecznej, prowadzący zajęcia informuje pisemnie o każdej nieobecności na zajęciach oraz ustala termin odpracowania spotkania.
6. W okresie realizacji klient ma prawo do:

- korzystania ze świadczeń pomocy społecznej zgodnie z zasadami przyznawania świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w danym roku.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Wzrost świadomości uczestników projektu o zagrożeniach związanych z używaniem alkoholu.

Nabycie bądź zwiększenie wiedzy na temat metod postępowania z dzieckiem dotkniętym FAS.

Wskaźniki:

- liczba osób, które ukończyły zajęcia.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja częściowa przy ocenie kontraktu socjalnego oraz sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2012 roku do nadal.

Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób z problemem alkoholowym [C₁K₄]

Cel projektu:

Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu i marginalizacji osób z zespołem zależności alkoholowej - nie utrzymujących trzeźwości oraz nadużywających alkoholu, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, poprzez motywowanie osób do kontaktu z placówką odwykową w celu poddania się diagnozie bądź podjęcia leczenia odwykowego i prowadzenia trzeźwego stylu życia.

Adresat:

Niniejszy projekt skierowany jest do osób uzależnionych od alkoholu, pijących w sposób ryzykowny oraz do osób nie posiadających rozpoznanego medycznie uzależnienia od alkoholu, jednak alkohol nadużywających, które nie mają motywacji do prowadzenia trzeźwego stylu życia. Projekt adresowany jest w równym stopniu do mężczyzn jak i do kobiet będących klientami pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Projekt ma na celu motywowanie osób z problemem alkoholowym do utrzymywania abstynencji oraz nawiązania kontaktu z placówką odwykową w celu poddania się diagnozie, bądź podjęcia leczenia odwykowego. Poprzez regularny udział w zajęciach o charakterze abstynenckim osoby mobilizowane są przez pracownika prowadzącego do prowadzenia trzeźwego stylu życia. W ramach spotkań grupowych i indywidualnych pracownik prowadzący pracuje nad motywacją klienta do kontaktu z placówką odwykową, do prowadzenia trzeźwego stylu życia, prowadzi edukację z zakresu problemów alkoholowych, przełamuje stereotypy i uprzedzenia dotyczące leczenia odwykowego oraz choroby alkoholowej, pomaga w ustaleniu terminu leczenia odwykowego lub terapii w specjalistycznym ośrodku. Zajęcia grupowe mają charakter edukacyjny i wspierający, zajęcia indywidualne skoncentrowane są przede wszystkim na pracy nad motywacją klienta w oparciu o jego indywidualną sytuację życiową. Zakończenie cyklu zajęć w ramach projektu może skutkować podjęciem leczenia odwykowego, po jego ukończeniu osoba bezrobotna może uzyskać kompleksową pomoc w podjęciu zatrudnienia lub skierowaniu do wykonywania innej pracy o charakterze zatrudnienia wspieranego (np. prace społecznie użyteczne). Naruszenie regulaminu udziału w projekcie jest zgłaszane pracownikowi socjalnemu i może wiązać się ze wstrzymaniem, ograniczeniem lub odmową przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Etapy realizacji projektu:

1. Sporządzenie przez pracowników socjalnych list osób, które pomimo problemów związanych z alkoholem nie mają motywacji do podjęcia leczenia odwykowego.
2. Określenie grupy osób, która będzie uczestniczyła w zajęciach Działu Klub Integracji Społecznej.

3. Podpisanie kontraktów socjalnych.
4. Udział w zajęciach indywidualnych i grupowych zgodnie z ustalonym harmonogramem.
5. Przekierowanie uczestników do odpowiednich placówek specjalistycznych lub w przypadku osób, które naruszyły regulamin, przekazanie informacji do pracownika socjalnego celem dalszego wykorzystania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W przypadku uczestników, którzy naruszyli regulamin, w porozumieniu z pracownikiem socjalnym i w przypadku spełnienia przesłanek przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zostanie złożony wniosek o spowodowanie leczenia odwykowego do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Wzrost liczby osób, które poddały się diagnozie w placówce uzależnień i ewentualnie podjęły leczenie odwykowe.

Wskaźniki:

- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe.

Zasady ewaluacji:

1. Ewaluacja bieżąca - ocena przy kontrakcie socjalnym.
2. Prowadzenie sprawozdawczości.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2011 roku do nadal.

Klub Seniora przy Dziennym Domu „Senior - WIGOR” w Rudzie Śląskiej [C₁K₅]

Cel projektu:

Stworzenie alternatywnego pomysłu spędzania wolnego czasu przez osoby starsze mające na celu przeciwdziałanie samotności i izolacji społecznej.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej w wieku poprodukcyjnym, a w szczególności:

- osoby samotne,
- emeryci i renciści.

Realizator projektu:

Dzienny Dom „Senior - WIGOR” w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

- przeciwdziałanie samotności poprzez wspólne spotkania w grupie mające na celu wymianę informacji, zawieranie nowych znajomości,
- podtrzymywanie więzi towarzyskich między Klubowiczami (wspólne obchodzenie urodzin, wizyty u chorych Klubowiczów),
- podtrzymywanie sprawności fizycznej przez zachęcanie do aktywnych form wypoczynku,
- usprawnianie intelektualne poprzez wspólne zabawy, gry, tańce, udział w imprezach kulturalno - towarzyskich organizowanych przez placówkę (wycieczki, wyjazdy do kina, teatru, ogrodów botanicznych, koncerty itp.),
- zapewnianie rehabilitacji fizycznej (podtrzymującej).

Etapy realizacji projektu:

1. Klub Seniora rozpoczął swoją działalność we wrześniu 2000 r. od rozpropagowania informacji o utworzeniu Klubu w mediach, poprzez Zespoły Pracowników Socjalnych, instytucje, celem wyłonienia osób, które skorzystałyby z tej formy pomocy.
2. Spotkania grupy Klubowiczów odbywają się 1 raz w tygodniu, po południu, na zasadach ogólnej dostępności i otwartości (siedziba: Ruda Śląska-Nowy Bytom w każdy czwartek o 15.00).
3. Wyłonienie wśród Klubowiczów Rady Klubu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Miasto Ruda Śląska jest populacją demograficznie starą, gdzie liczba ludności w okresie przedprodukcyjnym nieznacznie przewyższa liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym. W trosce o starszych mieszkańców Miasta oraz z myślą o podtrzymaniu ludzi starszych w ich środowisku, utworzono Klub Seniora, który kładzie główny nacisk na:

- przeciwdziałanie samotności i izolacji poprzez spotkania ludzi starszych w grupie,
- podtrzymywanie sprawności fizycznej poprzez zajęcia rehabilitacyjne,

- podtrzymywanie sprawności intelektualnej poprzez uczestnictwo w konkursach i zachęcanie do czytelnictwa,
- podtrzymywanie aktywności manualnej poprzez różnego rodzaju formy arteterapii,
- kultywowanie tradycji poprzez uczestnictwo w obchodzeniu różnych uroczystości, korzystanie z form kulturoterapii, muzykoterapii, choreoterapii.

Wskaźniki:

- liczba osób uczestniczących w Klubie Seniora.

Zasady ewaluacji:

- ewaluacja bieżąca mająca na celu utrzymanie atrakcyjności projektu (np. na podstawie frekwencji),
- ewaluacja okresowa (np. na podstawie ankiety).

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Dziennego Domu „Senior - WIGOR”.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

Integracja lokatorów mieszkań chronionych dla seniorów [C₁K₅]

Cel projektu:

Integracja i poprawa jakości życia lokatorów mieszkań chronionych dla seniorów, stworzenie atmosfery sprzyjającej utrzymaniu wartościowych stosunków pomiędzy współmieszkańcami i konstruktywnego wychodzenia z problemów.

Adresat:

Lokatorzy mieszkania chronionego i mieszkania chronionego - wspólnotowego dla seniorów.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Przewlekłe choroby, pogłębiające się zniechęcenie, a nierzadko również samotność utrudniające osobom starszym codzienne życie, są przyczyną wielu frustracji i załamania, powodują, że osoby te czują się zagubione, a niejednokrotnie również niepotrzebne.

Jedną z inicjatyw pomocy społecznej mającą na celu pomoc osobom starszym są mieszkania chronione dla seniorów. Ta forma pomocy nie może tworzyć sztucznie zamkniętego środowiska, w którym tylko pozornie, a nie faktycznie panuje atmosfera prawdziwie domowa. Tylko szeroko pojęta integracja i współpraca we wszystkich przejawach stanowi nieodzowną część składową procesu rehabilitacji fizycznej, psychicznej i społecznej.

Wspólne zamieszkiwanie ze sobą dwóch, trzech lub więcej osób przeciwdziała samotności, daje poczucie, że jest się potrzebnym. Dlatego też w działaniach pracownika socjalnego wytyczną jest zasada maksymalnego aktywizowania inicjatywy własnej mieszkańców wspólnoty, mobilizowanie utraconego przez nich potencjału i wspieranie chęci udzielania wzajemnie sobie pomocy.

Etapy realizacji projektu:

1. Spotkanie zapoznawcze nowych lokatorów - wzajemne przedstawienie się, poznanie i ujawnienie oczekiwań uczestników (przedstawienie roli pracownika socjalnego, opiekunki, psychologa).
2. Wspólne ustalenie regulaminu dla współmieszkańców oraz warunków współpracy.
3. Cotygodniowe spotkania lokatorów w mieszkaniu chronionym z pracownikiem socjalnym, opiekunką sprawującą usługi i psychologiem w celu:
  - integracji grupy;
  - nabycia umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
  - odejścia od egocentryzmu charakterystycznego dla wieku na rzecz wzajemnej współpracy i wzajemnej pomocy,
  - wzmacniania pozytywnych wzajemnych doświadczeń przy równoczesnym minimalizowaniu negatywnych zdarzeń,

- pracy nad aktywnością społeczną,
  - obserwacji psychologicznej mieszkańców pod kątem rozwijających się procesów inwolucyjnych (ewentualne zmiany otępienie o różnej etiologii, psychozy starcze i reaktywne zaburzenia nerwicowe) gwarantującej szybką pomoc specjalisty.
4. Możliwość korzystania z indywidualnych rozmów i porad z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w sytuacji zgłoszenia takiej potrzeby ze strony lokatora.
  5. Stała współpraca z opiekunką.
  6. Zachęcanie do wspólnego obchodzenia uroczystości (urodziny, święta).
  7. Obejmowanie szczególną pomocą nowego mieszkańca celem ułatwienia mu procesu adaptacji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Stworzenie zintegrowanej grupy poprzez wytworzenie poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy w klimacie wzajemnego zaufania.
2. Wyrobienie umiejętności pozytywnej i optymistycznej postawy wobec problemu starzenia się.
3. Nabycie umiejętności związanych z opanowaniem lęku przed słabością, bezradnością i zależnością od innych.
4. Odnajdywanie własnych zasobów poprzez kultywowanie i wyszukiwanie nowych zainteresowań.
5. Wypracowanie motywacji do leczenia w związku ze zmianami psychofizycznymi wynikającymi z inwolucji.

Wskaźniki:

-ilość osób w mieszkaniach.

Zasady ewaluacji:

1. Ewaluacja bieżąca (po każdym spotkaniu).

Korekty działań w realizacji projektu w oparciu o bieżące obserwacje własne pracownika socjalnego, opinia lokatorów, konsultacje z opiekunką i psychologiem (ocena z wykorzystaniem ankiety lub indywidualnego wywiadu).

2. sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2003 roku do nadal.

Mieszkania chronione dla seniorów [C₁K₅]

Cel projektu:

Stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania osób w podeszłym wieku przy zachowaniu zasady integracji społecznej tych osób.

Adresat:

Dla osób w podeszłym wieku - zdolnych do samodzielnej egzystencji przy zapewnieniu odpowiedniego wsparcia.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- mieszkanie chronione - wspólnotowe (dla sześciu osób),
- mieszkanie chronione (dla trzech osób).

Założenia merytoryczne:

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Doświadczenie pokazuje, że mimo zapewnionej opieki poczucie osamotnienia dla wielu ludzi stanowi decydujący powód, dla którego poddają się opiece stacjonarnej, nawet jeśli w ich przypadku całodobowa opieka oferowana przez domy pomocy społecznej nie jest konieczna.

Z dokumentacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że istnieje zapotrzebowanie na mieszkania chronione dla seniorów, umożliwiające im zachowanie samodzielności dostosowanej do stanu zdrowia i wieku. Zadania opiekuńcze we wspólnocie mieszkaniowej nakierowane są przede wszystkim na aktywizowanie jej mieszkańców, mobilizowanie zahamowanego potencjału i wspieranie chęci wzajemnego udzielania sobie pomocy. Usługi opiekuńcze świadczone są mieszkańcom przez osobny podmiot działający na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszelkie sprawy socjalne załatwia pracownik socjalny dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców. Wsparcia psychologicznego udziela psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Etapy realizacji projektu:

Utrzymanie mieszkań w zakresie adekwatnym do potrzeb mieszkańców, zgodnie z obowiązującymi standardami. Miejsce w mieszkaniu chronionym przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej lub innej upoważnionej osoby.

Kwalifikacja do zamieszkania w mieszkaniu chronionym odbywa się w oparciu o następujące kryteria (nie wykluczając jednocześnie sytuacji wyjątkowych) :

1. Sposób obchodzenia się z pieniędzmi :
  - posiadanie regularnego dochodu, np. emerytury, renty, zasiłku stałego z pomocy społecznej,
  - umiejętność rozdzielania pieniędzy na różne cele.
2. Higiena osobista:
  - gotowość przestrzegania higieny osobistej - o ile potrafi,
  - przyjmuje pouczenie w tym zakresie, względnie korzysta z pomocy opiekuna.
3. Zdolność orientacji:
  - a. orientacja w miejscu
    - orientuje się, rozeznaje w mieszkaniu,
    - poprzez trening zdobywa orientację w mieszkaniu,
    - posiada orientację w najbliższym otoczeniu,
    - poprzez trening zdobywa orientację w najbliższym otoczeniu,
  - b. orientacja czasowa
    - rozeznaje się w rytmie dnia i nocy,
    - poprzez trening zdobywa rozeznanie w rytmie dnia i nocy,
4. Stan psychiczny:
  - jest stabilny,
  - ustabilizowany drogą leczenia farmakologicznego,
  - brak uzależnienia od alkoholu, leków i innych środków,
5. Stan fizyczny:
  - niezbędny stopień mobilności należy rozumieć jako umiejętność poruszania się w obrębie mieszkania,
6. Motywacja:
  - nie chce żyć sam,
  - chce przebywać we wspólnocie,
  - chce opuścić szpital lub Dom Pomocy Społecznej,
  - nie chce dłużej mieszkać z rodziną.

Rodzaj i zakres wsparcia świadczonego w mieszkaniach chronionych oraz warunki kierowania i pobytu określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 roku w sprawie mieszkań chronionych oraz Uchwała Rady Miasta Ruda Śląska w przedmiotowej sprawie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- utrzymanie w środowisku osób starszych, nie chcących żyć samotnie przy zapewnieniu im usług opiekuńczych,
- zabezpieczenie funkcjonowania wspólnot zapewniających poczucie bezpieczeństwa i bliskości, wzajemną pomoc i zrozumienie starszym mieszkańcom naszego Miasta,
- zapewnienie stałego obłożenia miejsc w mieszkaniu.

Wskaźniki:

- liczba mieszkań,
- liczba miejsc,
- liczba osób objętych pomocą.

Zasady ewaluacji:

1. Liczba osób korzystających z mieszkania.
2. Wywiady indywidualne z lokatorami.
3. Ocena sytuacji osoby korzystającej ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, o której mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie mieszkań chronionych.
4. Sprawozdania.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2004 roku do nadal.

Dzień Kombatanta. Spotkania integracyjne środowiska kombatantów i Rodzin Katyńskich [C₁K₅]

Cel projektu:

Projekt ma na celu wzmocnienie poczucia przynależności rudzkich kombatantów do wspólnoty lokalnej i budowanie więzi międzypokoleniowej. Zasadniczym celem projektu jest uczczenie rocznicy odzyskania niepodległości Polski oraz uhonorowanie rudzkiego środowiska kombatanckiego i osób represjonowanych w czasie dwudziestowiecznych totalitaryzmów: hitlerowskiego i komunistycznego.

Zarazem jest to spotkanie międzypokoleniowe oraz lekcja historii i patriotyzmu dla młodych osób.

Adresat:

Adresatami wnioskowanego zadania są kombatanci i osoby represjonowane w okresie wojennym i w czasie komunistycznej dyktatury.

Realizator projektu:

Podmiot wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Fakt, iż obecnemu pokoleniu Polaków jest dane żyć w wolnej i dostatniej Ojczyźnie, jest efektem nie tylko wielkich zmagania wojennych i działań politycznych. Jest to sukces wielu anonimowych bohaterów, którzy przelewali własną krew na wielu frontach w czasach wojennej zawieruchy, doświadczyli licznych prześladowań ze strony hitlerowskiego okupanta i komunistycznego totalitaryzmu, którzy przechowali pamięć historyczną i umiłowanie Ojczyzny i dzielą się tymi wartościami z młodym pokoleniem. Wśród tych osób są też rudzianie, którzy wywodzą się z tej ziemi bądź aktualnie zamieszkują Rudę Śląską. Realizowany projekt jest zorientowany na wzmocnienie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej osób, które doświadczyły tragedii wojny, niewoli i przemocy ze strony dwóch straszliwych totalitaryzmów dwudziestowiecznych, a także przejawem wdzięczności i próbą uhonorowania tych osób, które swoją postawą, krwią i pracą wniosły istotny wkład w obronę niepodległości i budowanie pomyślnego bytu regionu i Polski. Z kolei dla młodego pokolenia projekt stanowi wspaniałą lekcję historii i patriotyzmu. Tym samym przyczynia się do umocnienia więzi międzypokoleniowej rudzkiej społeczności.

Tak więc, projekt charakteryzuje dbałość o kultywowanie pamięci historycznej, wyrażenie wdzięczności dla dokonań przodków, wzmacnianie postaw patriotycznych i więzi między pokoleniami.

W ramach projektu organizowane są każdego roku spotkania integrujące rudzkie środowisko kombatanckie oraz osoby represjonowane. Biorą w nim udział przedstawiciele Kombatantów, Sybiraków, Rodzin Katyńskich, Rodziny Policyjnej 1939, a także osób represjonowanych w stanie wojennym. Kulminacyjnym elementem projektu jest uroczyste spotkanie organizowane w okolicach 11 listopada, bezpośrednio odnoszące się do narodowego Święta Niepodległości.

Etapy realizacji projektu:

- przygotowanie, wydrukowanie i rozesłanie zaproszeń,
- przeprowadzenie akcji promocyjnej w mediach,
- zakup niezbędnych artykułów, materiałów i usług do przeprowadzenia imprezy,
- przeprowadzenie spotkania integracyjnego, w tym m.in. uroczysta msza św., poczęstunek, okazjonalna wystawa, akademie patriotyczna, koncert lub prezentacja multimedialna o treściach historyczno-patriotycznych,
- wykonanie czynności sprawozdawczych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zorganizowanie Dnia Kombatanta wraz z obchodami Święta Niepodległości,
- zintegrowanie i uhonorowanie rudzkiego środowiska kombatanckiego: Kombatantów, Sybiraków, Rodzin Katyńskich, Rodziny Policyjnej 1939 oraz osób represjonowanych w stanie wojennym,
- inicjowanie i rozwijanie współpracy międzypokoleniowej,
- rozwinięcie u młodych mieszkańców Rudy Śląskiej zainteresowań historycznych, kulturalnych oraz świadomości patriotycznej,
- promocja miasta Ruda Śląska jako społeczności pielęgnującej tradycje patriotyczne, potrafiącej wyrazić wdzięczność osobom zasłużonym w obronę i budowanie niepodległej Ojczyzny, troszczącej się o podtrzymywanie więzi międzypokoleniowej i zatroskanej o seniorów.

Wskaźniki:

Liczba beneficjentów projektu.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródło finansowania:

- budżet miasta,
- środki własne.

Termin realizacji:

Projekt trwa cyklicznie od 2005 r. do nadal.

Aktywizacja osób starszych [C₁K₅]

Cel projektu:

Aktywizacja osób starszych (wzmacnianie zaangażowania społecznego seniorów) oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej w wieku emerytalnym.

Realizator projektu:

Podmioty wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

- podniesienie kompetencji korzystania z nowoczesnych technologii,
- organizacja działań wspierających pełniejsze uczestnictwo seniorów w życiu społecznym,
- działania na rzecz integracji międzypokoleniowej,
- zwiększenie oferty zajęć kulturowych, prozdrowotnych, hobbyistycznych i edukacyjnych dostosowanych do potrzeb seniorów.

Etapy realizacji projektu:

Rodzaj przedsięwzięć realizowanych w ramach zadania:

- darmowe usługi transportowe dla seniorów (zapewnienie osobom powyżej 60 roku życia darmowego przejazdu np. do przychodni, gabinetu specjalistycznego, urzędu czy domu kultury),
- działania promujące zaangażowanie społeczne i charytatywne osób starszych,
- zajęcia (warsztaty, seminaria, doradztwo) z odbiorcami projektu lub kampanie promujące przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych i integrację międzypokoleniową,
- zajęcia kulturalne, prozdrowotne, hobbyistyczne i edukacyjne dostosowane do potrzeb osób starszych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- pobudzenie aktywności własnej uczestników zajęć, zwiększenie ich merytorycznej wiedzy i praktycznych umiejętności,
- zapobieganie marginalizacji społecznej ludzi starszych i opuszczonych,
- budowanie różnorodnych form współpracy międzypokoleniowej.

Wskaźniki:

- liczba uczestników zajęć

Zasady ewaluacji:

- sprawozdania

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2006 r. do nadal.

Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe, autyzm lub chorobę psychiczną.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne z terenu Rudy Śląskiej lub miast ościennych ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono upośledzenie umysłowe, autyzm lub chorobę psychiczną.

Realizator projektu:

Pracownicy obsługi Rudzkiego Zakładu Aktywności Zawodowej; podmioty zewnętrzne realizujące poszczególne projekty.

Założenia merytoryczne:

Przywrócenie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia w środowisku lokalnym poprzez prowadzoną rehabilitację społeczną i zawodową oraz podjęcia pracy poza zakładem.

Etapy realizacji projektu:

Etap wstępny

- wdrożenie do przestrzegania podstawowych przepisów, zasad i reguł obowiązujących na terenie zakładu pracy,
- wykształcenie nawyków odpowiedzialności, dokładności, sumienności, otwartości na innych,
- uczenie pracy w grupie, wzajemnej lojalności, solidarności i koleżeństwa,
- przysposobienie do wykonywania obowiązków zawodowych,
- opracowanie Indywidualnego Programu Rehabilitacji dla każdego pracownika.

Etap realizowania Indywidualnego Programu Rehabilitacji

- podnoszenie własnych umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez pracowników niepełnosprawnych,
- wykonywanie pracy w systemie rotacyjnym, mającym na celu doskonalenie umiejętności na różnych stanowiskach,
- uczestnictwo w najróżniejszych formach rehabilitacji społecznej,
- korzystanie z rehabilitacji medycznej w celu polepszenia bądź utrzymania w miarę dobrego stanu zdrowia.

Etap końcowy - opuszczenie Rudzkiego Zakładu Aktywności Zawodowej i podjęcie pracy poza zakładem

- ocena pracownika i jego gotowości do podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku,
- opracowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego - praca metodą coachingu tzn. wspieranie pracownika niepełnosprawnego w samodzielnym dokonywaniu zamierzonej zmiany, w oparciu o własne zasoby i możliwości,
- nawiązanie kontaktu z potencjalnym pracodawcą,
- pracownik deklarujący wyjście na rynek pracy zapoznaje się z nowym miejscem i stanowiskiem pracy w asyście coacha delegowanego przez Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej,
- omówienie warunków zatrudnienia z przyszłym pracodawcą,
- pomoc w przygotowaniu pełnej dokumentacji,
- podjęcie pracy poza Rudzkim Zakładem Aktywności Zawodowej,
- utrzymywanie doraźnych kontaktów z pracownikiem, który wyszedł na rynek pracy.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Osoby niepełnosprawne opuszczające Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej są w stanie samodzielnie podjąć pracę i się z niej utrzymać, umiejętnie komunikować się z otoczeniem, bezproblemowo funkcjonować w środowisku lokalnym.

Wskaźniki:

- liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Rudzkim Zakładzie Aktywności Zawodowej,
- liczba osób niepełnosprawnych podejmujących pracę poza Rudzkim Zakładem Aktywności Zawodowej.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdawczość

- miesięczna względem Urzędu Skarbowego,
- kwartalna względem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Urzędu Miasta Ruda Śląska,
- roczna względem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urzędu Miasta Ruda Śląska i Urzędu Skarbowego.

Wewnętrzny system monitorowania działań i audytu wewnętrznego.

Źródła finansowania:

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wg algorytmu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa; dotacja przedmiotowa z budżetu Miasta otrzymywana przez samorządowy zakład budżetowy; wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług.

Termin realizacji:

Od grudnia 2004 roku do nadal.

Od marca 2011 jako samorządowy zakłady budżetowy - Rudzki Zakład Aktywności Zawodowej.

Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi przy zachowaniu zasady integracji społecznej tych osób.

Adresat:

Mieszkania przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zdolnych do samodzielnej egzystencji przy wsparciu innych placówek pomocowych.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Założenie merytoryczne projektu:

Prowadzenie mieszkań chronionych wynika z obowiązku zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi różnych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku.

Wiele osób z zaburzeniami psychicznymi, które stały się klientami pomocy społecznej, w związku z chorobą, utraciło własne mieszkanie lub mieszka w warunkach uniemożliwiających rehabilitację. Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szansą na uniknięcie konieczności korzystania z instytucjonalnych form opieki i możliwością na dalsze funkcjonowanie w środowisku.

Mieszkania chronione stanowią formę wsparcia, z której można korzystać do czasu uzyskania własnego mieszkania lub na stałe. Dzięki tej formie pomocy osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą rozwijać umiejętności nabyte w toku wcześniejszej rehabilitacji oraz kształtować poczucie pełnej odpowiedzialności za podejmowane działania i decyzje.

Wszelkie sprawy socjalne załatwia pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dochodzący i sprawujący nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i ich mieszkańców. Wsparcia psychologicznego udziela psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, Środowiskowego Domu Samopomocy lub Poradni Zdrowia Psychicznego. Ponadto osoby przebywające w mieszkaniach objęte są pomocą w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych w miejscu zamieszkania (zleceniobiorca wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert). Osoby te mogą także korzystać z pobytu dziennego w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Etapy realizacji projektu:

Utrzymanie mieszkań w zakresie adekwatnym do potrzeb mieszkańców. Miejsce w mieszkaniu chronionym dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane jest w drodze decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej lub innej upoważnionej osoby.

Przy kwalifikacji poszczególnych osób ubiegających się o pomoc w formie mieszkania chronionego brane są pod uwagę przede wszystkim pozytywne efekty wcześniejszej readaptacji w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy, brak własnego mieszkania lub zamieszkanie w warunkach uniemożliwiających dalszą rehabilitację oraz konieczność korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szczegółowe zasady prowadzenia na terenie miasta Ruda Śląska mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki korzystania z nich i ponoszenia odpłatności reguluje Uchwała Rady Miasta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- utrzymanie osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku,
- przeciwdziałanie marginalizacji i napiętnowaniu społecznemu,
- usamodzielnienie i uzyskanie odpowiedzialności za własne działania i decyzje,
- minimalizowanie instytucjonalnych form pomocy.

Wskaźniki:

- liczba mieszkań,
- liczba miejsc,
- liczba osób objętych pomocą.

Zasady ewaluacji:

1. Liczba osób korzystających z mieszkania.
2. Wywiady indywidualne z lokatorami.
3. Ocena sytuacji osoby korzystającej ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, o której mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz. U. z 2012 r., poz. 305).
4. Sprawozdania.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2008 roku do nadal.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla 21 osób w dzielnicy Ruda [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

- utrzymanie w środowisku osób przewlekle psychicznie chorych, osób upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych,
- poprawa jakości życia i funkcjonowania w środowisku poprzez działania wspierająco-aktywizujące,
- powstrzymanie postępującej regresji związanej z chorobą.

Adresat:

Osoby przewlekle psychicznie chore, osoby upośledzone umysłowo, osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Realizator projektu:

Realizator wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne projektu:

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Człowiek posiada tylko dwie możliwości zaspokajania swoich potrzeb: albo przez aktywność własną, albo przez aktywność innych ludzi. W sytuacji, gdy bardzo wiele osób w związku z chorobą, urazem czy niepełnosprawnością nie zaspakaja swoich potrzeb, powstaje problem, w jakiej kolejności i w jakim zakresie należy je zaspokoić, aby nie doszło do powikłań zdrowotnych. Dlatego niezwykle ważny jest taki dobór zajęć terapeutycznych, by stworzyć uczestnikom jak najlepsze warunki do nabywania umiejętności wykonywania czynności życia codziennego, realizacji zadań życiowych, prawidłowego funkcjonowania w środowisku lokalnym, zapobiegania stanom powodującym konieczność nieustannej opieki ze strony rodziny czy instytucji.

Wszystkie podejmowane działania winny być ukierunkowane na uczenie funkcjonowania w codziennym życiu, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, uczenie rozwiązywania problemów w celu przygotowania uczestników do codziennego życia tak, by byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym.

Etapy realizacji projektu:

- kwalifikacja osób do skierowania do placówki,
- dostosowanie organizacji domu do realizacji planu postępowania wspierająco-aktywizującego,

- działalność domu prowadzona przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godz. od 7.30 do 15.30,
  - zajęcia w domu organizowane w grupach oraz indywidualnie,
  - zapewnienie uczestnikom domu spożywania śniadania przygotowanego w ramach treningu kulinarnego oraz umożliwienie spożywania gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej.
- Głównym zadaniem placówki jest realizacja indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego - ustalonego odpowiednio do potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego uczestnika, rodzaju i zakresu usług świadczonych w domu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- rehabilitacja psychiczna i fizyczna uczestników,
- zwiększenie wglądu w mechanizmy zachowań własnych, przywrócenie do życia i funkcjonowania w społeczeństwie lokalnym,
- poprawa jakości życia uczestników placówki
- powstrzymanie postępującej regresji związanej z chorobą.

Wskaźniki:

- liczba miejsc,
- liczba osób skierowanych do Placówki,
- liczba osób oczekujących.

Zasady ewaluacji:

Analiza dokumentacji
Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

Budżet Państwa

Termin realizacji:

Od 2005 roku do nadal.

Przygotowanie rodziny do zapewnienia oparcia dziecku niepełnosprawnemu [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

1. Włączenie rodziny w proces terapeutyczny dziecka.
2. Budowanie prawidłowych więzi emocjonalnych i wzmacnianie odpowiedzialności za rozwój dziecka.

Adresat:

Dzieci niepełnosprawne i ich rodziny.

Realizator projektu:

Zespół: psycholog, pedagog, rehabilitant, pielęgniarka - pracownicy Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych we współpracy z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne projektu:

Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych jest placówką działającą w systemie pomocy społecznej, wspierającą rodzinę w rehabilitacji, edukacji i wychowaniu dziecka niepełnosprawnego. Najczęściej są to dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, stąd konieczność przygotowania ich do pełnienia ról w taki sposób, aby wychowujące się w niej dziecko niepełnosprawne, znalazło pełne oparcie. Wiadomo bowiem, że tylko zaangażowanie całej rodziny w terapię może przynieść sukces rehabilitacyjny i wychowawczy. Dziecko powinno uczestniczyć w kreowaniu własnej terapii. Może to zrobić tylko wtedy, gdy czuje wsparcie najbliższych, z którymi jest związane emocjonalnie.

Etapy realizacji projektu:

1. Spotkanie z rodzicami na terenie Ośrodka.
2. Zajęcia z choreoterapii z udziałem rodziców i dzieci prowadzone przez instruktora na terenie Ośrodka.
3. Indywidualne rozmowy ze specjalistami (wg potrzeb).
4. Zajęcia praktyczne z rodzicami (tematyka: prawidłowa pielęgnacja dziecka niepełnosprawnego w domu, prawidłowe żywienie i karmienie, proste ćwiczenia rehabilitacyjne w domu).
5. Pomoc w organizowaniu wyjazdów (szczególnie w okresie letnim) na rodzinne turnusy rehabilitacyjne.
6. Doradztwo w zakresie przystosowania mieszkania i niezbędnego wyposażenia stosownie do potrzeb niepełnosprawnego dziecka.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Rodzina zostaje włączona w proces terapeutyczny dziecka.

Wskaźniki:

Liczba rodzin włączonych w proces terapeutyczny dziecka niepełnosprawnego.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródła Finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2000 roku do nadal.

Rozwijanie i upowszechnianie idei integracji społecznej - miejskie obchody Tygodnia Godności Osób Niepełnosprawnych [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Celem projektu jest podnoszenie jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców Rudy Śląskiej, poprzez rozwijanie idei integracji społecznej osób niepełnosprawnych oraz propagowanie działań służących pogłębianiu więzi społecznych, dialogu, partnerstwa i współpracy, a także zwiększeniu partycypacji kulturalnej tej grupy społecznej.

Istotą projektu jest przeprowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnej na rzecz równości szans, przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz propagowanie aktywnych postaw niepełnosprawnych mieszkańców Rudy Śląskiej.

Adresat:

Bezpośrednimi beneficjentami projektu są niepełnosprawni mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

- ośrodki wsparcia,
- organizacje pozarządowe,
- placówki oświatowe,
- miejskie jednostki organizacyjne.

Założenia merytoryczne:

Problem niepełnosprawności dotyka wszystkie środowiska, społeczeństwa i kraje na całym świecie. Szacuje się, że na świecie żyje około pięciuset milionów ludzi przejawiających niedobory w różnych obszarach sprawności i funkcji życiowych, które stanowią poważne utrudnienie, a czasem wręcz uniemożliwiają im pełną realizację własnych potrzeb. Istnieje zatem pilna potrzeba poszukiwania rozwiązań gwarantujących ludziom borykającym się z problemem niepełnosprawności poczucie akceptacji społecznej i rzeczywistą możliwość odgrywania czynnej roli w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie.

Etapy realizacji projektu:

Projekt zakłada organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców niepełnosprawnych Rudy Śląskiej w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym i sportowym.

Tydzień Godności Osób Niepełnosprawnych odbywa się tradycyjnie w pierwszych dniach maja każdego roku, a związane z nim imprezy mają miejsce w poszczególnych dzielnicach miasta. Honorowym patronem przedsięwzięcia jest Prezydent Miasta Ruda Śląska. Władze samorządowe przekazują niepełnosprawnym mieszkańcom Rudy symboliczny klucz do bram miasta, przez co wyrażają swój szacunek wobec nich i potwierdzają, że w tych dniach są oni gospodarzami naszego miasta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Podniesienie statusu społecznego osób niepełnosprawnych.
2. Wzrost społecznej akceptacji dla zjawiska niepełnosprawności.
3. Poszerzenie niezależności i pełniejsze włączenie niepełnosprawnych mieszkańców w nurt życia lokalnych społeczności.
4. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym miasta.
5. Zaoferowanie osobom niepełnosprawnym możliwości spędzania wolnego czasu, posiadających walor rehabilitacyjny, rozwijający zainteresowania, promujący zdrowy i aktywny styl życia.
6. Wypromowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej - również wśród samych niepełnosprawnych.
7. Stworzenie płaszczyzny dla porozumienia i współpracy mieszkańców Rudy Śląskiej oraz organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Wypromowanie idei wolontariatu.

Wskaźniki:

Liczba osób uczestniczących w poszczególnych imprezach w ramach realizowanego projektu

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżet miasta,
- sponsorzy,
- środki własne organizatorów poszczególnych imprez.

Termin realizacji:

Od 2003 roku do nadal.

Likwidacja barier transportowych, tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu

Likwidacja barier transportowych; tworzenie warunków dla przewozu osób niepełnosprawnych realizowanego przez podmioty wykonujące zadania statutowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do realizowania zadań powiatu, gminy oraz fundacji, stowarzyszenia lub innej organizacji społecznej, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, a dla prowadzenia wymienionej działalności niezbędny jest środek transportu, należy stworzyć odpowiednie warunki dla zakupu lub przystosowania środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne.

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska.

Założenia merytoryczne:

Wyrównywanie szans rozwojowych osób niepełnosprawnych odbywa się głównie poprzez eliminację barier stojących na przeszkodzie zwiększania mobilności zawodowej, społecznej i przestrzennej oraz zapewniania równego dostępu do infrastruktury społecznej i technicznej, mającej podstawowe znaczenie dla kształtowania konkurencyjności (transportowej, edukacyjnej, zdrowia, kultury), a także dostępu do podstawowych usług publicznych.

Powiat, gmina (jednostki samorządu terytorialnego) oraz fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym działaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, a realizowanie tej działalności przewiduje przewóz osób niepełnosprawnych, podejmuje działania związane z zakupem lub przystosowaniem odpowiedniego środka transportu dla osób niepełnosprawnych dla prawidłowego realizowania swoich zadań.

Etapy realizacji projektu:

Zawarcie umowy z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację Programu. Uzyskanie dofinansowania na zakup środka transportu, użyczenie środka transportu placówce wykonującej zadania statutowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym zorganizowanego transportu.

Wskaźniki:

liczba podmiotów korzystających ze środka transportu dla osób niepełnosprawnych

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- budżet Miasta,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- wkład własny.

Termin realizacji

Od 2003r. do nadal.

Wspieranie osób niepełnosprawnych w procesie rehabilitacji w formie dofinansowania do zadań realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez ogólną poprawę psychofizycznej sprawności, rozwijanie umiejętności społecznych, nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych przez osoby niepełnosprawne, usunięcie lub zmniejszenie uciążliwości różnego rodzaju barier.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne z terenu Miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Osoba niepełnosprawna ma prawo do korzystania z dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym oraz dofinansowania do: turnusu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne.

Etapy realizacji projektu:

Zainteresowanie niepełnosprawnych mieszkańców Rudy Śląskiej możliwością uzyskania dofinansowania na różne cele ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zainteresowanie organizacji pozarządowych możliwością uzyskania dofinansowania do organizowanych imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych dla osób niepełnosprawnych.

Akcja informacyjna w prasie lokalnej, wśród organizacji pozarządowych, przez pracowników socjalnych na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pomoc osobom niepełnosprawnym przy wypełnianiu wniosków i gromadzeniu odpowiedniej dokumentacji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Dotarcie z informacjami na temat możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do osób niepełnosprawnych, które z takiej pomocy dotąd nie korzystały.

Wskaźniki:

Liczba osób, którym przyznano dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- wkład własny wnioskodawcy.

Termin realizacji:

Od I do XII każdego roku

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel programu:

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne wg uprawnień określonych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Realizator projektu:

Realizatorem programu jest samorząd powiatowy.

Założenia merytoryczne:

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane są do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Program „Aktywny samorząd” jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie umożliwią samorządowi aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

liczba osób niepełnosprawnych korzystających z finansowego wsparcia ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja programu obejmuje: ocenę jakości, skuteczności i efektywności programu.

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- wkład własny wnioskodawcy,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Termin realizacji :

Program realizowany jest od 2012 r. do nadal.

W Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych od 2014 r.

Informacja jako metoda likwidacji barier. Informator dla osób niepełnosprawnych [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Dostarczenie wiedzy i informacji tym mieszkańcom miasta, którzy potrzebują szczególnego społecznego wsparcia i socjalnej pomocy. Zawarte w nim informacje pozwolą zainteresowanym osobom niepełnosprawnym pełniej uczestniczyć w życiu społecznym, staną się cennym uzupełnieniem wiedzy służącej systematycznej poprawie ich warunków funkcjonowania w naszym mieście.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunowie.

Realizator projektu:

Pełnomocnik Prezydenta Miast Ruda Śląska ds. Osób Niepełnosprawnych

Założenia merytoryczne:

Osoby niepełnosprawne ze względu na stan swojego zdrowia narażone są w sposób szczególny na marginalizację i wykluczenie społeczne. Aby zapobiegać marginalizacji tych osób należy dostarczyć im wiedzy na temat swoich praw oraz wykazu instytucji i organizacji pozarządowych mogących udzielić im wsparcia. Informator ma być użytecznym i praktycznym przewodnikiem zarówno dla swoich najważniejszych adresatów jak i wszystkich zainteresowanych problematyką osób niepełnosprawnych.

Etapy realizacji projektu:

Gromadzenie danych o dobrach i usługach na rzecz osób niepełnosprawnych

Informator w wersji elektronicznej będzie dostępny na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Planuje się uzupełnianie i aktualizowanie informacji zawartych w Informatorze

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Informacje o dobrach i usługach oraz dostęp do tych danych umożliwi pełniejsze uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Wskaźniki:

liczba aktualizowanych informacji

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

W ramach etatu Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Osób Niepełnosprawnych.

Termin realizacji:

Od 2014 r. do nadal.

Klub Absolwenta [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Wspieranie podstawowych funkcji rodzin osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo oraz integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.

Adresat:

Beneficjentami bezpośrednimi projektu są osoby po 25 roku życia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim. Po zakończeniu edukacji osoby niepełnosprawne są całkowicie zdane na swoich opiekunów.

Realizator projektu:

Stowarzyszenie Otwarte Serca działające przy ZSS 3 im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Rytm życia rodziców osób niepełnosprawnych jest całkowicie podporządkowany opiece nad ich dziećmi, co prowadzi do wykluczenia społecznego. Rodzice oraz opiekunowie osób niepełnosprawnych po zakończeniu przez nie obowiązku edukacyjnego nie otrzymują żadnego wsparcia społecznego i psychologicznego.

Rodzice rzadko mają czas na spotkania ze swoimi znajomymi i przyjaciółmi, ograniczają swe uczestnictwo w życiu kulturalnym z powodu braku czasu, braku ochoty wynikających z przeciążenia licznymi obowiązkami lub brakiem możliwości zorganizowania profesjonalnej opieki dla swoich dzieci. Zadaniem projektu jest wsparcie rodziców poprzez zorganizowanie „klubu” dla ich niepełnosprawnych podopiecznych. Zajęcia będą odbywać się 2 razy w tygodniu po 3 godziny zegarowe. Podczas, gdy podopieczni będą uczestniczyć w zajęciach klubu rodzice będą mogli poświęcić czas na aktywizację społeczną.

Etapy realizacji projektu:

Projekt polega na przygotowaniu cyklu zajęć dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo z terenu Miasta Ruda Śląska. Beneficjenci będą uczestniczyć w zajęciach przygotowanych przez terapeutów i rehabilitantów. Rodzice nie dysponują środkami, które umożliwiają uczestnictwo podopiecznych w zajęciach rehabilitacyjnych. Dzięki zajęciom stacjonarnym, beneficjenci będą

mogli korzystać z profesjonalnej pomocy, która przyczyni się do częściowej poprawy funkcjonowania (będą organizowane np. treningi czystości, jedzenia, inne rodzaje terapii itp.)

Zajęcia w stadninie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz ruchowo. Zajęcia będą odbywać się 1 raz w tygodniu, po 2 godziny zegarowe. Zajęcia przewiduje się dla min. 5 osób.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, uczestnictwo w terapii.

Wskaźniki:

Liczba osób uczestniczących w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

Środki Stowarzyszenia, środki konkursowe, grantowe (miejskie i ogólnopolskie)

Termin realizacji:

od 1.01.2016 do nadal.

Rozwój Lokalnego Informatora dla Osób Niepełnosprawnych - Portal www.integra.rsl.pl [C₁K₆]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Kontynuacja działalności internetowego Informatora dla Osób Niepełnosprawnych.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne, środowisko rodzinne, mieszkańcy Rudy Śląskiej, zainteresowani odbiorcy z całego kraju.

Realizator projektu:

Zespół Szkół Specjalnych nr 3 im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Szerzenie wiedzy na temat niepełnosprawności, inicjowanie działań integracyjnych, informowanie o aktualnych wydarzeniach dotyczących osób niepełnosprawnych na terenie miasta, udzielanie wsparcia z zakresu problematyki prawnej, socjalnej, psychologiczno-pedagogicznej, promowanie działań miasta na rzecz niepełnosprawności.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Poszerzenie wiedzy o problematyce niepełnosprawności, udzielenie wsparcia osobom niepełnosprawnym, promocja działań na rzecz środowiska tych osób.

Wskaźniki:

Liczba miesięcznych wejść do Portalu.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

sponsorzy, ewentualne wsparcie środków konkursowych i grantowych (budżet miasta, środki pozabudżetowe).

Termin realizacji:

Od 2016r do nadal.

Likwidacja barier architektonicznych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej [C₁K₆]

Cel projektu:

Osoby niepełnosprawne tak jak sprawne, chcą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym. Dzięki likwidacji barier architektonicznych budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej będzie dostępny dla wszystkich klientów również niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich

Adresat:

Klienci i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej
Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Założenia merytoryczne:

Aktualnie osoby niepełnosprawne, w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich mają dostęp dzięki wybudowanemu podjazdowi jedynie do pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku. Dzięki planowanemu przystosowaniu budynku - wybudowaniu szybu windowego do istniejącej bryły osoby niepełnosprawne będą miały pełen dostęp do wszystkich pomieszczeń. Ponadto powstanie toaleta dostosowana do ich potrzeb oraz dodatkowe pomieszczenia biurowe.

Etapy realizacji projektu:

1. Przygotowanie projektu budowlanego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.
2. Zabezpieczenie środków w Budżecie Miasta.
3. Przeprowadzenie inwestycji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zwiększenie dostępności budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, zarówno klientów jak i pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni, w której odbywać się będzie komunikacja klientów i pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wskaźniki:

Liczba osób korzystających z infrastruktury

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

Budżet miasta

Termin realizacji:

Lata 2017, 2018

Utworzenie 30 nowych miejsc w Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej [C₁K₆]

Cel projektu:

Skrócenie okresu oczekiwania na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej.

Adresat:

Osoby przewlekle somatycznie chore oczekujące na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Dom Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

W ostatnich latach liczba osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „Senior” ciągle wzrasta. W roku 2010 na umieszczenie w Domu oczekiwało 56 osób. Obecnie liczba ta wynosi 139. Wraz ze wzrostem liczby osób oczekujących na umieszczenie w Domu wzrasta czas oczekiwania na przyjęcie. Obecnie trzeba czekać około 2-3 lat. Utworzenie dodatkowych miejsc pozwoli na znaczne skrócenie oczekiwania na umieszczenie w Domu.

Etapy realizacji projektu:

- 1) Przeprowadzenie prac remontowych (uzupełniających) mających na celu dostosowanie pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 2) Uzyskanie zgody Wojewody Śląskiego na utworzenie dodatkowych miejsc.
- 3) Zmiany organizacyjne w Domu.
- 4) Przyjęcie nowych mieszkańców.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Skrócenie okresu oczekiwania na umieszczenie w Domu, co znacznie poprawi trudną sytuację osób wymagających całodobowej opieki przebywających we własnych domach i ich rodzin.

Wskaźniki:

- liczba osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej,
- liczba miejsc w Domu Pomocy Społecznej.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdawczość Domu w zakresie liczby miejsc i osób oczekujących.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Domu Pomocy Społecznej „Senior”,
- Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozyskane w ramach realizacji zadania „Poprawa funkcjonalności i dostępności oraz bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych korzystających z pomieszczeń Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej.

Termin realizacji:

2016r./2017r.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej [C₁K₇]

Cel projektu:

Udzielanie niezbędnej pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, socjalnej) osobom i rodzinom, które znalazły się w kryzysie (w razie konieczności udostępnienie tymczasowego schronienia osobom doświadczającym przemocy).

Adresat:

Projekt adresowany jest do osób, które znalazły się w kryzysie (osób doświadczających przemocy, doznających utraty, śmierci bliskich, zagrożonych samobójstwem, dotkniętych nagłą chorobą lub niepełnosprawnością i innych zdarzeń traumatycznych).

Realizator projektu:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Interwencja kryzysowa to działanie doraźne, krótkoterminowe, zmierzające do udzielenia natychmiastowej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Pomoc obejmuje wsparcie, krótkotrwałą psychoterapię, pomoc prawną, socjalną, materialną oraz ułatwianie kontaktów z innymi instytucjami.

Klasyczny model interwencji kryzysowej polega na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowaniu lęku. W interwencji kryzysowej istotne jest empatyczne, a zarazem praktyczne odpowiedzenie na potrzeby osoby w kryzysie.

Etapy realizacji projektu:

Bieżąca działalność Ośrodka obejmuje:

- udzielanie wsparcia psychologicznego poprzez towarzyszenie przy składaniu zeznań na Policji, w Sądzie i Prokuraturze, osobom doświadczającym przemocy, zawiadamianie o popełnieniu przestępstwa na Policji lub w Prokuraturze,
- pomoc w uzyskaniu schronienia (do trzech miesięcy) osobom doświadczającym przemocy,
- prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy (*Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie*),
- indywidualną terapię dla osób doświadczających przemocy,
- indywidualną pracę ze sprawcą przemocy, prowadzenie grupy edukacyjnej dla sprawców przemocy (*Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc*),
- prowadzenie Treningu radzenia sobie z agresją jako forma pomocy dla osób przejawiających zachowania agresywne (*Trening radzenia sobie z agresją*),
- prowadzenie pracy z małżeństwami i parami przeżywającymi kryzysy w swoim związku (*Konsultacja i terapia dla małżeństw i par*),

- pomoc w formie interwencji psychologicznej wobec osób doświadczających utraty, w żałobie,
- pomoc w formie interwencji psychologicznej wobec zachowań samobójczych,
- udzielanie wsparcia osobom dotkniętym problemem alkoholowym ,
- pomoc osobom niepełnosprawnym fizycznie w kryzysie,
- pomoc osobom zaburzonym psychicznie w zakresie działań interwencyjnych,
- poradnictwo prawne,
- prowadzenie telefonu zaufania w rozumieniu udzielania wsparcia i informacji dla klientów z zewnątrz, a nie wymagających kontaktu osobistego.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- wzrost motywacji osób doświadczających przemocy do podejmowania działań prawnych mających na celu ich ochronę,
- odizolowanie osoby doświadczającej kryzysu od czynników wywołujących sytuację kryzysową(ludzi, środowiska, bodźca stresogennego),
- zwiększenie wglądu osoby doświadczającej przemocy w mechanizmy własnych zachowań,
- przerwanie łańcucha przemocy w rodzinie,
- zapewnienie względnego poczucia bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy,
- uzyskanie tymczasowego schronienia,
- odzyskanie równowagi psychicznej i emocjonalnej u osób będących w kryzysie,
- uzyskanie wglądu we własną sytuację na bazie dostrzeżenia swoich zasobów u osób doświadczających kryzysu,
- lepsze radzenie sobie z emocjami (zarówno u osób stosujących jak i doświadczających przemocy),
- nauczenie się zachowań nieprzemocowych,
- minimalizowanie zagrożeń zachowań samobójczych,
- wyjście z sytuacji kryzysowej.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających ze wsparcia w zakresie pomocy psychologicznej i terapeutycznej,
- liczba osób korzystających z pomocy prawnej.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyki wobec osób, którym udzielano pomocy.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Termin realizacji:

Od 2008 roku do nadal.

Program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (Program Pomocy Osobom Stosującym Przemoc) [C,K7]

Cel projektu:

Wzrost umiejętności samokontroli agresywnych zachowań przez osoby stosujące przemoc oraz nabycie wiedzy na temat własnych zachowań przemocowych wobec bliskich.

Adresat:

Osoby stosujące przemoc psychiczną i fizyczną.

Realizator projektu:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej (do 2007 roku realizatorem był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).

Założenia merytoryczne:

Przemoc jest problemem społecznym, o którym często mówi się publicznie, wobec którego prowadzi się szereg różnorodnych działań mających na celu systemową pracę na różnych etapach jego rozwoju. Występuje w relacjach międzyludzkich niezależnie od statusu ekonomicznego, miejsca zamieszkania czy kultury. Sytuacja przemocy angażuje trzy grupy osób: sprawców, ofiary oraz świadków przemocy. Aby skutecznie radzić sobie z rozwiązywaniem problemu potrzebna jest praca ze wszystkimi tymi grupami. Konieczna jest praca ze sprawcami przemocy nad zmianą zachowań, postaw i odczuć emocjonalnych.

Dokładne wytyczne dotyczące zawartości merytorycznej programu i zasad jego realizacji określa Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, zatwierdzonego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z 29 kwietnia 2014 roku który powstał na podstawie art. 10 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity z 2015r Dz. U. Nr 1390)

Trudności w pracy z osobami stosującymi przemoc domową najczęściej wynikają z:

- słabej motywacji wewnętrznej sprawców przemocy (w przypadku zmiany sytuacji, wraz z końcem sprawy sądowej lub wycofaniem zeznań czy też zakończeniem policyjnej procedury Niebieska Karta - sprawca rezygnuje z kontynuowania zajęć edukacyjno-terapeutycznych),
- braku wystarczających środków zapewniających ochronę osobom doświadczającym przemocy (pomimo przebywania w mieszkaniu chronionym, ofiary przemocy są często zastraszane przez sprawców).

W pracy z rodziną uwikłaną w przemoc konieczne jest współdziałanie służb i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy. Instytucje kierujące osoby stosujące przemoc na zajęcia korekcyjno-edukacyjne proszone są o pisemne zobowiązanie sprawców do udziału w programie. Należy podkreślić pomocniczą, a nie zasadniczą rolę tego typu działań, ponieważ doświadczenia związane z ich stosowaniem w różnych krajach wskazują, że istnieje ryzyko przypisywania nadmiernego znaczenia tym programom w całości oddziaływań na sprawców, w których podstawową rolę powinny odgrywać stosowne interwencje karno-administracyjne.

Etapy realizacji projektu:

Podstawowym celem pracy ze sprawcą przemocy jest doprowadzenie do zaprzestania stosowania przemocy poprzez :

- edukację dotyczącą przemocy,
- edukację dotyczącą zachowań i postaw alternatywnych wobec przemocy
- działania zmierzające do zauważenia i zaakceptowania przez sprawcę odpowiedzialności za popełnione czyny,
- dekonstrukcja stereotypów i mitów dotyczących roli mężczyzny w systemie rodzinnym,
- trening rozpoznawania i nazywania uczuć, ale także rozpoznawania okoliczności je wywołujących,
- trening kontrolowania emocji,
- trening radzenia sobie w sposób konstruktywny z sytuacjami trudnymi i problemami,
- trening reagowania wobec uczuć drugiej osoby tzn. rozwój empatii przez edukację dotyczącą potrzeb emocjonalnych innych ludzi.

Osobie stosującej przemoc oferowane są wstępne konsultacje diagnostyczno-edukacyjne kwalifikujące do grupy korekcyjno-edukacyjnej. Kiedy w wyniku diagnozy zostanie stwierdzona choroba alkoholowa, zaburzenia psychiczne czy zaburzenia osobowości, sprawca przemocy jest w pierwszej kolejności kierowany do leczenia specjalistycznego.

Program realizowany jest w formie zajęć grupowych, prowadzony jest cyklicznie, raz w tygodniu o stałej porze, przez dwoje prowadzących (psychologów, konsultantów, terapeutów).

Jeden pełny cykl wymagany do zaliczenia przez uczestnika, obejmuje 60 godzin zajęć, realizowanych w formie 20 trzygodzinnych sesji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- pomoc sprawcom w zmianie zachowań, postaw i sposobie wyrażania emocji
- przerwanie łańcucha przemocy
- przyczynienie się do spadku liczby rodzin w których stosowna jest przemoc
- zapobieżenie przekazywaniu wzorców przemocowych dzieciom sprawców przemocy
- przyczynienie się do ograniczenia traumatycznych doświadczeń będących udziałem osób doświadczających przemocy.

Wskaźniki:

- ilość osób, których poddano oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym,
- ilość osób, które zakończyły program,
- ilość odbytych spotkań w ramach grupy korekcyjno- edukacyjnej.

Zasady ewaluacji:

Obserwacja, ankiety. Rozmowy z osobami pokrzywdzonymi.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- Budżet Państwa.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie [C₁K₇]

Cel projektu:

Podejmowanie działań w kierunku zatrzymania przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie świadomości przysługujących praw, wzrost poczucia własnej wartości i kompetencji społecznych.

Adresat:

Kobiety doświadczające przemocy w rodzinie z terenu Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Od 2008 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej (do 2007 roku realizatorem był Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie).

Założenia merytoryczne:

Sytuację przemocy w rodzinie, z psychologicznego punktu widzenia, można rozpatrywać jako chroniczną sytuację traumatyczną. Destrukcyjne działanie traumy, poza bezpośrednią szkodą fizyczną, polega na niszczeniu wyobrażeń na temat własnej osoby i świata. Świat przestaje być bezpiecznym miejscem do życia, wydarzenia są nieprzewidywalne - nie ma się na nie wpływu. Przeżycia traumatyczne odciskają emocjonalne i fizyczne piętno. Wywierają w ten sposób głęboki wpływ na życie ofiar.

Kobiety mają z reguły problemy intrapsychiczne oraz w kontaktach z innymi. Dominujący jest u nich obniżony nastrój, lęk, bezradność, zagubienie. Przeżywają głębokie poczucie społecznej i psychicznej izolacji, wynikającej ze wstydu, a także z obaw przed odwetem, silnej zazdrości i kontroli ze strony partnera. Przeżywanie takich emocji uniemożliwia często podjęcie jakichkolwiek działań w kierunku przerwania przemocy.

Grupa wsparcia to taka forma pomocy, która kierowana jest do osób mających podobne doświadczenia, borykających się z podobnymi problemami. Liczne badania wykazują, iż większą skuteczność ma wsparcie udzielane przez ludzi z podobnymi problemami bądź przez profesjonalistów, niż przez osoby z najbliższego otoczenia.

Nazwanie emocji, ujawnienie ich, podzielenie się swoimi doświadczeniami z innymi ludźmi o podobnych doświadczeniach, jest warunkiem odzyskania wiary w swoje możliwości, zmniejszenia poczucia bezradności, izolacji. Udział w grupie daje możliwość zmiany perspektywy patrzenia na zjawisko przemocy, stanowi źródło wsparcia, inicjuje zmiany zachowań, stymuluje do podjęcia działań.

Etapy realizacji projektu:

W trakcie realizacji programu będą wykorzystywane aktywne formy pracy z grupą m.in. :

- burza mózgów,
- dyskusja,
- odgrywanie ról,

- drama,
  - studium przypadku,
  - psychorysunek,
  - sesje informacji zwrotnych,
- oraz
- metody kwestionariuszowe,
  - projekcje filmów,
  - wykłady i prelekcje zaproszonych gości (specjalistów).

Zajęcia dla kobiet będą realizowane w grupie 10 - 12 osób. Grupa będzie miała charakter zamknięty i będzie składała się z cyklu 12 spotkań, odbywających się raz w tygodniu przez 2,5 godziny.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zmniejszenie subiektywnego poczucia osamotnienia, bezradności i braku wpływu na sytuację,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa,
- lepsze radzenie sobie z trudnościami,
- zwiększenie samoświadomości i poczucia własnej wartości,
- poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy - lepsze zrozumienie problemu,
- pozyskanie wiedzy motywującej do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu.

Wskaźniki:

- ilość spotkań w ramach grup wsparcia,
- ilość kobiet biorących udział w grupie wsparcia.

Zasady ewaluacji:

Na pierwszym i ostatnim spotkaniu grupy zostanie przeprowadzona wśród uczestniczek ankieta ewaluacyjna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

Trening radzenia sobie z agresją [C₁K₇]

Cel projektu:

Uzyskanie zmiany zachowania agresywnego uczestników poprzez uczenie się zachowań prospołecznych i kontrolowanie złości.

Ponadto:

- doskonalenie umiejętności komunikacyjnych,
- doskonalenie umiejętności prospołecznych,
- wzrost samokontroli emocjonalnej, poznanie sposobów radzenia sobie z emocjami, ze stresem,
- rozstrzyganie dylematów moralnych, nauka podejmowania decyzji,
- poznanie nieagresywnych (konstruktywnych) rozwiązań w sytuacjach konfliktowych i różnych, trudnych sytuacjach społecznych,
- motywowanie do zmiany, zaprzestania zachowań agresywnych.

Adresat:

Mieszkańcy miasta Ruda Śląska, osoby pełnoletnie, przejawiające zachowania agresywne oraz problemy w kontrolowaniu własnej impulsywności, złości.

Realizator projektu:

Od 2013 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Agresja to zamierzone działanie, którego celem jest wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty lub bólu. Czynności agresywne polegają na postępowaniu niezgodnym z normami i zasadami współżycia w grupie, społeczeństwie. Z tego punktu widzenia agresja jest rezultatem niewykształcenia pożądanych form zachowań lub wykształceniem zachowań niepożądanych. Osoby niedostosowane społecznie wykazują szereg braków w kontaktach z innymi, zdolnościach planowania, komunikacji, panowania nad emocjami, radzenia sobie z lękiem, gniewem i wielu innych umiejętnościach. Niedostosowanie do życia zgodnego z normami, w tym agresja, jest więc przejawem deficytu umiejętności zachowań społecznych.

Trening prowadzony jest głównie metodami warsztatowymi, min. dyskusja, praca w parach, odgrywanie ról, modelowanie. Dzięki pracy grupowej uczestnicy mają możliwość dzielenia się doświadczeniami, pomysłami, przekazywania informacji zwrotnych sobie nawzajem, co wpływa wzmacniająco na proces uczenia się i zmiany zachowań. Ponadto wykorzystywane są kwestionariusze, mające na celu autodiagnozę, min. kwestionariusz agresji, kwestionariusz umiejętności społecznych oraz mini wykłady.

Trening radzenia sobie z agresją jest formą pomocy dla osób przejawiających zachowania agresywne, opiera się na założeniach pracy poznawczo-behawioralnej.

Etapy realizacji projektu:

Udział w treningu poprzedza indywidualna rozmowa kwalifikująca, która ma na celu diagnozę zachowań agresywnych, oraz motywację osoby zgłaszającej się na warsztaty.

Zajęcia będą realizowane w grupie ok. 10 osób. Grupa będzie miała charakter zamknięty i będzie się składała z cyklu 5 spotkań po 4 godziny w dni weekendowe co umożliwi udział w zajęciach osobom pracującym. Ważne jest uczestnictwo na każdym ze spotkań, gdyż nowo nabyte, już na pierwszym spotkaniu, doświadczenia i wiedzę są wykorzystywane oraz trenowane na kolejnych.

Spotkania będą odbywały się w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- poszerzenie wiedzy na temat zjawiska agresji,
- wzrost umiejętności i kompetencji prospołecznych uczestników,
- wzrost umiejętności radzenia sobie z agresją, nabycie alternatywnych wobec agresji sposobów zachowania,
- wzrost umiejętności kontrolowania i niwelowania złości,
- uświadomienie uczestnikom korzyści płynących z nieagresywnego zachowania.

Zakłada się, że efektem długofalowym będzie zminimalizowanie/wyeliminowanie zachowań destrukcyjnych, niepożądanych społecznie poprzez zastąpienie ich zachowaniami prospołecznymi akceptowanymi w społeczeństwie i lepsze przystosowanie uczestników do życia w społeczeństwie.

Wskaźniki:

- ilość prowadzonych spotkań w ramach treningu radzenia sobie z agresją,
- ilość osób, które zakończyły trening radzenia sobie z agresją.

Zasady ewaluacji:

Na pierwszym i ostatnim spotkaniu zostanie przeprowadzona wśród uczestników ankieta.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Termin realizacji:

Projekt wykazany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2013r. do nadal.

Konsultacja i terapia dla małżeństw i par [C₁K₇]

Cel projektu:

Do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej mogą zgłaszać się małżeństwa lub pary (osoby dorosłe), które przeżywają kryzys w swoim związku. Podczas wspólnych spotkań z psychologiem mogą uzyskać pomoc w odnalezieniu przyczyn konfliktów i nauczyć się ich konstruktywnie rozwiązywać. Pomoc w konstruktywnym rozwiązaniu konfliktu, poprawa wzajemnej komunikacji oraz zwiększanie wiedzy na temat partnerstwa.

Adresat:

Mieszkańcy miasta Ruda Śląska, osoby dorosłe, przejawiające problemy, trudności w relacjach małżeńskich, partnerskich.

Realizator projektu:

Od 2013 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Konsultacja ma formę rozmowy w czasie której, osoby zgłaszające się próbują opisać swój problem, cierpienie będące powodem zwrócenia się o pomoc. Konsultant stara się zrozumieć naturę trudności i poznać sytuację życiową pacjentów. W czasie konsultacji para i konsultant rozmawiają o tym, jaka forma pomocy i na jakich zasadach jest możliwa oraz odpowiednia.

Konsultacje są formą pracy z parą, małżeństwem ukierunkowane na przezwycięzenie konfliktów i sytuacji kryzysowych, lepsze porozumienie, większą harmonie w związku, poszanowanie wzajemnych potrzeb i oczekiwań. Praca z parami, małżeństwami oparta jest o ogólne założenia prowadzenia psychoterapii - kodeks etyczny psychoterapeuty, pracy psychologicznej, zgodnie z standardami, kodeksem etyczno- zawodowym pracy psychologa.

Podjęcie terapii małżeńskiej i par poprzedzone jest konsultacją (od jednej do trzech) zazwyczaj odbywa się ona z udziałem obojga partnerów, na której psycholog ustala optymalną formę pomocy, czy może to być terapia małżeńska lub pary, mediacja czy też terapia indywidualna. Konsultacja ma na celu pomóc określić własne problemy w relacji a także dokonać oceny własnej motywacji do udziału w terapii małżeńskiej lub par.

Wskazaniem do udziału w konsultacji bądź terapii par i małżeństw jest to, aby oboje partnerzy chcieli poprawy relacji i aby chcieli pojąć pracę nad relacją z własnej woli.

Przeciwskazaniem podjęcia wspólnej terapii, jest brak chęci i motywacji jednego z partnerów, gdy jedno z nich podjęło decyzję o rozstaniu lub jedno czy też oboje pozostają w podwójnych związkach.

Terapia małżeństw i par nie jest również prowadzona gdy między partnerami dochodzi do przemocy a także gdy u jednego z nich lub obojga występuje problem uzależnienia.

Etapy realizacji projektu:

Na pierwszych spotkaniach z obojgiem partnerów psycholog zbiera informacje, historię ich wzajemnej relacji. Ustalone zostają także wspólne cele spotkań.

Po wstępnej konsultacji, gdy widoczna jest chęć utrzymania i poprawy związku u obojga partnerów i nie ma przeciwwskazań wspólne spotkania mogą być kontynuowane w formie terapii małżeńskiej lub par.

Spotkania terapeutyczne odbywają się zazwyczaj co dwa tygodnie, w sytuacjach ostrego kryzysu mogą odbywać się nawet co tydzień. Wspólna sesja trwa ok. 1.5 godziny.

Spotkania konsultacyjne i terapeutyczne prowadzone są przez dwóch pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej - psychologów lub terapeutów.

Spotkania będą odbywały się w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Rudzie Śląskie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- poprawa wzajemnych relacji pomiędzy małżonkami,
- poprawa komunikacji,
- zrozumienie motywów działania swojego i partnera,
- zdobycie funkcjonalnego rozwiązywania konfliktów partnerskich,
- przerwanie nieakceptowanych zachowań pomiędzy partnerami,
- zwiększona satysfakcja w codziennym byciu razem.

Wskaźniki:

- liczba odbytych konsultacji,
- ilość par, które podjęły terapię.

Zasady ewaluacji:

Ostatnie przewidziane spotkanie przeznaczone na podsumowanie spotkań, ustalenie wniosków, przekazanie końcowych informacji zwrotnych .

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Termin realizacji:

Projekt wykazany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2013r. do nadal.

Wsparcie dystrybucji żywności wśród osób najbardziej potrzebujących z terenu Miasta Ruda Śląska [C₁K₇]

Cel projektu:

Celem projektu jest ograniczenie ubóstwa, wsparcie osób i rodzin z terenu Miasta Ruda Śląska poprzez pomoc żywnościową, która zaspokoi ich podstawowe potrzeby w tym zakresie.

Adresat:

Odbiorcami programu są osoby najbardziej potrzebujące z terenu Miasta Ruda Śląska, spełniające kryteria określone w odpowiednich przepisach i dokumentach.

Realizator projektu:

Uprawnione organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

W roku 2015 pomocą społeczną w Rudzie Śląskiej objęto 6,27% mieszkańców Miasta. Ze świadczeń skorzystało 8 772 osoby z 3 897 rodzin. Powody przyznania pomocy to głównie ubóstwo (2190 osób), bezrobocie (1584 osób), niepełnosprawność (1537 osób). W latach 2004 - 2013 osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej mogły korzystać także ze wsparcia w ramach Programu „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej” (PEAD). Kontynuacją Programu jest realizowany od grudnia 2014 roku Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Program polega na dostarczaniu osobom najbardziej potrzebującym pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłku. Dodatkowo wobec osób objętych Programem realizowane są różne działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne.

Etapy realizacji projektu:

- kwalifikowanie osób do pomocy żywnościowej,
- dystrybucja żywności,
- działania towarzyszące mające na celu włączenie społeczne osób uczestniczących w projekcie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Niwelowanie skutków ubóstwa materialnego.
2. Poprawa warunków życia adresatów projektu.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą.

Zasady ewaluacji:

- sprawozdania
- prowadzenie statystyk

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- wkład własny podmiotu uprawnionego (w tym artykuły spożywcze pozyskane w ramach Programów).

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2007r. do nadal.

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie ogniska wychowawczego oraz świetlic, w tym grup profilaktyczno - rozwojowych dla dzieci w wieku od lat 3 [C₁K₇]

Projekt jest częścią Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Celem zadania jest wsparcie rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w dążeniu do zapewnienia prawidłowego jej funkcjonowania, w szczególności do zapewnienia dzieciom zagrożonym uzależnieniami szczególnej troski i pomocy.

Adresat:

Dzieci i młodzież w wieku od 3 do 16 roku życia (w uzasadnionych przypadkach mogą być przyjmowane dzieci do 18 roku życia, kontynuujące naukę) wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju, spowodowanych między innymi: problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, bezradnością opiekuńczo - wychowawczą, trudną sytuacją materialną, żyjące w środowisku zagrożonym alkoholizmem lub narkomanią oraz ich rodziny.

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska oraz podmioty wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Wiele rodzin współcześnie boryka się z różnymi problemami. Te które mają potencjał i zasoby same, bądź przy niewielkiej pomocy z zewnątrz potrafią je rozwiązać. Są jednak rodziny, których problemy w znaczny sposób przewyższają możliwości poradzenia sobie z nimi, co prowadzi do długotrwałych kryzysów. Tym rodzinom a zwłaszcza wychowującym się w nich dzieciom potrzebne jest wsparcie w codziennym funkcjonowaniu i stworzenie możliwości rozwoju. Dominującymi problemami w rodzinach są m.in. niewydolność opiekuńczo - wychowawcza, problem alkoholowy, bezrobocie, niepełnosprawność.

Dziecko będąc najstarszym ogniwem w systemie rodzinnym, zwykle w największym stopniu ponosi konsekwencje występujących dysfunkcji. Tym samym jest narażone na przeżywanie sytuacji, które powodują u niego zaburzenia rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego. Szczególnie istotna jest praca z dziećmi młodszymi - w wieku przedszkolnym. Program wczesnej interwencji umożliwi przezwyciężenie deficytów i ich negatywnych następstw w dalszym okresie życia. Dzięki dobrze zorganizowanej stymulacji poznawczej program pozwoli wyrównać braki u dzieci przed ich wejściem w okres edukacji szkolnej. Im wcześniej rozpoczniemy profilaktykę zachowań problemowych u dzieci, tym większa jest szansa na ich prawidłowy rozwój.

Miejsce realizacji projektu: Ruda Śląska - dzielnice: Ruda, Godula, Orzegów, Bykowina, Halemba, Nowy Bytom, Czarny Las, Wirek.

Etapy realizacji projektu:

Realizacja zadania zgodna z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz planami i harmonogramami pracy poszczególnych placówek.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Rodzina przy wsparciu placówki lepiej wypełnia funkcje opiekuńczo - wychowawcze, wyrównywane są szanse edukacyjno - rozwojowe dzieci.

Wskaźniki:

- liczba dzieci,
- liczba rodzin objętych pomocą.

Zasady ewaluacji:

- sprawozdania,
- prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

- budżet miasta - w tym środki finansowe z art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (środki zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Placówki Wsparcia Dziennego),
- wkład własny realizatorów zadania (dotyczy organizacji realizujących zadania na zlecenie Miasta).

Termin realizacji:

Od 1998 roku (w tym organizacje pozarządowe od 2004 roku) do nadal.

Asystent rodziny [C₁K₇]

Projekt jest częścią Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

1. Celem głównym jest poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

2. Cele szczegółowe:

- a) utrzymanie trzeźwego stylu życia przez członków rodziny,
- b) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom rodziny,
- c) nabycie umiejętności w zakresie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego w przestrzeniach: żywienia (planowanie i przygotowywanie posiłków adekwatnych do potrzeb członków rodziny), higieny (dbanie o higienę osobistą i czystość mieszkania), właściwego gospodarowania budżetem (planowanie i monitorowanie wydatków, dbałość o bieżące opłaty),
- d) nabycie umiejętności rozwiązywania problemów socjalnych,
- e) nabycie umiejętności rozwiązywania problemów psychologicznych,
- f) nabycie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi
- g) zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju emocjonalnego, fizycznego i intelektualnego,
- h) nabycie umiejętności społecznych oraz korzystania z różnych form aktywności społecznej,
- i) nabycie umiejętności poruszania się po obecnym rynku pracy.

Adresat:

Rodziny wieloproblemowe przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Realizator projektu:

1. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: asystenci rodziny, pracownicy socjalni, konsultanci, psychologowie.

2. Pracownicy instytucji i organizacji współpracujący w ramach zespołów interdyscyplinarnych w realizacji planu pracy z rodziną. W szczególności są to przedstawiciele:

- organizatora pieczy zastępczej (koordynator pieczy zastępczej, psycholog, pracownik socjalny),
- placówki opiekuńczo - wychowawczej,
- sądu rejonowego (kurator zawodowy i społeczny),
- szkoły (wychowawca, pedagog, psycholog),
- świetlicy środowiskowej (wychowawca, psycholog),
- przedszkola (wychowawca, psycholog),
- policji (dzielnicowy),
- Ośrodka Terapii Uzależnień (terapeuta),

- Ośrodka Interwencji Kryzysowej (psycholog, terapeuta),
- ośrodka adopcyjnego (psycholog),
- zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Założenia merytoryczne:

Z dniem 01.01.2012r. weszła w życie ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jednym z ważniejszych zadań nałożonych na gminę jest wsparcie rodziny poprzez przydzielenie jej pomocy asystenta, który podejmuje szereg działań na rzecz rodziny mających na celu przywrócenie jej zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Asystent podąża za rodziną i wspiera działania poszczególnych jej członków. Podaje wskazówki niezbędne do podjęcia odpowiedniego wyboru, dostarcza członkom rodziny informacje pozwalające znaleźć wyjście z trudnej sytuacji, w której znalazła się rodzina. Skuteczna pomoc asystenta podnosi kompetencje rodziców, wzbudza w nich wiarę w swoje możliwości oraz motywuje do pozytywnych zmian. Pomaga w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie żywienia, higieny i budżetu. Asystent rodziny kieruje się przede wszystkim dobrem dziecka, mając na uwadze jego potrzeby, harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową. Motywuje członków rodziny do aktywnego poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia. Asystent podejmuje działania zgodnie ze sporządzonym planem pracy z rodziną, a w razie konieczności w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa podejmuje działania interwencyjne. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Etapy realizacji projektu:

1. Pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej kwalifikują rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Asystent we współpracy z członkami rodziny, pracownikiem socjalnym oraz konsultantem opracowuje plan pracy z rodziną. W sytuacji, gdy dzieci przebywają w pieczy zastępczej przy tworzeniu planu pracy z rodziną udział bierze koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, gdyż plan ten powinien być skoordynowany z planem pomocy dziecku.
3. Realizacja planu pracy z rodziną trwa do 6 miesięcy - z możliwością wydłużenia tego czasu w uzasadnionych przypadkach.
4. Praca asystenta rodziny może być wspierana przez specjalistów z zakresu poradnictwa specjalistycznego.
5. Asystent dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż raz na 2 miesiące (w tym dokumentuje zmiany i ewentualnie koryguje plan pracy z rodziną).
6. Po zakończeniu pracy z rodziną asystent dokonuje oceny końcowej realizacji planu pracy.
7. Asystent przez okres 3 miesięcy lub do czasu zakończenia postępowania sądowego od daty zakończenia pracy z rodziną monitoruje jej funkcjonowanie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Poprawa funkcjonowania rodziny, prawidłowe wywiązywanie się rodziców z ich roli, wychowywanie się dzieci w rodzinie naturalnej.

Wskaźniki:

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca - okresowa ocena sytuacji rodziny nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Ewaluacja okresowa - roczna, dokonywana raz w roku w odniesieniu do wszystkich rodzin objętych pomocą asystenta.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- dotacja Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX *Włączenie Społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.6 *Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* (w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Termin realizacji:

Od 2012 roku do nadal.

„Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - grupa wsparcia dla rodziców [C₁K₇]

Projekt jest częścią Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

1. Celem głównym jest podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców, stymulowanie rozwoju dzieci oraz społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi.
2. Cele szczegółowe:
  - I. Podniesienie umiejętności wychowawczych rodziców:
    - a) nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
    - b) nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
    - c) nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
    - d) nabycie wiedzy na temat właściwego stosowania systemu kar i nagród.
    - e) nabycie wiedzy na temat zasad zdrowego odżywiania się oraz dbania o higienę osobistą i otoczenia.
  - II. Stymulowanie rozwoju dzieci:
    - a) pobudzenie wyobraźni,
    - b) usprawnianie funkcji manualnych i ruchowych,
    - c) doskonalenie koncentracji uwagi,
    - d) wzbogacanie słownictwa,
    - e) nabycie umiejętności współdziałania w grupie podczas zabawy i pracy,
    - f) kształtowanie świadomego stosunku do obowiązków,
    - g) nauka zwrotów grzecznościowych.
  - III. Społeczna aktywizacja rodzin z dziećmi:
    - a) poszerzenie samoświadomości,
    - b) poszerzenie wiedzy o uczuciach i sposobach ich wyrażania,
    - c) nabycie umiejętności rozpoznawania i nazywania własnych stanów emocjonalnych,
    - d) poznanie i zrozumienie wzajemnych potrzeb w związku partnerskim,
    - e) nabycie umiejętności aktywnego słuchania,
    - f) nabycie wiedzy na temat skutecznej i nieskutecznej komunikacji,
    - g) nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi osobami,
    - h) nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych,
    - i) nabycie wiedzy na temat zachowań agresywnych i przemocowych oraz dostępnych form pomocy i wsparcia.

Adresat:

Rodziny z dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Realizator projektu:

Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: asystenci rodziny, psychologzy.

Założenia merytoryczne:

Rodziny objęte pomocą społeczną to często rodziny wieloproblemowe. O dysfunkcji można mówić wtedy, gdy rodzina nie wypełnia swojej funkcji w stosunku do społeczeństwa bądź do członków rodziny. Zaburzone funkcjonowanie jednego z jej członków uderza w cały system rodzinny. Bezradność jako nieumiejętność radzenia sobie w danej sytuacji może być podyktowana przekonaniem o braku wystarczającej wiedzy do pokonania zaistniałych problemów lub brakiem wiary w skuteczność podejmowanych przez siebie działań, co może wynikać z negatywnych doświadczeń z przeszłości. Należy pamiętać, że podstawowym prawem dziecka jest prawo do wychowywania się w rodzinie naturalnej, gdyż środowisko rodzinne jest dla dziecka pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym. Rodzice stanowią dla dziecka wzory osobowe asymilowane w procesie naśladownictwa i identyfikacji. Dzięki istnieniu tych wzorów dziecko przyswaja sobie różne formy społecznego zachowania. Rodzice wprowadzają również dziecko w świat wartości kulturowych. Atmosfera domu rodzinnego kształtuje u dziecka poczucie własnej wartości oraz wartości moralnych. W dobrze funkcjonującej rodzinie pojawiające się trudności pokonuje się dobrą wolą, miłością do dziecka i dążeniem do osiągnięcia jego dobra. Jednak coraz częściej obserwuje się sytuacje, w których brakuje tych motywów postępowania. Dziecko nie ma poczucia bezpieczeństwa, pewności jutra i świadomości, że jest kochane. Rodzina staje się wówczas źródłem niepokoju i rozczarowania. Dzieje się tak głównie w rodzinach dysfunkcyjnych, w których zaburzone relacje, zasady, role czy komunikacja blokują możliwości zdrowego i pełnego funkcjonowania. Pojawiające się w rodzinie dysfunkcje negatywnie na nią wpływają, wymagają więc od profesjonalnych służb opracowania specjalistycznego wsparcia. Mając na uwadze powyższe pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej stworzyli ofertę dla rodzin i osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie grupy wsparcia. Poprzez regularny udział w spotkaniach grupy rodziny poszerzają wiedzę na temat właściwego funkcjonowania w roli rodzica oraz aktywizują się społecznie. Przynależność do grupy wsparcia pomaga uczestnikom zwalczać swoją bezradność, umożliwia nabycie nowych umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. Każde spotkanie koncentruje się wokół określonego tematu, lecz przebieg zajęć można dostosować do bieżących potrzeb uczestników. Członkowie grup udzielają sobie wzajemnie wsparcia, dzielą się doświadczeniami w pokonywaniu trudności, a także wymieniają się użytecznymi informacjami. Często rodzice nie mają możliwości zapewnienia opieki dla dzieci na czas trwania zajęć, dlatego wychodzimy naprzeciw ich oczekiwaniom i poprzez taką formę prowadzenia grupy umożliwiamy rodzicom udział w spotkaniach. Natomiast dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę, ale prowadzone są również z nimi zajęcia, które sprzyjają ich ogólnemu rozwojowi i umożliwiają nawiązanie społecznych kontaktów z innymi dziećmi.

Etapy realizacji projektu:

1. Osoby prowadzące pracę na rzecz rodziny (asystenci rodziny, pracownicy socjalni, psycholodzy, konsultanci) na podstawie posiadanej wiedzy o rodzinie wyznaczają i motywują kandydatów do udziału w grupie. Projekt skierowany jest do rodziców posiadających deficyty w sferze opiekuńczo-wychowawczej.
2. Osoby zainteresowane zostają poinformowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o terminie i miejscu odbywania się zajęć.
3. Grupa ma charakter otwarty.
4. Rodzice, którzy nie są w stanie zapewnić opieki dla dzieci na czas trwania grupy, mają możliwość zgłoszenia się na zajęcia razem z nimi. Dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę, ale również prowadzone są z nimi zajęcia dostosowane do ich wieku i potrzeb.
5. W ramach grupy raz w miesiącu odbywają się cykliczne spotkania. Długość spotkań uzależniona od potrzeb dorosłych uczestników grupy oraz możliwości ich dzieci.
6. W trakcie trwania zajęć prowadzona jest obserwacja uczestników.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Nabycie umiejętności wychowawczych. Rozwój ogólnej aktywności dzieci. Poprawa funkcjonowania społecznego rodzin. Zbudowanie systemu wzajemnego wsparcia.

Wskaźniki:

- liczba odbytych grup,
- liczba uczestników.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie dokumentacji z zajęć. Podsumowanie spotkań w formie protokołu.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- dotacja Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX *Włączenie Społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.6 *Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* (w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny).

Termin realizacji:

Od 13.11.2012r. do II/2013r. - pilotaż.

Od miesiąca II/2013r. do nadal.

„moc-E” - grupa wsparcia dla osób z emocjonalnymi trudnościami w funkcjonowaniu społecznym [C₁K₇]

Cel projektu:

1. Celem głównym projektu jest udzielenie wsparcia osobom, które mają trudności z radzeniem sobie z własnymi emocjami, aby ułatwić im funkcjonowanie społeczne.

2. Cele szczegółowe:

- a) rozwój osobisty w wymiarze indywidualnym każdego z uczestników,
- b) rozwijanie świadomości na temat powstawania i dynamiki emocji,
- c) możliwość odreagowania emocji nagromadzonych w interakcji społecznej,
- d) uświadomienie własnego potencjału,
- e) kształtowanie samoświadomości,
- f) kształtowanie własnego wizerunku, nabywanie umiejętności autoprezentacji,
- g) budowanie pozytywnego obrazu siebie,
- h) wypracowanie skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
- i) wzajemna integracja, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ze względu na brak umiejętności społecznych,
- j) wzajemne udzielanie wsparcia emocjonalnego,
- k) utrwalenie prawidłowych zachowań w kontaktach z innymi osobami.

Adresat:

Klienci pomocy społecznej w Rudzie Śląskiej

Realizator projektu:

Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: asystenci rodziny

Założenia merytoryczne:

Emocje stanowią nieodłączny element każdej sfery ludzkiego życia. Nadają koloryt interakcjom z otoczeniem. Są zwykle krótkoterminowe, ale bardzo intensywne. Emocje stanowią złożony wzór zmian cielesnych i psychicznych, obejmujących pobudzenie fizjologiczne, uczucie, procesy poznawcze, widoczne sposoby ekspresji i specyficzne reakcje behawioralne, w odpowiedzi na sytuację postrzeganą jako ważną w życiu danej jednostki. Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej stworzyli propozycję dla osób nieradzących sobie z własnymi emocjami, aby ułatwić tym osobom właściwą interakcję społeczną. Poprzez aktywny udział w spotkaniach uczestnicy poszerzają swoją wiedzę dotyczącą mechanizmu powstawania emocji i stresu oraz ich wpływu na interakcje społeczne, jak również utrwalą prawidłowe zachowania w kontaktach z innymi osobami. Udział w grupie wsparcia pomaga w pokonywaniu barier i trudności związanych z niską samooceną oraz lęku w kontakcie z innymi ludźmi. Ponadto pozwoli na rozpoznawanie, nazywanie i akceptowanie emocji.

Przynależąc do grupy wsparcia uczestnicy poznają sposoby pozytywnego budowania obrazu samego

siebie. Zaprezentowane zostaną także treningi regulacji emocji oraz treningi relaksacyjne pomagające rozładować emocje. Każde spotkanie koncentruje się wokół określonego tematu, lecz przebieg zajęć będzie dostosowany do potrzeb i oczekiwań uczestników. Członkowie grupy udzielają sobie wzajemnego wsparcia, dzielą się doświadczeniami, umiejętnościami radzenia sobie oraz mają możliwość udziału w treningu regulacji emocji. Na zajęcia można zgłosić się z dziećmi, z którymi będą prowadzone zajęcia sprzyjające ich ogólnemu rozwojowi i umożliwiające nawiązanie społecznych kontaktów z innymi dziećmi.

Etapy realizacji projektu:

1. Przesłanie drogą mailową do Sekcji Pracowników Socjalnych oferty grupy wsparcia dla osób z emocjonalnymi trudnościami w funkcjonowaniu społecznym.
2. Informowanie o terminie spotkań osób zainteresowanych udziałem w grupie przez pracowników Działu ds. Asysty Rodzinnej oraz pracowników socjalnych w Sekcjach Pracowników Socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Prowadzenie cyklicznych spotkań raz w miesiącu o godzinie 10:00 (za wyjątkiem lipca i sierpnia). Grupa ma charakter otwarty, długość spotkań uzależniona od potrzeb osób biorących udział w grupie.
4. Rodzice, którzy nie są w stanie zapewnić opieki dla dzieci na czas trwania grupy, mają możliwość zgłoszenia się na zajęcia razem z nimi. Dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę ale również prowadzone są z nimi zajęcia dostosowane do ich wieku i potrzeb.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zbudowanie systemu wzajemnego wsparcia oraz ukształtowanie samoświadomości odnośnie przeżywania emocji.

Wskaźniki:

-liczba osób uczestniczących w grupie.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie dokumentacji ze spotkań w formie protokołu.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- dotacja Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX *Włączenie Społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.6 *Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* (w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny).

Termin realizacji:

Od stycznia 2017r. realizowany przez Dział ds. Asysty Rodzinnej (pilotaż w 2016r.).

„Rudzkie Warsztatowo” [C₁K₇]

Cel projektu:

1. Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczna tych rodzin.

2. Cele szczegółowe:

- a) nabywanie umiejętności adekwatnego zachowania się w różnych sytuacjach,
- b) kształtowanie samoświadomości i autoprezentacji,
- c) wzajemna integracja, budowanie poczucia wspólnoty,
- d) nabycie umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji z innymi ludźmi,
- e) nabycie umiejętności stawiania i respektowania granic,
- f) nabycie umiejętności współdziałania i współpracy z innymi osobami,
- g) nabycie umiejętności łączenia zabawy i wychowania,
- h) nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego z dzieckiem,
- i) nabycie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych.

Adresat:

Klienci pomocy społecznej w Rudzie Śląskiej.

Realizator projektu:

Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: asystenci rodziny.

Założenia merytoryczne:

Zdecydowana większość klientów pomocy społecznej to rodziny dysfunkcyjne, a więc takie, które borykają się z wieloma problemami. Członkowie tychże rodzin często są zagrożeni wykluczeniem społecznym, któremu należy przeciwdziałać. Pracownicy Działu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stworzyli ofertę mającą na celu przede wszystkim podniesienie kompetencji społecznych oraz aktywizację społeczną rodzin. Projekt obejmuje cykl spotkań o różnej tematyce. W ramach projektu planowane jest podjęcie współpracy z przedstawicielami różnych instytucji. Tematy comiesięcznych spotkań będą uwzględniały potrzeby osób uczestniczących w zajęciach. Większość zajęć będzie miała charakter warsztatowy.

Etapy realizacji projektu:

- 1. Przesłanie drogą mailową do Sekcji Pracowników Socjalnych oferty zajęć podnoszących kompetencje społeczne.
- 2. Informowanie o terminie spotkań osób zainteresowanych udziałem w grupie przez pracowników Działu ds. Asysty Rodzinnej oraz pracowników socjalnych w Sekcjach Pracowników Socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 3. Prowadzenie cyklicznych spotkań raz w miesiącu (za wyjątkiem okresu lipiec-sierpień). Termin spotkań jest dostosowany do daty wyznaczonej przez osoby prowadzące dane

zajęcia. Grupa ma charakter otwarty, długość spotkań uzależniona od potrzeb osób biorących udział w grupie.

4. Rodzice, którzy nie są w stanie zapewnić opieki dla dzieci na czas trwania grupy, mają możliwość zgłoszenia się na zajęcia razem z nimi. Dzieci mają nie tylko zapewnioną opiekę ale również prowadzone są z nimi zajęcia dostosowane do ich wieku i potrzeb.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zbudowanie systemu wzajemnego wsparcia oraz podniesienie kompetencji społecznych uczestników.

Wskaźniki:

-liczba osób uczestniczących w zajęciach.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie dokumentacji ze spotkań w formie protokołu.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- dotacja Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
- środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX *Włączenie Społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.6 *Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* (w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na częściowe pokrycie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny).

Termin realizacji:

Pilotaż w 2016r. Od stycznia 2017r. realizowany przez Dział ds. Asysty Rodzinnej raz w miesiącu (za wyjątkiem lipca i sierpnia). Spotkania grupy wsparcia są wyznaczone przez osoby prowadząc zajęcia.

Miejski Program Działań Osłonowych „Oszczędzam z wodomierzem” [C₁K₇]

Pełna treść Programu stanowi załącznik do uchwały nr 791/XLI/2005 Rady Miejskiej Ruda Śląska z dnia 19 maja 2005 r.

Program osłonowy „Pomoc Miasta w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” [C₁K₇]

Pełna treść Programu stanowi załącznik do uchwały nr PR.0007.41.2014 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 27 lutego 2014 r.

Zespoły interdyscyplinarne [C₁K₇]

Cel projektu:

Integracja działań instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.
Rozeznanie możliwości udzielenia wsparcia rodzinom dysfunkcyjnym.

Adresat:

- rodziny dysfunkcyjne korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- rodziny z terenu Rudy Śląskiej, w których występuje przemoc.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

W mieście funkcjonuje wiele instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinom dysfunkcyjnym. W procesie pomocy rodzinie uczestniczy niejednokrotnie wielu specjalistów. Ważne jest, by konstruowana przez nich diagnoza uwzględniała pełny obraz problemów i mocnych stron rodziny, a plan pomocy rodzinie był skoordynowany. Działania podejmowane na rzecz rodzin przez różnych specjalistów nie powinny się powielać, a tym bardziej wykluczać. Stąd idea pracy w zespołach interdyscyplinarnych. Zespół taki stanowi niezbędne narzędzia do prowadzenia profesjonalnej i efektywnej pracy z rodziną wieloproblemową.

Etapy realizacji projektu:

- Zespoły zadaniowe w dzielnicach, w skład których wchodzi różnego rodzaju specjaliści pracujący z rodziną dysfunkcyjną. Zwoływane są regularnie w zależności od potrzeb.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany Uchwałą Rady Miasta na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zwoływany jest w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Zespół ten powołuje Grupy Robocze.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- skoordynowana, efektywniejsza, wielopłaszczyznowa pomoc rodzinie,
- przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba zespołów interdyscyplinarnych - zadaniowych, w których uczestniczyli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zasady ewaluacji:

- protokoły spotkań,
- sprawozdawczość.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

„Bezpieczna rodzina” [C₁K₇]

Projekt jest częścią Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2015 -2017.

Cel projektu:

Rozszerzenie działań monitorujących funkcjonowanie rodzin wieloproblemowych z terenu miasta Ruda Śląska w celu wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci w tych rodzinach.

Adresat:

- klienci pomocy społecznej,
- rodziny dysfunkcyjne korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- rodziny z terenu Rudy Śląskiej, w której występuje problem przemocy domowej.

Realizator projektu:

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz funkcjonariusze Straży Miejskiej.

Założenia merytoryczne:

Wśród rodzin objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej szczególnego wsparcia wymagają rodziny z dziećmi, w których występuje bezradność opiekuńczo-wychowawcza i w prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc, niepełnosprawność. Kumulacja dysfunkcji w rodzinach wpływa na zachwianie poczucia bezpieczeństwa członków tych rodzin oraz trudności w ich prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku. Monitorowanie sytuacji rodzin poprzez dodatkowe, niezapowiedziane wizyty w miejscu zamieszkania rodzin, w godzinach popołudniowych realizowane przez pracowników socjalnych w asyście funkcjonariuszy Straży Miejskiej, daje kolejne narzędzie służące do kompleksowej, pogłębionej oceny funkcjonowania rodzin w środowisku. Tego typu forma współpracy jest istotna z punktu widzenia prowadzenia pracy socjalnej i świadczonej pomocy na rzecz rodzin.

Etapy realizacji projektu:

- cykliczny wybór rodzin z poszczególnych dzielnic miasta objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przez pracowników socjalnych,
- ustalenie wspólnie ze Strażą Miejską harmonogramu wizyt w rodzinach,
- monitorowanie wyżej wskazanych rodzin w miejscu zamieszkania przez pracowników socjalnych, w godzinach popołudniowych,
- w przypadku stwierdzenia w rodzinie nieprawidłowości, podjęcie stosownych i odpowiednich działań interwencyjnych przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- efektywniejsza pomoc rodzinie,
- przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodzin wieloproblemowych,
- zwiększenie standardów pracy socjalnej z rodzinami dysfunkcyjnymi,
- liczba rodzin objęta projektem.

Zasady ewaluacji:

- sprawozdawczość 1 raz w roku,
- adnotacje urzędowe w dokumentacji pracowników socjalnych.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Straży Miejskiej.

Termin realizacji:

Od 2014 roku do nadal.

Działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie powstawania zadłużenia wśród klientów pomocy społecznej [C₁K₇]

Cel projektu:

1. Podniesienie świadomości klientów pomocy społecznej o zagrożeniach wynikających z zaciągania kredytów konsumpcyjnych przy braku możliwości ich spłaty.
2. Zmniejszenie ilości zadłużonych klientów pomocy społecznej pozbawionych podstawowych środków utrzymania z powodu konieczności wywiązywania się z obowiązku spłaty zobowiązań finansowych z tytułu zaciągniętych kredytów lub pożyczek.

Adresat:

- Klienci pomocy społecznej,
- Podopieczni Domu Pomocy Społecznej „Senior” i Domu Pomocy Społecznej „Święta Elżbieta”,
- Podopieczni Dziennego Domu „Senior - WIGOR”,
- Rodzice dzieci uczęszczających do rudzkich placówek wsparcia dziennego.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Dla osób ubogich znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej spirala kredytowa w znaczącym stopniu przyspiesza proces marginalizacji i wykluczenia społecznego. Założeniem spotkań edukacyjnych z klientami pomocy społecznej jest uświadomienie im mechanizmów rządzących systemem kredytowym i wynikających z niego zagrożeń. Z literatury przedmiotu wynika, iż problem zadłużenia wśród klientów systemu pomocy społecznej przyjmuje tendencję wzrostową, co wymusza wprowadzanie nowych rozwiązań o charakterze profilaktycznym i ratowniczym.

Etapy realizacji projektu:

- przygotowywanie informacji prawnych przez pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach specjalistycznego poradnictwa dotyczących zagrożeń i następstw dla osób i ich rodzin wynikające z tytułu niespłaconych zobowiązań finansowych (kredyty, pożyczki). Dostarczenie ww. informacji do wybranych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej,
- w ramach profilaktyki bieżące informowanie klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o ww. problemie przez pracowników socjalnych oraz podejmowanie działań mających na celu rozwiązywanie zdiagnozowanego problemu przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Podniesienie świadomości klientów pomocy społecznej o zagrożeniach wynikających z zaciągania kredytów konsumpcyjnych przy braku możliwości ich spłaty.

Wskaźniki realizacji działań:

Liczba klientów pomocy społecznej poinformowanych o zagrożeniach płynących z podejmowania niekorzystnych zobowiązań finansowych.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2011 roku do nadal.

Projekt pozakonkursowy „Ruda Śląska - nowa perspektywa” 2015 - 2017 [C₁K₈]

Cel projektu:

Wzrost aktywizacji społeczno - zawodowej osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Miasta Ruda Śląska dla przeciwdziałania lub łagodzenia skutków ich zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - w trakcie realizacji.

Adresat:

Osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystający ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Projekt pozakonkursowy zapewnia dofinansowanie bieżących zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i umożliwia realizację programów wsparcia dla nieaktywnych zawodowo klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w wieku aktywności zawodowej zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osób bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, rodzin wieloproblemowych oraz społeczności lokalnych Osiedla Kaufhaus i dzielnicy Orzegów. Projekt zakłada intensywną pracę socjalną przy pomocy takich narzędzi, jak kontrakt socjalny i umowa uczestnictwa w Programie Aktywności Lokalnej.

Etapy realizacji projektu:

I. W zakresie zadania *Kontrakty socjalne* przewidziano następujące działania:

1. Przygotowanie, realizacja, monitoring i ewaluacja kontraktów z przedstawicielkami rodzin wieloproblemowych, w tym:
  - intensywna praca socjalna,
  - praca z rodzinami prowadzona w miejscu zamieszkania przez asystentów rodzin odpowiadająca założeniom programu *Asystent rodziny*,
  - zajęcia edukacyjne z zakresu FAS,
  - warsztaty umiejętności wychowawczych,
  - „Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - grupa samopomocowa.

Realizacja: ok. 8 m-cy.

2. Przygotowanie, realizacja, monitoring i ewaluacja kontraktów z osobami niepełnosprawnymi nieaktywnymi zawodowo, w tym:
  - intensywna praca socjalna,
  - cykl zajęć w Klubie Integracji Społecznej,
  - warsztaty z zakresu aktywizacji społecznej,
  - treningi rozwijające umiejętności zawodowe/kurs zawodowy.

Realizacja: ok. 6 m-cy.

3. Przygotowanie, monitoring i ewaluacja kontraktów z osobami bezrobotnymi, w tym:

- intensywna praca socjalna,
- Program Aktywizacja i Integracja,
- warsztaty z zakresu aktywizacji społecznej,
- treningi rozwijające umiejętności zawodowe/kurs zawodowy.

Realizacja: ok. 6 m-cy.

II. W zakresie zadania *Programy Aktywności Lokalnej* (PAL) przewidziano realizację PAL dla Osiedla Kaufhaus i dzielnicy Orzegów, w tym:

- zatrudnienie animatorów lokalnych,
- opracowanie kolejnego etapu realizacji PAL,
- podjęcie Uchwał przez Radę Miasta o przyjęciu Programów,
- dalszy najem pomieszczeń świetlicowych,
- zawarcie umów z uczestnikami/czkami PAL,
- wspieranie inicjatyw mieszkańców/niek Kaufhausu i Orzegowa służących pobudzeniu ich aktywności i rozwiązywaniu bieżących problemów,
- określenie kierunku dalszych działań PAL.

III. W zakresie zadania *Praca socjalna* przewidziano następujące działania:

Wyłonienie Sekcji Pracowników Socjalnych ds. Realizacji Projektów bezpośrednio realizujących zadania na rzecz aktywnej integracji w pełnym etapie (kontrakty socjalne i umowy w PAL).

IV. W zakresie realizacji zadania *Zasiłki i pomoc w naturze* stanowiącego wkład własny projektu przewiduje się przeprowadzenie postępowań administracyjnych dotyczących wypłat świadczeń (zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych) dla uczestników/czek projektu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Projekt wpisuje się w RPO WSL 2014-2020 osiągając założony w programie wskaźnik: *Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 220* oraz *Liczba osób z niepełno sprawnościami objętych wsparciem w Programie: 22*.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca - monitoring prowadzonych działań, ocena kontraktów socjalnych, wywiady grupowe, kwartalne wnioski o płatność.

Ewaluacja okresowa - badanie efektywności społeczno - zatrudnieniowej do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie.

Źródło finansowania:

- środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej IX *Włączenie Społeczne*, Działania 9.1 *Aktywna integracja*, Poddziałania 9.1.6 *Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym* (w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

- wkład własny w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

I.2015 r. - XII.2017 r.

Zabezpieczenie schronienia w formie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym [C₁K₈]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017

Cel projektu:

Udzielenie schronienia poprzez przyznanie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym osobom potrzebującym tej formy pomocy.

Adresat:

Osoby/rodziny, których ostatnim miejscem zamieszkania było Miasto Ruda Śląska, które w szczególności ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, bezdomność, usamodzielnienie z pieczy zastępczej, skomplikowaną sytuację życiową, zdarzenie losowe, wymagają pomocy w formie przyznania miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Założenie merytoryczne projektu:

W związku z różnorodnymi dysfunkcjami oraz trudnymi sytuacjami życiowymi osób/rodzin, będących mieszkańcami Miasta Ruda Śląska, nie mogących samodzielnie czy przy pomocy najbliższej rodziny zapewnić sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych, zachodzi konieczność podjęcia działań, które pozwolą na zapewnienie pomocy w formie przyznania miejsca pobytu tymczasowego w przeznaczonym do tego lokalu mieszkalnym. Osoby/rodziny w trakcie pobytu w lokalu mieszkalnym objęte zostaną pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej. Będą miały także możliwość korzystania z innych form pomocy w postaci porad i konsultacji psychologicznych, prawnych oraz grup wsparcia.

Pomoc w formie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym przyznana zostanie decyzją Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej lub innej osoby upoważnionej wraz z ustaleniem odpłatności. Ponadto osoby/rodziny korzystające z tej formy pomocy zobowiązane zostaną do przestrzegania „Regulaminu korzystania z miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym”.

Etapy realizacji:

- przygotowanie, utrzymanie, pozyskiwanie, przekształcanie do aktualnych potrzeb, miejsc pobytu tymczasowego w lokalach mieszkalnych będących w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- remont, wyposażenie lokali mieszkalnych,

- kwalifikacja osób do objęcia pomocą w formie przyznania miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym,
- przyznanie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym w drodze decyzji administracyjnej,
- ustalenie odpłatności za miejsce pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym,
- monitorowanie funkcjonowania miejsc pobytu tymczasowego w lokalach mieszkalnych będących w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zapewnienie miejsca pobytu tymczasowego w lokalu mieszkalnym i poczucia bezpieczeństwa osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- zaangażowanie osób w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji życiowej na drodze do usamodzielnienia,
- wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za własne działania i decyzje,
- utrzymanie infrastruktury pomocowej, pozwalającej na zabezpieczenie miejsc tymczasowego pobytu.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą

Zasady ewaluacji:

- Liczba osób korzystających
- Obserwacja i wywiad z osobami korzystającymi z pomocy
- Sprawozdania

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2014 roku do nadal.

Stworzenie formy wsparcia psychospołecznego dla rodzin mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej dotkniętych chorobą Alzheimera. [C₁K₈]

Cel projektu:

Celem grupy jest pomoc rodzinom osób dotkniętych chorobą Alzheimera polegająca na dostarczaniu pożytecznych informacji, dzieleniu się własnymi doświadczeniami i nawiązaniu relacji społecznych z osobami z podobnymi problemami .

Grupa ma charakter otwarty a przynależność do niej daje uczestnikom poczucie że ze swoim problemem nie są sami.

Adresat:

Rodziny mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej dotkniętych chorobą Alzheimera.

Realizator projektu:

Dom Pomocy Społecznej „Senior” w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Rodziny osób dotkniętych chorobą Alzheimera są pozbawione wsparcia i pomocy w radzeniu sobie z problemami wynikającymi z choroby. Założeniem grupy jest:

- 1) dzielenie się doświadczeniem w pokonywaniu trudności związanych ze wspólnym problemem,
- 2) dzielenie się wsparciem emocjonalnym,
- 3) zwalczanie bezradności wobec choroby, którą dotknięta jest osoba bliska,
- 4) budowanie siły, nadziei i poczucia wartości wśród uczestników,
- 5) wymiana doświadczeń.

Etapy realizacji projektu:

- 1) diagnoza i analiza problemu,
- 2) rekrutacja,
- 3) zapoznanie uczestników z projektem,
- 4) przedstawienie oferty edukacyjnej oraz misji powołania grupy wsparcia,
- 5) stworzenie kontraktu łączącego grupę,
- 6) regularne spotkania grupy (raz w miesiącu),
- 7) prowadzenie dokumentacji ze spotkań grupy,
- 8) wsparcie informacyjne przez wybranych specjalistów(dietetyk, rehabilitant, pielęgniarka).

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Uzyskanie przez uczestników grupy wsparcia emocjonalnego i informacyjnego.

Liczba uczestników w grupie wsparcia uzależniona będzie od liczby chorych mieszkańców naszego Domu. W chwili obecnej liczba uczestników grupy mieści się w przedziale od 1-4 rodzin.

Wskaźniki :

- liczba uczestników w grupie wsparcia.

Zasady ewaluacji:

- 1) wywiad
- 2) obserwacja
- 3) analiza dokumentacji
- 4) ankieta
- 5) sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Domu Pomocy Społecznej „Senior”

Termin realizacji:

Od lipca 2014r. do nadal

„Świetlandia” Rudzki Festiwal Placówek Wsparcia Dziennego [C₁K₈]

Cel projektu:

- integracja i promocja talentów dzieci z rudzkich świetlic i ogniska wychowawczego,
- integracja rodzin z dziećmi ze środowiskiem lokalnym,
- nabycie umiejętności wspólnego spędzania czasu.

Adresat:

Dzieci z rudzkich placówek wsparcia dziennego (świetlic i ogniska wychowawczego) oraz zaproszeni goście np. Kluby Młodzieżowe, placówki opiekuńczo - wychowawcze (oraz ich rodziny).

Realizator projektu:

Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej i specjalistycznej (prowadzone przez organizacje pozarządowe oraz Miasto) ze wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Pierwszy Festiwal odbył się w 2003 roku i zaprezentował artystyczny dorobek dzieci z 9-ciu rudzkich Świetlic. Organizacja imprezy i wspólne działanie zintegrowało dzieci oraz opiekunów placówek. Możliwość publicznego zaprezentowania własnych talentów i zdolności motywuje dzieci do pracy. Sprzyja także rozwijaniu i doskonaleniu własnych umiejętności oraz dobrej zabawie.

Etapy realizacji projektu:

- opracowanie scenariusza i wybranie miejsca imprezy (opracowanie harmonogramu prób i spotkań organizacyjnych),
- podjęcie działań mających zabezpieczyć techniczne przygotowanie imprezy (m.in. pozyskanie sponsorów i wolontariuszy).

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Promocja, integracja i wspólna zabawa dzieci (i ich rodzin) z rudzkich Świetlic, Ogniska Wychowawczego oraz zaproszonych gości.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych projektem.

Zasady ewaluacji:

Dokumentacja realizatora zadania - prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

Wkład własny oraz środki finansowe pozyskane przez realizatorów zadania.

Termin realizacji:

Od 2003 roku do nadal.

Prowadzenie rodzinnych domów dziecka - placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego. [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Zapewnienie dzieciom całodobowej opieki i wychowania w sytuacji, w której rodzice naturalnie nie są w stanie tej opieki zapewnić oraz realizacja postanowień sądowych zarządzających umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Adresat:

Dzieci, wobec których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Wynikiem interwencji podjętej w rodzinie przechodzącej kryzys może być decyzja, że w danym momencie najlepszym dla dziecka rozwiązaniem będzie odseparowanie go od rodziny. Sytuacji takich jest stosunkowo dużo, o czym świadczy ciągły deficyt miejsc w istniejących na terenie Miasta oraz miast ościennych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Czynniki dezintegrujących prawidłowość funkcjonowania rodziny jest coraz więcej i obserwuje się stopniowy wzrost zasięgu patologizacji życia rodzinnego. Ważnym zadaniem Miasta w tym zakresie jest wspieranie rodzinnych form opieki zastępczej. W chwili obecnej w Rudzie Śląskiej funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

Etapy realizacji projektu:

1. Realizacja postanowień sądowych.
2. Zapewnienie całkowitej opieki, w tym zdrowotnej i pielęgnacyjnej, z uwzględnieniem wieku, potrzeb, stanu zdrowia i stopnia rozwoju dziecka.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zapewnienie dziecku możliwości kształcenia i wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych w trzech funkcjonujących na terenie Miasta placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.
2. Stopniowe przygotowanie do samodzielnego życia poza placówką.

Wskaźniki:

-liczba dzieci umieszczonych w Rodzinnych Domach Dziecka.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk i analiza danych.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

od 2003r. do nadal.

Tworzenie na terenie Miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Rozszerzenie działań mających na celu realizację postanowień sądowych poprzez zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dziecku w tych sytuacjach, w których rodzice naturalni czasowo lub na stałe nie są w stanie tej opieki sprawować.

Adresat:

Dzieci, które z różnych przyczyn zostają pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców naturalnych. Czasami potrzebują opieki na kilka dni, tygodni lub miesięcy, w wielu wypadkach na dłużej - do uzyskania pełnoletniości.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Ogromne znaczenie mają zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, które zapewniają właściwą opiekę opuszczonym dzieciom w różnym wieku, zbliżoną do naturalnego środowiska rodzinnego. Dzięki funkcjonowaniu takich rodzin możliwe jest stworzenie dzieciom najwartościowszego środowiska wychowawczego. W rodzinach zastępczych zawodowych można umieścić w tym samym czasie łącznie nie więcej niż troje dzieci, w rodzinnych domach dziecka może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci, a w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa liczba dzieci może być zwiększona. Tworzenie tego typu rodzin pozwoli na zabezpieczenie losów liczego rodzeństwa oraz dzieci, które ze względów zdrowotnych wymagają szczególnej formy opieki, pielęgnacji oraz profesjonalnej pomocy.

Etapy realizacji projektu:

1. Pozyskiwanie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.
2. Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
3. Zawieranie umów z rodzinami zastępczymi.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zapewnienie realizacji orzeczeń sądowych.
2. Zapewnienie całodobowej opieki dzieciom pozbawionym przez rodziców naturalnych tej opieki.
3. Zapewnienie dzieciom możliwości wyrównywania opóźnień rozwojowych, odbudowywanie zaufania do dorosłych, rówieśników, siebie, motywowanie do twórczego działania.

Wskaźniki:

-Ilość zawartych umów

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk i analiz danych.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

od 2004r. do nadal.

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt. [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Zabezpieczenie całodobowej opieki i wychowania dziewczętom całkowicie lub częściowo jej pozbawionym.

Adresat:

Dziewczeta w wieku od 12 roku życia, pochodzące z rodzin problemowych, dysfunkcyjnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Podmiot wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Z diagnozy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że coraz więcej dziewcząt z rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym wymaga umieszczenia w placówce pozwalającej im na odejście ze środowiska rodzinnego czy grupy rówieśniczej. Dzięki temu mogą uniknąć powielenia negatywnych wzorców zachowań i modelu życia dysfunkcyjnych rodziców. Placówka daje możliwość ukończenia szkoły i zdobycia zawodu, wyposaża w umiejętności potrzebne do samodzielnego życia. Infrastruktura pomocowa w tym zakresie w Mieście nie dysponuje odpowiednią bazą zabezpieczającą dziewczeta w wieku od 12 roku życia.

Etapy realizacji projektu:

Do placówki kierowane są dzieci na podstawie postanowienia sądu i za zgodą rodzica, w sytuacji kryzysu. Dziewczętom zapewnia się całkowitą opiekę, w tym zdrowotną i pielęgnacyjną.

Szczególną uwagę zwraca się na edukację, prawidłowy rozwój, kształtowanie prawidłowych nawyków i wzorców, wyrównywanie deficytów, nawiązywanie więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Rezultaty realizowanego programu wychowawczego: wyrobienie nawyków higienicznych, uzupełnienie zaległości szkolnych, nabycie umiejętności właściwego funkcjonowania w różnych grupach społecznych, wzrost poczucia własnej wartości, nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, rozwijanie świadomości negatywnego wpływu alkoholu i narkotyków, prowadzenie zdrowego stylu życia. Uzupełnienie infrastruktury pomocowej dla dziewcząt od 12 roku życia znajdujących się w sytuacji wymagającej zabezpieczenia opieki zastępczej.

Wskaźniki:

- ilość dziewcząt przebywających w placówce.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk i analiz danych.

Źródło finansowania:

Budżet miasta (środki zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Termin realizacji:

od 2006r. do nadal.

Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego. [C,K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej.

Adresat:

Dzieci całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, pochodzących z rodzin wielodysfunkcyjnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Realizator projektu:

Podmiot wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Coraz więcej dzieci z rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym wymaga zabezpieczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej, która pozwoli im na odejście ze środowiska rodzinnego, grupy rówieśniczej, dzięki czemu będą mogli uniknąć powielania negatywnych wzorców zachowań i modelu życia dysfunkcyjnych rodziców. Czynnikiem dezintegrującym prawidłowość funkcjonowania rodziny jest coraz więcej i obserwuje się stopniowy wzrost zasięgu patologizacji życia rodzinnego. Ważnym zadaniem Miasta w tym zakresie jest utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. Placówka ta ukierunkowana jest na całodobową działalność wychowawczo-opiekuńczą.

Etapy realizacji projektu:

1. Przeprowadzenie otwartego konkursu ofert.
2. Realizacja zadania zgodnie ze złożoną ofertą.
3. Zapewnienie dzieciom w ramach placówki prawidłowego rozwoju, edukacji i usamodzielnienia w przyjaznych i bezpiecznych warunkach.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Placówka przygotowuje dzieci do samodzielnego życia oraz odpowiedzialności za podejmowane decyzje życiowe. Zadaniem placówki jest wyposażenie dziecka we wszystkie społeczne kompetencje, niezbędne w ich przyszłym dorosłym życiu. Działania socjalizacyjne, terapeutyczne i interwencyjne placówki są skierowane zarówno na dziecko, jak i na jego rodzinę. Zapewnia dostęp do nauki na wszystkich poziomach edukacji szkolnej, diagnozę, niwelowanie objawów negatywizmu szkolnego oraz kompensowanie wszelkich opóźnień rozwojowych i szkolnych, pomoc w nauce.

Wskaźniki:

- ilość dzieci przebywających w placówce.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk i analiz danych.

Źródło finansowania:

Budżet miasta (środki zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej).

Termin realizacji:

od 2007r. do nadal.

Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei [C,K9]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Pozyskiwanie rodzin do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, integrowanie środowiska rodzin zastępczych już ustanowionych oraz pozyskiwanie wolontariuszy.

Adresat:

Mieszkańcy Miasta Ruda Śląska

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pieczy Zastępczej

Założenia merytoryczne:

Przygotowanie jak największej liczby rodzin do zajmowania się rodzicielstwem zastępczym, zapewnienie dziecku wychowania w rodzinie, umożliwienie mu wyrównanie deficytów, które powstały w dysfunkcyjnej rodzinie naturalnej, zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Etapy realizacji projektu:

Popularyzowanie idei rodzicielstwa zastępczego w mediach lokalnych.

Organizowanie seminariów, konferencji, prelekcji poświęconych problematyce rodzin zastępczych.

Organizowanie miejskich obchodów „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” m.in. w formie Festynu Rodzin Zastępczych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Pozyskanie rodziców do pełnienia roli rodzin zastępczych.

Pozyskiwanie wolontariuszy do współpracy z rodzinami zastępczymi.

Wskaźniki:

-liczba rodzin (osób) zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk w celach sprawozdawczych i oceny skuteczności działań.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- środki pozyskane od sponsorów.

Termin realizacji:

Od 2006r. do nadal.

Program szkolenia rodzin zastępczych „Dom” [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Przygotowanie kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej.

Dostarczenie im wiedzy na temat:

1. definicji, funkcji, typów, wad i zalet rodzinnej opieki zastępczej,
2. prawnych aspektów funkcjonowania rodzin zastępczych,
3. psychologiczno-pedagogicznych aspektów funkcjonowania rodzin zastępczych,
4. specjalistycznych ośrodków wspierających rodziny zastępcze w naszym mieście,
5. zasad finansowania rodzin zastępczych,
6. specyfiki pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie, niepełnosprawnym.

Kształcenie umiejętności w zakresie:

- rozpoznawania i oceny sytuacji dziecka,
- kompensacji ewentualnych opóźnień i deficytów,
- radzenia sobie w sytuacjach trudności wychowawczych,
- współpracy z rodziną naturalną,
- korzystania z sieci wsparcia w mieście.

Adresat:

Kandydaci na rodziców zastępczych:

1. spokrewnieni z dzieckiem,
2. niezawodowi,
3. pełniący funkcję zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego, i specjalistycznej.

Kandydaci do prowadzenia rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Kandydaci na rodziny pomocowe.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Rodzina zastępcza to rodzina, która sprawuje przez dłuższy lub krótszy czas opiekę nad dzieckiem, które z różnych uzasadnionych przyczyn (m.in. z powodu sieroctwa, porzucenia, niewydolności wychowawczej rodziców naturalnych, uzależnienia rodziców, doświadczania z ich strony przemocy) nie może być wychowywane w rodzinie naturalnej. Zadaniem rodziny zastępczej jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka oraz stworzenie warunków do jego dalszego rozwoju. Szczególnie istotne w tej formie opieki jest to, że dziecko przebywa w systemie rodzinnym. W takich warunkach może nawiązywać bliskie, pozytywne relacje z osobami znaczącymi, co jest podstawą prawidłowego rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka.

Stanowienie rodziny zastępczej jest niezwykle trudnym zadaniem i niesie za sobą wiele problemów. Problemy te mogą wynikać między innymi z zaburzeń jakie mogą wystąpić u dziecka (syndrom dziecka krzywdzonego, zaburzenia zachowania i emocjonalne, deficyty rozwojowe, niedostosowanie społeczne, niepełnosprawność), z kontaktów z rodziną naturalną dziecka, z tymczasowości tego rodzaju opieki (problem rozstania, zbyt silna więź emocjonalna).

Kandydatom na rodziny zastępcze stawia się wiele wymagań. Jednym z nich jest posiadanie szerokiej wiedzy i umiejętności związanych z przejęciem opieki nad dzieckiem, procesem jego wychowania oraz praca nad jego deficytami. Niezmiernie ważne jest przygotowanie ich do pełnienia roli rodziców zastępczych oraz pokazywanie możliwości korzystania z systemu wsparcia.

Etapy realizacji projektu:

Szkolenie składa się z dwóch części:

- część podstawowa - dla osób przygotowujących się do pełnienia funkcji rodzin zastępczych (spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych wielodzietnych i pogotowia rodzinnego) - obejmuje 56 godzin dydaktycznych warsztatów psychologicznych z elementami wykładów (14 spotkań po 4 godziny dydaktyczne),
- część uzupełniająca dla osób, które ukończyły szkolenie podstawowe i przygotowują się do pełnienia funkcji zawodowych specjalistycznych rodzin zastępczych - obejmuje 34 godziny dydaktyczne w tym: wykłady (6 godzin tj. 3 spotkania po 2 godziny dydaktyczne), warsztaty psychologiczne (8 godzin tj. 2 spotkania po 4 godziny dydaktyczne) i zajęcia terenowe w placówkach specjalistycznych (20 godzin dydaktycznych).

Grupa liczy od 6 do 20 osób.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie wiedzy na temat pełnienia roli rodzica zastępczego. Poznanie psychologiczno-pedagogicznych i prawnych aspektów funkcjonowania rodzinnej opieki zastępczej. Uwrażliwienie na potrzeby dziecka wymagającego opieki zastępczej. Zwiększenie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach wychowawczych. Uzyskanie wsparcia.

Wskaźniki:

- liczba przeszkolonych osób.

Zasady ewaluacji:

Ankiety ewaluacyjne rozdawane uczestnikom szkolenia na zakończenie.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany jest w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

„Nie musisz być sam” - system wsparcia rodzin zastępczych [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Adresat:

Rodziny zastępcze z terenu miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Zadaniem rodziny zastępczej jest zaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, stworzenie mu warunków do dalszego, prawidłowego rozwoju oraz praca nad uzupełnianiem deficytów, które powstały w wyniku wychowywania się dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej. Pełnienie funkcji rodziców zastępczych jest więc niezwykle trudnym zadaniem i niesie za sobą wiele problemów. Problemy te mogą wynikać między innymi z zaburzeń występujących u dziecka (syndrom dziecka krzywdzonego, objawy alkoholowego zespołu płodowego, inne objawy zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych), z kontaktów z rodziną naturalną, tymczasowości sprawowanej opieki (problem rozstania, zbyt silna więź emocjonalna).

Konieczne jest więc stworzenie systemu wsparcia zapewniającego rodzinom zastępczym m.in. psychoedukację (doskonalenie umiejętności wychowawczych), pomoc psychologiczną w rozwiązywaniu specyficznych problemów pojawiających się w trakcie sprawowania opieki nad dzieckiem, wzajemną wymianę doświadczeń.

Etapy realizacji projektu:

Psychoedukacyjne zajęcia warsztatowe dla rodziców:

- „Szkoła dla rodziców” - doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- „Dziecko z objawami FAS - jak z nim pracować?”.

Specjalistyczna pomoc psychologiczna:

- porady i konsultacje,
- terapia indywidualna dziecka, dorosłego,
- terapia rodzinna, małżeńska

Grupy wsparcia:

- grupa wsparcia dla rodziców zastępczych „CAFE RZ”.

Inne formy pracy z rodzinami zastępczymi:

- wyjazdy integracyjno - edukacyjne,
- terapeutyczne zajęcia wakacyjne dla dzieci z rodzin zastępczych,
- umożliwienie wypoczynku dla rodzin zawodowych poprzez tworzenie rodzin pomocowych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie kompetencji rodziców zastępczych.

Lepsze radzenie sobie z problemami wynikającymi ze sprawowania rodzinnej opieki zastępczej.

Poprawa funkcjonowania dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych.

Umożliwienie wykorzystania urlopu rodzinom zawodowym.

Wskaźniki:

-ilość osób będących w kontakcie z psychologiem,

-ilość wykonanych usług psychologicznych,

-ilość przeszkolonych rodziców zastępczych,

-liczba spotkań grup wsparcia.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk, analiza dokumentacji, ankiety wypełniane przez rodziców zastępczych.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,

- środki pozyskane w drodze konkursu ofert.

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2008 roku do nadal.

Pomoc koordynatora pieczy zastępczej [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Udzielanie informacji nt. możliwości i zakresu korzystania z różnych form wsparcia na terenie miasta (pedagog, psycholog, prawnik, lekarz).

Adresat:

Rodziny zastępcze z terenu miasta.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pieczy Zastępczej

Założenia merytoryczne:

System pieczy zastępczej to zespół osób instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Jedną z osób należącą do systemu pieczy zastępczej jest koordynator, do zadań, którego należą m.in.:

- współpraca z asystentem rodziny przy opracowaniu planu pracy z rodziną skoordynowanego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- sporządzanie opinii dotyczącej możliwości powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia w Rodzinnych Domach Dziecka, umieszczenia w rodzinie niezawodowej, zawodowej,
- współpraca z ośrodkiem adopcyjnym,
- pomoc przy tworzeniu indywidualnego programu usamodzielnienia,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej,
- przedstawienie corocznego sprawozdania z przebiegu pracy organizatorowi pieczy zastępczej.

Etapy realizacji projektu:

- Udzielanie wsparcia uwzględniając potrzeby rodziny oraz rodzaj zgłaszanych problemów w formie poradnictwa i konsultacji odbywających się na terenie działu pieczy zastępczej i w domu klienta.
- Organizowanie z rodzicami i profesjonalistami spotkań informacyjnych nt. działalności Działu Pieczy Zastępczej.
- Współprowadzenie grupy wsparcia „Cafe RZ”.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie liczby rodzin korzystających z pomocy koordynatora. Większa świadomość w zakresie rozpoznawania problemów i korzystania z profesjonalnej pomocy w ich rozwiązaniu.

Wskaźniki:

-ilość rodzin zastępczych korzystających z pomocy koordynatora.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk, analiza danych.

Źródła finansowania:

- w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- dotacja Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2012 roku do nadal.

Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Udzielanie pomocy psychologicznej w różnorodnych formach w zależności od potrzeb i zgłaszanych problemów m.in. problemy małżeńskie, kryzys w rodzinie, problemy wychowawcze z dzieckiem, problemy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne oraz specyficzne problemy związane z alkoholowym zespołem płodowym (FAS), problem wykorzystywania seksualnego dzieci. Udzielanie informacji na temat możliwości i zakresu korzystania z pomocy psychologicznej na terenie Miasta.

Adresat:

Rodziny zastępcze z terenu Miasta

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pieczy Zastępczej

Założenia merytoryczne:

Pomoc psychologiczna proponowana jest wszystkim rodzinom zastępczym z terenu Miasta zgłaszającym problemy. Szeroki zakres oferowanych usług stwarza możliwość systemowej pomocy dziecku i rodzinie.

Etapy realizacji projektu:

Udzielanie pomocy psychologicznej uwzględniającej potrzeby klienta oraz rodzaj zgłaszanych przez niego problemów, w formie: konsultacji, diagnozy, poradnictwa, terapii.

Organizowanie z rodzicami i profesjonalistami spotkań informacyjnych na temat działalności Zespołu Pieczy Zastępczej.

Opiniowanie rodzin zastępczych zarówno kandydatów jak i już istniejących rodzin zastępczych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy psychologicznej. Większa świadomość w zakresie rozpoznawania problemów i korzystania z profesjonalnej pomocy w ich rozwiązywaniu.

Wskaźniki:

-ilość osób korzystających z pomocy psychologicznej.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk, analiza danych.

Źródła finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od 2012 roku do nadal.

Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych [C₁K₉]

Projekt jest częścią Programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2015-2017.

Cel projektu:

Wszechstronne wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków. Rozwijanie i doskonalenie podstawowych umiejętności interpersonalnych. Umożliwienie identyfikowania problemów oraz wspólne poszukiwanie ich rozwiązań.

Adresat:

Osoby, które osiągnęły pełnoletniość w rodzinie zastępczej, osoby pełnoletnie opuszczające całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze lub inne placówki.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pieczy Zastępczej.

Założenia merytoryczne:

W trakcie realizacji programów usamodzielnienia, obejmujących coraz większą grupę młodzieży dostrzegalna jest wyraźna potrzeba dalszej pracy z młodymi ludźmi rozpoczynającymi samodzielne życie. Istotne jest wspieranie ich w rozwiązywaniu pojawiających się problemów poprzez rozwijanie umiejętności radzenia sobie oraz stworzenie okazji do dzielenia się własnymi trudnościami i doświadczeniami.

Etapy realizacji projektu:

Zajęcia grupowe, prowadzone raz w tygodniu z wykorzystaniem aktywnych metod uczenia się takich jak: scenki symulowane, burza mózgów, dyskusje kierowane. Grupa liczy od 6 do 12 osób.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Lepsze radzenie sobie z bieżącymi problemami. Nabycie umiejętności interpersonalnych.

Wskaźniki:

-ilość spotkań oraz liczba osób biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie dokumentacji z zajęć i jej analiza.

Ankiety wśród uczestników.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2004 roku do nadal.

Działalność Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej [C₁K₉]

Cel projektu:

Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się w rodzinie naturalnej lub wymagającym zabezpieczenia w sytuacji kryzysu w rodzinie poprzez prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Adresat:

Dzieci trwale lub okresowo pozbawione opieki, postanowieniem Sądu umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Realizator projektu:

Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej działa od 1996 r. W 2013 r. w związku z koniecznością dostosowania struktury placówki do aktualnie obowiązujących przepisów - Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stał się placówką - opiekuńczo wychowawczą typu socjalizacyjnego, realizująca zadania z zakresu socjalizacji oraz interwencji. Aktualnie w strukturze Ośrodka funkcjonuje siedem „Mieszkań Socjalizacyjnych”, znajdują się one na terenie osiedli, dwa w dzielnicy Wirek, dwa w dzielnicy Bielszowice, dwa w dzielnicy Bykowina, jedno w dzielnicy Ruda. Każde z nich dysponuje 10 miejscami dla dzieci w wieku od 7 do 18 lat.

Ideą prowadzenia działalności placówki w takiej formie jest:

- praca w małych grupach wychowawczych pozwalających na utrzymywanie bliskich relacji z wychowawcami i pozostałymi wychowankami,
- nie rozdzielanie rodzeństwa,
- umożliwienie podtrzymywania kontaktów z rodziną naturalną i osobami znaczącymi,
- praca z rodzinami w kierunku powrotu dziecka do domu,
- zapewnienie godnych warunków zbliżonych do domowych, rodzinnych,
- lepsze rozpoznawanie i zaspokajanie potrzeb dzieci,
- stworzenie warunków do uczenia się umiejętności życiowych, społecznych przydatnych w późniejszym samodzielnym życiu.

Taka forma opieki nad dziećmi zapewnia im większe poczucie bezpieczeństwa, stwarza szansę na prawidłowy rozwój oraz lepsze przygotowanie do samodzielnego życia.

Etapy realizacji projektu:

Prowadzenie bieżącej działalności

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Utrzymanie standardów opieki i wychowania.

Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu dzieci.

Wskaźniki:

- liczba dzieci objętych pomocą,
- liczba dzieci umieszczonych w placówce,
- liczba dzieci opuszczających placówkę,
- liczba posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Zasady ewaluacji:

- sprawozdawczość roczna.
- prowadzenie statystyk - m.in. liczba umieszczonych dzieci, wiek dzieci, przyczyny umieszczenia w placówce, liczba wychowanków opuszczających placówkę,
- ocena funkcjonowania dziecka prowadzona w formie zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

Źródła finansowania:

W ramach budżetu Ośrodka Pomocy Dzieciom i Rodzinie w Rudzie Śląskiej.

Termin realizacji:

Kontynuowanie działalności w latach 2015 - 2030.

Działamy razem [C₁K₁₀]

Cel projektu:

Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji w zakresie pomocy ofiarom i świadkom przemocy w rodzinie realizujących procedurę Niebieskich Kart.

Adresat:

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy instytucji realizujących procedurę Niebieskich Kart, organizacji pozarządowych zaangażowanych w pomoc ofiarom przemocy domowej.

Realizator projektu:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Udzielanie profesjonalnego wsparcia ofiarom przemocy domowej wymaga zorganizowanych działań ze strony wszystkich instytucji miejskich i organizacji działających w tym obszarze.

Profesjonalizm wymaga wiedzy i otwartości na współpracę, która jest gwarantem sukcesu i pozwala w sposób wszechstronny i wielopłaszczyznowy wspierać rodziny dotknięte przemocą.

Etapy realizacji projektu:

Przeszkolenie wszystkich uczestników grup roboczych działających w kręgu procedury Niebieskiej Karty w zakresie problemu przemocy w rodzinie.

Wypracowanie wspólnych działań o charakterze interdyscyplinarnym w mieście Ruda Śląska.

Przeprowadzanie konsultacji dla członków grup roboczych przez pracowników Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Skuteczna pomoc rodzinom z problemem przemocy domowej.

Wskaźniki:

- ilość przeszkolonych uczestników,
- ilość konsultacji przeprowadzonych przez pracowników Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zasady ewaluacji:

Analiza zmian sytuacji rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.

Źródło finansowania:

- w ramach budżetu Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- pozyskane środki zewnętrzne.

Termin realizacji:

od 2015r. do nadal.

Program Rudzka Karta Rodziny 3+ [C₂K₁]

Cel projektu:

Przyznanie karty dużej rodziny jak największej liczbie rodzin.

Adresat:

1. Rodziny wielodzietne zameldowane na pobyt stały lub tymczasowy powyżej 3 miesięcy na terenie miasta Ruda Śląska. Przez rodzinę wielodzietną należy tu rozumieć rodzinę, rodzinę zastępczą, rodzinne domy dziecka z co najmniej trójką dzieci w wieku do 18 roku życia lub do 24 o ile kontynuują naukę,
2. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze działające na terenie naszego miasta.

Realizator projektu:

1. Miasto Ruda Śląska,
2. Partnerzy programu (jednostki miejskie oraz podmioty prywatne), którzy w ramach świadczonych przez siebie usług oferują odbiorcom programu wszelkie zniżki, rabaty i ulgi.

Założenia merytoryczne:

Wsparcie rodzin wielodzietnych.

Etapy realizacji projektu:

Program Rudzka Karta Rodziny 3+ realizowany jest permanentnie od 01 stycznia 2014 r.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Objęcie programem jak największej liczby rodzin

Wskaźniki:

- liczba rodzin uczestniczących w programie,
- liczba rodzin uprawnionych do skorzystania z programu.

Zasady ewaluacji:

Weryfikacja wniosków, poszukiwanie partnerów projektu

Źródło finansowania:

Budżet Miasta

Termin realizacji:

Nieokreślony - jest to projekt otwarty.

Pomoc psychologiczna rodzinie [C₂K₂]

Cel projektu:

Wzmacnianie funkcji rodziny poprzez udzielanie wsparcia oraz wszechstronnej pomocy psychologicznej (konsultacje, porady, terapia małżeńska, terapia rodzin, terapia indywidualna). Wzmacnianie kompetencji rodziców w sprawowaniu zadań opiekuńczo - wychowawczych poprzez prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych, organizowanie grup samopomocowych oraz grup wsparcia. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z rodzinami poprzez organizowanie szkoleń, konsultacji, superwizji.

Stworzenie specjalistycznej placówki oferującej kompleksową, systemową pomoc psychologiczną rodzinie.

Adresat:

Rodziny z terenu Miasta znajdujące się w kryzysie, wymagające wsparcia i pomocy psychologicznej. Specjaliści pracujący z dziećmi i rodzinami (m.in. pedagodzy szkolni, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy placówek wsparcia dziennego i opiekuńczo - wychowawczych).

Realizator projektu:

Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza w Rudzie śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Rodziny przeżywają kryzys wynikający niejednokrotnie z naturalnych procesów zachodzących w systemie rodzinnym np. okres dojrzewania dziecka, długotrwała choroba jednego z członków, śmierć, problemy w komunikacji między małżonkami. Możliwość skorzystania z profesjonalnej pomocy daje rodzinie szansę na uruchomienie zasobów pozwalających uniknąć pogłębiania się kryzysu i poradzić sobie z występującymi problemami. Uruchomienie placówki oferującej wszechstronną pomoc psychologiczną rodzinom z terenu Miasta zwiększy dostępność do usług specjalistycznych, umożliwi również inicjowanie działań samopomocowych i aktywizowanie rodzin.

Jednym z elementów działalności placówki byłoby prowadzenie konsultacji oraz szkoleń adresowanych do specjalistów pracujących z dziećmi i rodzinami ukierunkowanych na lepsze rozpoznawanie symptomów kryzysu w rodzinie i stosowanie adekwatnych oddziaływań.

Etapy realizacji projektu:

1. Opracowanie koncepcji działalności placówki oferującej pomoc psychologiczną rodzinie.
2. Uruchomienie placówki.
3. Działalność placówki:
  - a) udzielanie pomocy psychologicznej w formie:
    - poradnictwa indywidualnego, małżeńskiego i rodzinnego,
    - psychoedukacji indywidualnej i grupowej,
    - terapii indywidualnej, małżeńskiej i rodzinnej,

- mediacji;
- b) organizowanie konsultacji, szkoleń dla specjalistów pracujących z rodzinami;
- c) organizowanie grup samopomocowych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zwiększenie dostępności do profesjonalnych usług psychologicznych.
2. Zwiększenie kompetencji rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań specjalistów pracujących z rodzinami.
4. Większa aktywizacja rodziców w działaniach samopomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających, liczba wykonanych usług, liczba osób biorących udział w konsultacjach, szkoleniach, liczba szkoleń.

Zasady ewaluacji:

Prowadzenie statystyk - liczba osób korzystających, liczba wykonanych usług, liczba osób biorących udział w konsultacjach, szkoleniach, liczba szkoleń.

Analiza danych (ankiety).

Źródło finansowania:

- środki własne,
- możliwość pozyskania środków z konkursów i dotacji.

Termin realizacji:

Od 2016r. do nadal

Miejski Program Działań Osłonowych „Trojaczki i więcej - pomagamy szczęściu” [C₂K₂]

Pełna treść Programu stanowi załącznik do uchwały nr PR.0007.132.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 31 maja 2012 r.

Prowadzenie poradnictwa obywatelskiego dla mieszkańców Rudy Śląskiej znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej [C₂K₂]

Cel projektu:

- udzielanie kompleksowej pomocy osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej z powodu nieznamośności swoich praw lub nierespektowania tych praw przez innych,
- dbanie o podniesienie świadomości praw i obowiązków obywatelskich osób zgłaszających się po poradę.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej

Realizator projektu:

Stowarzyszenie Rudzkie Konto Pomocy, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży "Przystanek", Stowarzyszenie Świętego Filipa Nereusza, Fundacja na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych „Fundacja „Aktywni My”.

Założenia merytoryczne:

Udzielanie bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich osobom zgłaszającym się po poradę oraz wsparcie ich w samodzielnym podejmowaniu decyzji. Informowanie o prawach i obowiązkach, wskazanie instytucji i organizacji, do których można zwrócić się po pomoc, pomaganie w rozumieniu i sporządzaniu pism urzędowych, pomaganie osobom zadłużonym.

Etapy realizacji projektu:

- udzielanie bezpłatnych porad prawnych i obywatelskich osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej (nieobjętych Ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej),
- informowanie obywateli o prawach i obowiązkach, wskazując możliwe rozwiązania problemu oraz jego konsekwencji,
- wspieranie osób zgłaszających się po poradę w samodzielnym podejmowaniu decyzji,
- wskazanie instytucji i organizacji, do których można się zwrócić się po pomoc,
- pomoc w zrozumieniu pism urzędowych,
- pomoc w sporządzeniu dokumentów urzędowych,
- kompleksowa pomoc osobom nadmiernie zadłużonym,
- pomoc ofiarom przestępstw i wypadków komunikacyjnych,
- prowadzenie postępowań mediacyjnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- liczba mieszkańców, którym zostaną udzielone porady,
- liczba godzin doradztwa.

Zasady ewaluacji:

ankieta, karta klienta

Źródło finansowania:

Budżet miasta

Termin realizacji:

od 01.03.2017 roku do 31.12.2017 roku.

„Żłobek dla wszystkich” - zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc opieki dla dzieci do lat trzech [C₂K₄]

Cel projektu:

Zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc opieki dla dzieci do lat trzech.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska

Założenia merytoryczne:

1. Zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych.
2. Zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka.
3. Prowadzenie zajęć opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Etapy realizacji projektu:

Rada Miasta Ruda Śląska w dniu 17.11. 2016 podjęła „Uchwałę w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na Terenia Miasta Ruda Śląska na rok 2017”.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zwiększenie dostępności miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech w żłobkach niepublicznych dla rodzin o niższych dochodach.
2. Umożliwienie powrotu na rynek pracy matek dzieci w wieku do lat 3.

Wskaźniki:

- ilość miejsc dla dzieci w żłobku w danym roku,
- ilość dzieci przyjętych do żłobka w danym roku,
- liczba dzieci oczekujących na przyjęcie w żłobku.

Zasady ewaluacji:

Coroczna sprawozdawczość.

Źródło finansowania

Budżet miasta, „Program Maluch”

Termin realizacji:

Rok 2017.

Pomoc ludziom uzależnionym i ich rodzinom [C₃K₁]

Cel projektu:

Powierzenie zadania publicznego w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określonych w Miejskim Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016, mających na celu propagowanie trzeźwego i zdrowego stylu życia, ochrona przed uzależnieniem od alkoholu oraz zapobieganie przemocy w rodzinie wywołanej chorobą alkoholową i innymi uzależnieniami (integracja rodziny). Podejmowanie aktywnych działań ukierunkowanych na wspieranie abstynencji i trzeźwienia, pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin współuzależnionych, nawiązywanie kontaktu z osobami uzależnionymi i ich rodzinami.

Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia dla dorosłych, a także dla ich rodzin.

Adresat:

Rodziny zamieszkałe na terenie Rudy Śląskiej, mające problem uzależnienia alkoholowego.

Realizator projektu:

Podmioty uprawnione w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe, wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert, których terenem działania jest Ruda Śląska.

Założenia merytoryczne:

W ramach programu zakłada się realizację następujących przedsięwzięć:

- promowanie abstynencji i trzeźwego stylu życia,
- wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniem,
- reintegracja osób uzależnionych od alkoholu, po zakończonej psychoterapii w zakładzie opieki zdrowotnej,
- budowanie partnerstwa w obszarze profilaktyki uzależnień,
- pomoc rodzinom osób uzależnionych,
- podniesienie świadomości w zakresie profilaktyki alternatywnej jako jednego z czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych,
- poprawę stanu fizycznego i psychicznego,
- rozwijanie zainteresowań,
- promocję zdrowego stylu życia jako element świadomego wyboru na korzyść grupy, rodziny, społeczności,
- stworzenie możliwości nawiązania pierwszego kontaktu dla osób tego potrzebujących.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- ilość osób uczestniczących w zajęciach (beneficjenci programu),
- zwiększenie ilości osób wymagających pomocy, którzy wyszli z uzależnienia.

Zasady ewaluacji:

Pozyskanie jak największej liczby osób wymagających pomocy w zakresie uzależnienia

Źródła finansowania:

Budżet miasta - środki finansowe pozyskane zgodnie z art . 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku.

Termin realizacji:

Od roku 2003r. do nadal.

Wspieranie chorych po przebytej chorobie nowotworowej i ich rodzin oraz profilaktyka chorób nowotworowych [C₃K₁]

Cel projektu:

Promowanie środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu w rodzinie, pomoc rodzinie i choremu w adaptacji warunków, jakie stwarza choroba.

Powyższe cele zostaną osiągnięte poprzez:

- prowadzenie (w trakcie wizyt domowych wykonywanych przez lekarzy, pielęgniarki, psychologa i wolontariuszy) rozmów dotyczących zdrowego trybu życia z rodzinami pacjentów oraz w miarę możliwości z pacjentami,
- zwrócenie rodzinom pacjentów uwagi na przeprowadzanie badań profilaktycznych u osób obciążonych warunkami genetycznymi.

Adresat:

Osoby chore w terminalnym okresie choroby nowotworowej z terenu miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Realizator wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Pomoc psychologiczna osobom chorym w terminalnym stadium choroby nowotworowej jak również ich rodzinom.

Zakup drobnego sprzętu medycznego, który wspomaga rehabilitację osób chorych.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- objęcie opieką jak największej ilości osób chorych i ich rodzin,
- ilość osób nieuleczalnie chorych objętych pomocą,
- ilość osób zabezpieczonych stacjonarną opieką medyczną.

Zasady ewaluacji:

- Ilość osób nieuleczalnie chorych objętych pomocą,
- ilość osób zabezpieczonych stacjonarną opieką medyczną.

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2009 roku do nadal.

Profilaktyka cukrzycy [C₃K₁]

Cel projektu:

Prowadzenie spotkań edukacyjnych i warsztatów diabetologicznych na temat:

- dieta i ruch w cukrzycy,
- prowadzenie samokontroli i prawidłowego stosowania leków doustnych,
- insulinoterapia, możliwość samodzielnego ustawienia ilości wstrzykiwanego leku,
- możliwości uniknięcia powikłań cukrzycowych.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej - chorzy na cukrzycę oraz ich opiekunowie.

Realizator projektu:

Podmiot wybrany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

W ramach programu zakłada się realizację następujących celów:

- podniesienie wiedzy o chorobie cukrzycowej i jej powikłaniach,
- nabycie umiejętności samodzielnej iniekcji insuliny i samokontroli,
- uświadomienie uczestnikom konferencji edukacyjnej o potrzebie stałej kontroli z lekarzem,
- nielekceważenie choroby i wykonywanie badań profilaktycznych,
- integracja osób z cukrzycą.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Rodzaj przedsięwzięć realizowanych w ramach zadania:

Powyższe cele zostaną osiągnięte poprzez:

- prowadzenie spotkań edukacyjnych i warsztatów diabetologicznych,
- prowadzenie samokontroli i prawidłowego stosowania leków doustnych,
- insulinoterapia, możliwość samodzielnego ustawienia ilości wstrzykiwanej insuliny i samodzielne wykonywanie iniekcji,
- możliwość uniknięcia powikłań cukrzycowych,
- zorganizowanie wycieczki turystyczno - krajoznawczej,
- kampania edukacyjna - zorganizowanie konferencji w ramach obchodów „Światowego Dnia Zwalczenia Cukrzycy”.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Prowadzone szkolenia pozwolą diabetikom poznać swoją chorobę. Nauczą, jak z nią żyć, aby nie doprowadzić do powikłań, a przede wszystkim pozwolą uwierzyć w siebie, powrócić do normalnych obowiązków życia codziennego, zachować sprawność i zintegrować się z otoczeniem.

Wskaźniki:

- Ilość osób chorych na cukrzycę objętych projektem,
- ilość osób przeszkolonych.

Zasady ewaluacji:

Ilość osób chorych na cukrzycę objętych opieką

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2005 roku do nadal.

Program edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży [C₃K₁]

Cel projektu:

Wzmacnianie poczucia wartości wśród uczniów, pobudzanie kreatywności i możliwości twórczych dzieci i młodzieży, kształtowanie umiejętności komunikacji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, propagowanie zdrowego stylu życia.

Adresat:

Dzieci i młodzież rudzkich placówek oświatowych.

Realizator projektu:

Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe oraz przedszkola w mieście.

Założenie merytoryczne:

Zwrócenie uwagi nauczycieli na najpilniejsze potrzeby społeczności uczniowskiej, poprawa komunikacji w relacjach nauczyciel-uczeń, propagowanie zdrowego stylu życia.

Etapy realizacji projektu:

Opracowywanie programów profilaktyki zdrowotnej, organizowanie konkursów, warsztatów, festynów rodzinnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Propagowanie wśród uczniów różnych form aktywności ruchowej, promowanie zdrowego stylu żywienia wśród uczniów, pokazywanie produktów zdrowych i niezdrowych, prowadzenie gazetki na temat wartości odżywczych i kalorycznych żywności, audycje na temat zdrowia psychicznego.

Wskaźniki:

-liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach edukacji zdrowotnej.

Zasady ewaluacji:

Ilość placówek oświatowych biorących udział w realizacji projektu wraz z ilością beneficjentów

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od roku 2003r. do nadal.

Wakacje ze zdrowiem [C₃K₁]

Cel projektu:

- propagowanie aktywności kulturalnej i fizycznej,
- propagowanie zdrowego stylu życia
- rozwijanie zainteresowań,
- integracja środowiska lokalnego,
- uczenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu

Adresat:

Dzieci i młodzież z terenu naszego Miasta

Realizator projektu:

Oferent wyłoniony w otwartym konkursie ofert.

Założenia merytoryczne:

- opracowanie i wdrażanie programów zdrowotnych,
- wypoczynek letni w oparciu o programy zdrowotne,
- wyjazdowy wypoczynek z wykorzystaniem walorów ekologicznych klimatu,
- regeneracja sił fizycznych i zdrowia psychicznego

Etapy realizacji projektu:

Będą ujęte w złożonych przez organizacje ofertach.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Program ma na celu osiągnięcie efektów w postaci dobrze zaplanowanego czasu dla dzieci i młodzieży korzystających z projektu.

Wskaźniki:

Ilość dzieci i młodzieży korzystających z projektu.

Zasady ewaluacji:

Ilość dzieci i młodzieży z terenu Miasta korzystających z różnorodnych form wypoczynku letniego

Źródło finansowania:

Budżet Miasta

Termin realizacji:

wakacje letnie 2017 roku

Wspieranie działań w zakresie honorowego oddawania krwi wśród mieszkańców miasta Ruda Śląska [C₃K₁]

Cel projektu:

W ramach programu zakłada się realizację następujących celów:

- pozyskanie nowych krwiodawców,
- organizowanie konkursów o krwiodawstwie.

Rodzaj przedsięwzięć realizowanych w ramach zadania:

- akcje oddawania krwi,
- spotkania z uczniami w szkołach,
- zorganizowanie Dni Honorowego Krwiodawstwa.

Adresat:

Mieszkańcy miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Oferent wybrany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Zorganizowanie akcji honorowego oddawania krwi wraz z podnoszeniem świadomości o korzyściach płynących z oddawania krwi. Propagowanie ruchu krwiodawstwa.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

-ilość pozyskanych osób oddających krew.

Zasady ewaluacji:

Ilość pozyskanych osób oddających krew.

Źródło finansowania:

Budżet miasta

Termin realizacji:

Od 2009 roku do nadal.

Gimnastyka dla seniora [C₃K₁]

Cel projektu:

Podniesienie sprawności fizycznej seniorów- mieszkańców Miasta.

Podniesienie świadomości zdrowotnej seniorów.

Adresat:

Osoby starsze po 60-tym roku życia

Realizator projektu:

Oferent wyłoniony w otwartym konkursie ofert.

Założenia merytoryczne:

Zajęcia usprawniające na sali do tego dostosowanej.

Zajęcia usprawniające na basenie.

Zajęcia usprawniające na świeżym powietrzu.

Zajęcia z dietetykiem.

Etapy realizacji projektu:

Będą ujęte w złożonych przez organizacje ofertach.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Program ma na celu osiągnięcie efektów w postaci zaktywizowania osób starszych w środowisku, integrowanie grupy osób starszych. Zapewnienia im zdrowego a przede wszystkim aktywnego stylu życia.

Wskaźniki:

Ilość beneficjentów korzystających z zadań w ramach tego programu da możliwość oceny w kwestii zainteresowania programem.

Zasady ewaluacji:

Ilość osób chętnych do wzięcia udziału w zajęcia, wydukowanych w kwestii prowadzenia zdrowego stylu życia.

Źródło finansowania:

Budżet Miasta

Termin realizacji:

Od marca do grudnia 2017 roku.

Programy profilaktyczne dla rodzin, dzieci i młodzieży w tym ochrona praw dziecka [C₃K₂]

Cel projektu:

W ramach programu zaplanowano następujące cele:

- upowszechnienie praw dziecka,
- zapewnienie dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju z poszanowaniem jego godności i podmiotowości,
- wzmacnianie więzi w rodzinach oraz ich mocnych stron,
- promowanie pozytywnych wzorców życia rodzinnego,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- wspieranie dorosłych w optymalnym wypełnianiu swojej roli w rodzinie.

Adresat:

Dzieci i młodzież oraz ich rodziny z terenu Miasta

Realizator projektu:

Oferent wyłoniony na podstawie przestanej oferty

Założenia merytoryczne:

Promowanie pozytywnych wzorców w rodzinie.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- pomoc ludziom w trudnych sytuacjach życiowych,
- ilość dzieci i młodzieży biorących udział w programie.

Zasady ewaluacji:

Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w programie

Źródło finansowania:

Budżet miasta - środki finansowe pozyskane zgodnie z art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku.

Termin realizacji:

Projekt realizowany od 2014 roku do nadal.

Izba Wyrzeźwień [C₃K₂]

Cel projektu:

Zapewnienie opieki i bezpieczeństwa osobom w stanie nietrzeźwym.

Adresat:

Osoby w stanie nietrzeźwym - pacjenci Izby Wyrzeźwień spełniający warunek art. 40¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.

Realizator projektu:

Izba Wyrzeźwień w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Osoby w stanie nietrzeźwości stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia i życia zarówno własnego, jak i osób trzecich. Funkcjonowanie działu Izba Wyrzeźwień chroni przed skutkami nadużycia alkoholu.

Etapy realizacji projektu:

Prowadzenie bieżącej działalności. Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- wyedukowanie osób przebywających na izbie wyrzeźwień,
- liczba osób przebywających na izbie wyrzeźwień.

Zasady ewaluacji:

Ilość osób nietrzeźwych wyedukowanych, którym udzielono pomocy.

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Projekt wykazywany w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych od 2003 roku do nadal.

**Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok [C₃K₂]**

Pełna treść Programu stanowi załącznik do uchwały nr PR.0007.140.2016 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 17 listopada 2016r.

Poradnictwo z zakresu profilaktyki i problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej [C₃K₂]

Cel projektu:

1. Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób uzależnionych od alkoholu, zagrożonych takim uzależnieniem, członkom ich rodzin i innym.
2. Udostępnienie osobom zainteresowanym dostępu do specjalistycznej pomocy i informacji z zakresu uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.

Adresat:

Projekt jest skierowany do osób uzależnionych, zagrożonych tym uzależnieniem oraz członków ich rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej w tym placówek oświatowych.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Nadużywanie alkoholu oraz następstwa takiego działania są podstawą wielu problemów społecznych takich jak: bezrobocie, przemoc w rodzinie, rozpad więzi rodzinnych, wykluczenie społeczne. Skutki związane z destrukcyjnym spożywaniem alkoholu dotyczą zarówno osoby pijące jak i całe jej otoczenie. Osoby takie często starają się ukryć swój problem, stosują mechanizmy zaprzeczające, członkowie rodzin z kolei czują się zagubieni, a w przypadku gdy korzystają z pomocy społecznej, obawiają się utraty świadczeń. Choroba alkoholowa oraz leczenie odwykowe zwykle postrzegane są stereotypowo i uważane za coś wstydlivego.

Niejednokrotnie przeszkodą w dostępie do profesjonalnej pomocy i informacji staje się długi okres oczekiwania na termin wizyty w specjalistycznej placówce odwykowej oraz brak wiedzy gdzie udać się po pomoc w zależności od występujących problemów. Założeniem projektu nie jest prowadzenie terapii a wsparcie, pomoc w uzyskaniu kompleksowej informacji o możliwości rozwiązania problemu, w znalezieniu odpowiedniej placówki specjalistycznej oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego lub terapii dla osób współuzależnionych. Konsultanci świadczący poradnictwo współpracują z placówkami odwykowymi, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Izłą Wyrzeźwień oraz innymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania i łagodzenia skutków problemów związanych z alkoholem. Ponadto konsultanci świadczą wsparcie edukacyjne dla placówek oświatowych w powyższym zakresie.

Etapy realizacji projektu:

1. Pracownik socjalny kieruje osobę do konsultanta Działu Klub Integracji Społecznej celem skorzystania z indywidualnego poradnictwa z zakresu problemów alkoholowych

lub współuzależnienia. Osoby nie korzystające ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, które chcą uzyskać pomoc w zakresie problemów związanych z alkoholem lub współuzależnieniem kierują się bezpośrednio do siedziby Działu Klub Integracji Społecznej.

2. Konsultant w ramach poradnictwa z zakresu profilaktyki i problemów alkoholowych udziela kompleksowej informacji na temat uzależnienia, możliwości leczenia oraz podjęcia działań zmierzających do pomocy osobie uzależnionej, zagrożonej uzależnieniem oraz członkom ich rodzin.
3. Po rozpoznaniu sytuacji osoby zgłaszającej się konsultant decyduje o sposobie doboru odpowiedniej formy pomocy i przekierowuje do innych instytucji, które mogą wesprzeć osobę lub rodzinę w zależności od rodzaju problemów, ustala termin leczenia detoksykacyjnego lub wizyty specjalistycznej, pomaga znaleźć miejsce w placówce odwykowej, motywuje do podjęcia leczenia lub prowadzenia trzeźwego stylu życia.
4. Placówki oświatowe, zainteresowane wsparciem edukacyjnym z zakresu problematyki uzależnień kontaktują się z konsultantami i ustalają zakres tematyki i termin zajęć.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań::

Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy z zakresu problematyki alkoholowej i współuzależnienia.

Wskaźniki:

- ilość osób, które skorzystały z poradnictwa.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja częściowa w formie miesięcznej sprawozdawczości oraz sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od września 2011 roku do nadal.

Poradnictwo z zakresu narkomanii dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pozostałych mieszkańców Rudy Śląskiej [C₃K₂]

Cel projektu:

1. Przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób uzależnionych od narkotyków, zagrożonych takim uzależnieniem oraz członkom ich rodzin.
2. Udostępnienie osobom zainteresowanym dostępu do specjalistycznej pomocy i informacji z zakresu uzależnienia od narkotyków.

Adresat:

Projekt jest skierowany do osób uzależnionych od narkotyków, zagrożonych tym uzależnieniem oraz członków ich rodzin.

Realizator projektu:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, w ramach Działu Klub Integracji Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Zmiana postrzegania narkotyków jako zagrożenia dla zdrowia i życia, nielegalne upowszechnianie dostępu do tych substancji psychoaktywnych oraz niepokojące przyzwolenie wśród młodzieży na używanie tzw. dopalaczy spowodowała iż coraz więcej osób jest w grupie ryzyka uzależnieniem od narkotyków i podobnych substancji psychoaktywnych bądź już wykazuje oznaki uzależnienia. Bezradność członków rodzin w obliczu narkotyków oraz brak wiedzy na temat miejsc gdzie można uzyskać pomoc powoduje, że osoby te starają się same zmierzyć się ze swoimi problemami, co może prowadzić do tragedii. W Rudzie Śląskiej nie ma placówki, która oferowałaby profesjonalne poradnictwo z zakresu narkomanii. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej poszerzył swoją ofertę o tego typu usługi, które świadczone są przez osoby profesjonalnie przygotowane do takiej pracy.

Etapy realizacji projektu :

1. Pracownik socjalny kieruje osobę do pracownika dyżurującego w Dziale Klub Integracji Społecznej w wyznaczonych godzinach w celu skorzystania z poradnictwa dotyczącego narkomanii. Osoby nie korzystające ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, które chcą uzyskać pomoc w zakresie problemów związanych z narkomanią kierują się bezpośrednio do siedziby Działu Klub Integracji Społecznej.
2. Pracownik dyżurujący w ramach poradnictwa z narkomanii udziela kompleksowej informacji na temat uzależnienia, możliwości leczenia oraz podjęcia działań zmierzających do pomocy osobie uzależnionej, zagrożonej uzależnieniem oraz członkom ich rodzin.
3. W zależności od indywidualnej sytuacji klienta pracownik Działu Klub Integracji Społecznej przekierowuje do innych instytucji, które mogą pomóc osobie lub rodzinie w zależności

od rodzaju problemów, ustala termin leczenia detoksykacyjnego lub wizyty specjalistycznej, pomaga znaleźć miejsce w placówce odwykowej, motywuje do podjęcia leczenia lub prowadzenia trzeźwego stylu życia.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy z zakresu problemów związanych z narkomanią.

Wskaźniki:

- ilość osób, które korzystały z poradnictwa.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca adnotacji z każdego dyżuru, ewaluacja częściowa w formie miesięcznej sprawozdawczości oraz sprawozdawczość roczna.

Źródło finansowania:

W ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Termin realizacji:

Od września 2011 roku do nadal.

„Mam alternatywę” - realizacja programów profilaktycznych z zakresu narkomanii oraz uzależnień behawioralnych [C₃K₃]

Cel projektu:

Poszerzenie wiedzy dzieci, młodzieży oraz rodziców o zagrożeniach wiążących się z zażywaniem narkotyków oraz innych środków psychoaktywnych.

Adresat:

Dzieci, młodzież, rodzice z terenu Miasta.

Realizator projektu:

Oferent wybrany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

- ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych,
- zapobieganie rozwojowi uzależnienia od substancji psychoaktywnych,
- kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących narkotyków,
- propagowanie zdrowego, wolnego od środków psychoaktywnych, stylu życia,
- zwiększenie efektywności oddziaływań profilaktycznych,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości i akceptacji siebie,
- prawidłowa realizacja ról społecznych,
- wzmacnianie umiejętności życiowych (m.in. radzenie sobie ze stresem).

Etapy realizacji projektu:

- organizowanie warsztatów ukazujących alternatywne style życia (dla dzieci i młodzieży),
- organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych i psychospołecznych (dla rodziców i opiekunów),
- organizowanie warsztatów rozwoju osobistego,
- prowadzenie poradnictwa rodzinnego -pomoc/konsultacje prawne,
- prowadzenie telefonu zaufania,
- organizowanie grup wsparcia / grup samopomocowych,
- organizowanie przedstawień profilaktycznych, imprez, happeningów promujących profilaktykę uzależnienia od narkotyków,
- zapewnienie wsparcia dla dzieci, młodzieży i ich rodziców,
- współpraca z rodzicami,
- wzmocnienie więzi rodzinnych i umiejętności rodzin w zakresie radzenia sobie z problemem.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zmniejszenie ilości osób uzależnionych, rozszerzenie edukacji.

Wskaźniki:

Ilość osób wyedukowanych mających kontakt z uzależnieniem od narkotyków.

Zasady ewaluacji:

Ilość osób wyedukowanych mających kontakt z uzależnieniem od narkotyków.

Źródło finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

od lutego 2015r. do nadal.

Rehabilitacja chorych na stwardnienie rozsiane [C₃K₄]

Cel projektu:

Wsparcie osób chorych na stwardnienie rozsiane - mieszkańców Miasta.

Adresat:

Osoby chore na stwardnienie rozsiane.

Realizator projektu:

Oferent wybrany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Wspomaganie osób chorych poprzez rehabilitację.

Etapy realizacji projektu:

- wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne,
- prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć usprawniania ruchowego,
- prowadzenie spotkań edukacyjno- informatycznych,
- prowadzenie grup wsparcia i pomocy psychologicznej dla chorych i ich rodzin.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Poprawa stanu zdrowia fizycznego oraz psychicznego

Wskaźniki:

- Ilość osób chorych oraz ich rodzin (opiekunów) biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Ilość osób chorych oraz ich rodzin (opiekunów) biorących udział w projekcie

Źródło finansowania:

Budżet miasta

Termin realizacji:

Od stycznia 2015r. do nadal.

Rehabilitacja osób słabowidzących i niewidomych - dorosłych oraz dzieci [C₃K₄]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Prowadzenie rehabilitacji niewidomych dzieci i dorosłych oraz prowadzenie szkoleń osób ociemniałych.

Adresat:

Osoby niewidome i niedowidzące ze znacznym uszkodzeniem narządu wzroku, mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Realizator wyłaniany w drodze konkursu ofert.

Założenie merytoryczne:

Kompleksowa rehabilitacja dzieci i dorosłych poprzez podnoszenie ich aktywności i zaradności, nauczanie ich wykonywania bezwzrokowych czynności dnia codziennego, orientacji przestrzennej oraz dostarczanie im wiedzy na temat chorób oczu i ogólnego stanu zdrowia, zajęcia z ociemniałymi, szkolenie dzieci i rodziców niewidomych dzieci, prelekcje i pogadanki tyflogiczne, szkolenia wyjazdowe dla nowoociemniałych i słabo zrehabilitowanych członków Koła.

Etapy realizacji projektu:

Zajęcia z ociemniałymi, szkolenie dzieci i rodziców dzieci niewidomych, prelekcje i pogadanki tyflogiczne.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Pomoc ociemniałym w poruszaniu się w środowisku

Wskaźniki:

liczba osób niewidomych i słabo widzących korzystających z rehabilitacji

Zasady ewaluacji.

Roczne sprawozdanie

Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżet Miasta.

Termin realizacji:

Od roku 2003 do nadal.

Wspieranie chorych po przebytej chorobie nowotworowej i ich rodzin oraz profilaktyka chorób nowotworowych [C₃K₄]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Poprawa sytuacji społeczno - zdrowotnej mieszkańców Rudy Śląskiej po przebytej chorobie nowotworowej. Promowanie środowiskowych i indywidualnych czynników sprzyjających zdrowiu w rodzinie, pomoc rodzinie i choremu w adaptacji do warunków, jakie stwarza choroba.

Adresat:

Osoby z grupy podwyższonego ryzyka i osoby po przebytej chorobie nowotworowej.

Osoby chore w terminalnym okresie choroby nowotworowej z terenu miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Realizator wyłaniany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenie merytoryczne :

Informacje i pomoc w uzyskaniu protezy, podtrzymanie sprawności fizycznej kobiet po mastektomii, szkolenie ochotniczek, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych, szkolenia dla Amazonek prowadzone przez lekarzy, prowadzenie telefonu zaufania.

Pomoc psychologiczna osobom chorym w terminalnym stadium choroby nowotworowej jak również ich rodzinom. Zakup drobnego sprzętu medycznego, który wspomaga rehabilitację osób chorych.

Etapy realizacji projektu:

Zgodnie z harmonogramem złożonym przez oferenta.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Poszerzanie wiedzy kobiet na temat profilaktyki chorób nowotworowych piersi. Poprawa sytuacji społeczno-zdrowotnej kobiet po mastektomii. Pomoc w znalezieniu motywacji powrotu do zdrowia oraz stworzenie warunków decydujących o uzyskaniu optymalnej sprawności psychofizycznej.

Objęcie opieką jak największej ilości osób chorych i ich rodzin,

Wskaźniki:

- liczba kobiet po mastektomii korzystających ze wsparcia,
- liczba osób nieuleczalnie chorych objętych pomocą,
- liczba osób zabezpieczonych stacjonarną opieką medyczną.

Zasady ewaluacji:

Roczne sprawozdanie

Źródła finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżet Miasta.

Termin realizacji :

Od 2003 roku. Od 2017 r. projekt połączono z projektem pn. „Program wsparcia kobiet po mastektomii i profilaktyka nowotworów piersi”.

Prowadzenie rehabilitacji niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo mieszkańców miasta Ruda Śląska [C₃K₄]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Podnoszenie sprawności fizycznej i psychicznej osób niepełnosprawnych, usprawnienie psychofizyczne zmierzające do integracji społecznej osób niepełnosprawnych, promowanie zdrowego stylu życia. Aktywne uczestnictwo w różnych formach życia społecznego.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo - mieszkańcy miasta, w tym mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej.

Realizator projektu:

Realizator wyłoniany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Obniżanie napięć, nauka radzenia sobie ze stresem, spotkania terapeutyczne. Zmniejszenie zjawiska izolacji, wykluczenia społecznego. Rozwijanie zainteresowań. Przestrzeganie ogólnie przyjętych norm właściwego zachowania w różnych sytuacjach życia społecznego. Poprawa funkcjonowania społecznego, poznanie norm społecznego zachowania poprzez uczestnictwo w życiu społecznym, podniesienie poczucia własnej wartości, zdobywanie nowych umiejętności społecznych.

Etapy realizacji projektu:

Organizowanie i prowadzenie grupowych i indywidualnych różnorodnych form terapii zajęciowej, które mają na celu usprawnianie i wspieranie funkcjonowania osób niepełnosprawnych, nabywanie przez nich, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania oraz rozwijania umiejętności sprawnego komunikowania się poprzez m. in. ćwiczenia w wodzie, hipoterapię, dogoterapię, muzykoterapię, ergoterapię, biblioterapię, silwoterapię, ludoterapię, zajęcia kulinarne, teatralne, taneczne, plastyczno- manualne, stymulacje polisensoryczne, usprawnianie dużej i małej motoryki, spacer w lesie, ćwiczenia oddechowe.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Podniesienie sprawności psychomotorycznej osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

liczba osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo korzystających z różnych form terapii.

Zasady ewaluacji:

Roczne sprawozdanie

Źródło finansowania:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- budżet Miasta.

Termin realizacji:

Od 2000 roku do nadal.

System Wczesnego Wspomagania Rozwoju [C₃K₄]

Cel projektu:

Utworzenie Centrum Wczesnego Wspomagania Rozwoju.

Cele szczegółowe:

1. Kwalifikacja i objęcie oddziaływaniem terapeutycznym dzieci z grupy zwiększonego ryzyka od momentu zdiagnozowania deficytu rozwojowego.
2. Zapobieganie nawarstwiającym się z biegiem lat zaburzeniom zachowania i trudnościom wychowawczym.
3. Zapewnienie optymalnych warunków rozwoju dziecka.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dziecka.
5. Objęcie wszechstronnym wsparciem, w tym psychologicznym środowiska rodzinnego dziecka.

Adresat:

Dziecko, rodzic /opiekun, środowisko, instytucje.

Realizator projektu:

Zespół Szkół Specjalnych nr 3 w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne :

Usprawnienie obecnie podejmowanych na terenie miasta działań w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju poprzez: podjęcie współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i jego rodziny w zakresie profilaktyki, rehabilitacji, terapii i działań wspierających.

Etapy realizacji projektu:

- rozszerzenie działalności istniejącego od 2005r. punktu wczesnego wspomagania rozwoju, działającego przy Zespole Szkół Specjalnych Nr 3 i przekształcenie go w Miejskie Centrum Wczesnego Wspomagania Rozwoju,
- utworzenie Banku Informacji o poszczególnych instytucjach świadczących pomoc rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności dziecka; nawiązanie współpracy i koordynacja działań wymienionych instytucji,
- akcja informacyjna .

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- jednorodny, efektywny system pomocy dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem wymagającym wczesnej interwencji,
- zmniejszenie nakładów skierowanych na pomoc, edukację i rehabilitację dzieci niepełnosprawnych dzięki wczesnej diagnozie problemu, profilaktyce i kampanii informacyjnej,

- minimalizowanie skutków deficytów rozwojowych dziecka, co skutkuje obniżeniem kosztów leczenia i edukacji dzieci specjalnej troski

Wskaźniki:

Liczba dzieci objętych wczesną interwencją

Zasady ewaluacji:

Przewiduje się opracowanie specjalnych narzędzi umożliwiających monitoring projektu oraz działania ewaluacyjne. Diagnoza skuteczności działań oraz opis jakościowy będą przeprowadzane w odstępach półrocznych, natomiast monitoring będzie miał charakter stały. Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

- środki z subwencji oświatowej - finansowane działania prowadzone w oparciu o opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomaganie,
- środki z budżetu miasta oraz instytucji zewnętrznych (np. projekty systemowe) - finansowanie pozostałych działań Centrum Wczesnego Wspomaganie Rozwoju.

Termin realizacji:

Od 2014 r. do nadal.

Wieloaspektowa opieka nad dzieckiem z zaburzeniami mowy, głuchym, niedosłyszącym, niedowidzącym i niewidomym [C₃K₄]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Pełna integracja dzieci niepełnosprawnych (z zaburzeniami mowy, niesłyszących, niedosłyszących, niewidomych, niedowidzących) w szkole masowej w oparciu o kompleksową opiekę w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Adresat:

Uczniowie, dzieci z zaburzeniami mowy, niedosłyszące, niedowidzące, rodzice i nauczyciele.

Realizator projektu:

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna.

Założenia merytoryczne :

Chcąc efektywnie oddziaływać na prawidłowy rozwój dziecka niepełnosprawnego poprzez dopasowanie do jego możliwości form wychowania i przekazywania treści dydaktycznych konieczna jest wieloaspektowa pomoc płynąca z wszystkich środowisk życia dziecka. Dotyczy to domu rodzinnego, placówek oświatowych a także grup rówieśniczych. Dlatego tak istotna jest wielopłaszczyznowa, a przede wszystkim skoordynowana integracja dziecka.

W tym celu konieczne jest zorganizowanie i wspieranie pomocy dla dziecka niepełnosprawnego w różnych środowiskach: rodzinnym, szkolnym i rówieśniczym.

Etapy realizacji projektu:

Poszczególne działania są podejmowane równolegle w zależności od bieżących potrzeb dziecka, czy osób z nim pracujących. Dotyczy to:

- diagnozy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej
- konsultacji z rodzicami i osobami pracującymi z dziećmi z wadą słuchu, wzroku lub wymowy
- instruktażu dla rodziców i nauczycieli
- terapii (indywidualnej lub grupowej) logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej i treningów EEG -Biofeedback,
- badania przesiewowe programem „Słyszę”, „Widzę”, „Mówię”
- zajęcia grupowe na terenie szkół (charakter integracyjny, edukacyjny, terapeutyczny)
- obserwacja dzieci na terenie szkół, w klasach integracyjnych i masowych,
- grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych (spotkania raz w miesiącu) - połączone

z działaniami psychoedukacyjnymi i warsztatowymi.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- integracja dzieci niepełnosprawnych w środowisku społecznym,
- wypracowanie wspólnych zasad i metod pracy, technik oddziaływań polisensorycznych,
- dostosowanie zasad i metod pracy do indywidualnych możliwości i potrzeb każdego dziecka,
- wyłonienie liderów grup wsparcia,
- koordynacja działań pomocowych podejmowanych wobec poszczególnych dzieci z wadą słuchu, wzroku i wymowy,
- uzyskanie wsparcia i wiedzy potrzebnej do efektywniejszej pracy z dzieckiem,
- nabywanie konkretnych umiejętności komunikowania się, wspierania rozwoju i uczenia się dziecka.

Wskaźniki:

liczba dzieci z wadą słuchu, wzroku i wymowy objętych wsparciem specjalistów.

Zasady ewaluacji:

Ankiety dla rodziców i nauczycieli, badania jakościowe na terenie poradni, wywiad i rozmowa z osobami pracującymi z dziećmi. Roczne sprawozdanie.

Źródła finansowania:

- środki własne w ramach etatów pracowników Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
- środki szkół - lokale, media.

Termin realizacji:

po modyfikacji od 2009 r., do nadal

Zwiększenie zasobów lokali socjalnych [C₄K₁]

Cel projektu:

Zwiększenie zasobów lokali socjalnych.

Adresat:

Osoby, przeciwko którym zapadł wyrok eksmisyjny z przyznanym prawem do lokalu socjalnego.

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska w porozumieniu z właścicielami budynków, np. spółdzielniami mieszkaniowymi.

Założenia merytoryczne:

Obowiązek Gminy polegający na konieczności zapewnienia lokali socjalnych. Wynika to z ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Etapy realizacji projektu:

Projekt jest realizowany na bieżąco w oparciu o zawarte umowy z właścicielami budynków.

Planowane efekty:

Zapewnienie lokali socjalnych osobom, którym takie uprawnienie zostało przyznane w wyroku eksmisyjnym.

Wskaźniki realizacji działań:

liczba zrealizowanych wyroków eksmisyjnych.

Zasady ewaluacji: Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco przez cały czas realizacji projektu na podstawie posiadanej dokumentacji.

Źródło finansowania:

Budżet Miasta.

Termin realizacji:

Realizowany na bieżąco w oparciu o zawarte umowy.

Przekwalifikowania lokali mieszkalnych na lokale socjalne [C₄K₁]

Cel projektu:

Przekwalifikowanie lokali mieszkalnych na lokale socjalne z jednoczesnym pozostawieniem lokatorów w ich dotychczasowych mieszkaniach.

Adresat:

Osoby, przeciwko którym zapadł wyrok eksmisyjny z przyznanym prawem do lokalu socjalnego lub z którymi została rozwiązana umowa najmu obecnie zajmowanego lokalu mieszkalnego.

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska

Założenia merytoryczne:

Program realizowany o oparciu o zarządzenie nr SP.0050.2.13.2017 Prezydenta Miasta Ruda Śląska z dnia 20.01.2017r. w sprawie gospodarowania lokalami socjalnymi i pomieszczeniami tymczasowymi. Przekwalifikowany może być jedynie lokal mieszkalny o obniżonym standardzie. Przekwalifikowanie lokalu na lokal socjalny ułatwi osobom w nim zamieszkującym wyjście z trudnej sytuacji materialnej poprzez obniżenie wysokości czynszu.

Etapy realizacji projektu:

Projekt jest realizowany na bieżąco.

Planowane efekty:

Przekwalifikowanie lokalu na lokal socjalny ułatwi osobom w nim zamieszkującym wyjście z trudnej sytuacji materialnej poprzez obniżenie wysokości czynszu.

Wskaźniki realizacji działań:

liczba przekwalifikowanych lokali na lokale socjalne.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco przez cały czas realizacji projektu na podstawie posiadanej dokumentacji.

Źródło finansowania:

Budżet Miasta

Termin realizacji:

Realizowany na bieżąco.

Zasiedlanie lokali w ramach współpracy z TBS Dombud [C₄K₁]

Cel projektu:

Współpraca z TBS Dombud Sp. z o.o. polegająca na wskazywaniu najemców lokali mieszkalnych wybudowanych przez TBS Dombud Sp. z o.o.

Adresat:

Osoby ubiegające się o przydział lokalu mieszkalnego w ramach współpracy Gminy Miasta Ruda Śląska z TBS Dombud Sp. z o.o.

Realizator projektu:

Towarzystwo Budownictwa Społecznego Dombud Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Topolowej 6/22 w Będzinie we współpracy z Gminą Miastem Ruda Śląska

Założenia merytoryczne:

Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego; umowa o współpracy nr 1/2016 z dnia 24.02.2016r. zawarta pomiędzy TBS Dombud Sp. z o.o. a Gminą Ruda Śląska; umowa o współpracy nr 2/2016 z dnia 24.02.2016r. zawarta pomiędzy TBS Dombud Sp. z o.o. a Gminą Ruda Śląska.

Etapy realizacji projektu:

1. Przyjmowanie i weryfikacja wniosków osób chętnych do uzyskania mieszkania w ramach inwestycji realizowanej przez TBS Dombud Sp. z o.o. polegającej na budowie łącznie pięciu budynków wielorodzinnych w rejonie ulic Kędzierzyńskiej i Czempieła w Rudzie Śląskiej. Gmina Ruda Śląska będzie posiadała prawo do wskazania najemców w trzech spośród pięciu budowanych budynków (łącznie 99 mieszkań).
2. Wniesienie partycypacji przez Gminę Ruda Śląska w wysokości 25% kosztów budowy.
3. Wskazanie najemców 99 lokali mieszkalnych powstałych w ramach przedmiotowej inwestycji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Planuje się wskazanie najemców 99 lokali mieszkalnych powstałych w ramach przedmiotowej inwestycji. Pierwszeństwo do zawarcia umowy najmu będą miały osoby wychowujące co najmniej jedno dziecko własne lub przysposobione lub posiadające tytuł prawny do lokalu mieszkalnego należącego do zasobu mieszkaniowego Miasta Ruda Śląska (zamiana lokali).

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco przez cały czas realizacji projektu na podstawie posiadanej dokumentacji.

Źródło finansowania:

- budżet Miasta Ruda Śląska,
- środki własne TBS Dombud Sp. z o.o. przy udziale preferencyjnego kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Termin realizacji:

Zadanie zostało rozpoczęte w 2016r. Realizacja i zakończenie projektu planowana jest na rok 2017.

„Nasz region - nasz czysty Dom” [C₅K₂]

Cel projektu:

Stwarzanie warunków do kształtowania świadomości regionalnej oraz poczucia odpowiedzialności ekologicznej wśród wychowanków przedszkoli

Wzmacnianie więzi przedszkola z rodziną, zaangażowanie członków rodzin w działania ukierunkowane na realizację celów odnoszących się do wychowanków .

Adresat:

Wychowankowie Miejskich Przedszkoli z dzielnic Ruda, Chebzie i Godula (około 1000 dzieci).

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkola nr 7, 8, 9, 12, 14, 38, 40, 44 - kadra pedagogiczna przy współdziałaniu personelu administracyjno-obslugowego oraz rodzin wychowanków.

Założenia merytoryczne:

Założenia programu dotyczą dwóch głównych płaszczyzn działania: środowiska przyrodniczego oraz wartości kulturowych naszego regionu. Założenia te wynikają ze świadomości, że wiedza o własnym mieście, regionie, o jego zwyczajach, historii, tradycjach, przyczynia się do identyfikacji dziecka z miejscem, w którym ono żyje. Zasadniczym warunkiem zachowania własnej kultury i jej trwania jest przekaz dziedzictwa kulturowego, który odbywa się przede wszystkim przez przyjęcie wartości tkwiących w bezpośrednim kulturowym i przyrodniczym otoczeniu człowieka. Wpływa to również na kształtowanie osobowości i postaw prospołecznych. Otaczająca przyroda stwarza wiele naturalnych sytuacji umożliwiających rozwijanie uczuć dzieci, wpajanie im opiekuńczego stosunku do roślin i zwierząt. Kontakt dzieci z przyrodą stwarza niepowtarzalne warunki do kształtowania wielu wrażeń zmysłowych, przeżyć emocjonalnych, motywacji poznawczych, cech fizycznych i zdrowotnych oraz gotowości do działalności praktycznej. Zatem rozwój dziecka w kontakcie z przyrodą przynosi wartości nie dające się wytworzyć w żaden inny sposób. Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym zdecydowanie aktywniej niż na innych etapach edukacyjnych, angażują się w życie placówki, chętnie, jeśli tylko czas im na to pozwala, pomagają w organizowaniu różnego rodzaju uroczystości, uczestniczą w nich i entuzjastycznie podchodzą do różnego rodzaju propozycji, które mogą wpłynąć na rozwój ich dzieci. Tym samym oddziaływanie na rodziców, dziadków nawet całe rodziny jest zdecydowanie efektywniejsze niż na innych etapach edukacji a wspólne przeżywanie i pozytywny odbiór pozostawia trwałe ślady, przynosząc wymierne korzyści indywidualne i społeczne.

Etapy realizacji projektu:

Etapy powtarzają się w każdym roku szkolnym.

I etap:

wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy nauczycielkami z przedszkoli, które biorą udział w projekcie, organizowanie spotkań koordynatorów z poszczególnych placówek, wspólne ustalenia na dany rok szkolny dotyczące konkretnych działań i sposobów ich realizacji

II etap:

-przedstawienie projektu rodzicom i zachęcenie ich do współdziałania - włączenie ich w akcję zbierania pamiątek regionalnych w celu wzbogacenia o nowe eksponaty mini-muzeum regionalnego, organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, udział w nich, organizowanie uroczystości, prace na rzecz najbliższego środowiska, udział w akcjach: „Posadź swoje drzewko”, gromadzenie pamiątek z wycieczek, wykonywanie albumów, udział w „Śląskich spacerach” oraz całoroczny udział w akcji: „Sprzątanie świata”, segregacja odpadów, opieka nad wybranym miejscem pamięci w swojej dzielnicy,

-praca wychowawczo-dydaktyczna z zastosowaniem różnych metod, zwłaszcza rozwijających aktywność dzieci, pobudzających do działania oraz różnych form: zajęć dowolnych i zorganizowanych zgodnie z podstawą programową i kalendarzem świąt i uroczystości, spacerów, wycieczek, konkursów, zabaw, gier dydaktycznych, prac i zabaw w kąciku regionalnym oraz w ogrodzie przedszkolnym przy aktywnym współudziale rodzin wychowanków oraz personelu administracyjno-obstugowego

-stała wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy realizatorami programu oraz pomiędzy uczestnikami (stała wymiana e-mailowa: zdjęcia ciekawych miejsc znajdujących się w najbliższym terenie przedszkola, opisy, różne wytwory dzieci, wiersze, piosenki)

III etap- podsumowanie całorocznej pracy:

-prezentacja wiedzy i umiejętności wychowanków podczas przeglądu międzyprzedszkolnego oraz na festynach rodzinnych i osiedlowych

-reprezentanci poszczególnych placówek (dzieci, rodzice, nauczyciele, personel administracyjno-obstugowy) mają możliwość odwiedzenia wszystkich przedszkoli uczestniczących w programie (zwiedzanie mini-muzeum regionalnego, wystawa wytworów dziecięcych, ogród przedszkolny, dokumentacja całorocznej pracy w różnych formach, piosenki i tańce).

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Dzieci przedszkolne będą miały podstawową wiedzę na temat swojego regionu, miasta: (historia, ludzie, miejsca charakterystyczne w swojej dzielnicy, zwyczaje i obrzędy ludowe, strój śląski, legendy i baśnie śląskie), będą umiały zaśpiewać kilka piosenek i zatańczyć kilka tańców śląskich ,będą dostrzegały piękno rodzimej kultury i przyrody (aktywność twórcza w różnych formach). Zachowania dzieci będą wskazywały na świadomość ekologiczną (segregacja śmieci, oszczędność energii, dbałość o najbliższe środowisko, pielęgnacja posadzonych roślin, zainteresowania przyrodniczei badawcze).

Rodzice, dziadkowie, rodzeństwo wychowanków wykażą zainteresowanie projektem i tym samym włączą się w realizację zamierzeń, przeniosą niektóre formy do własnych domów i rozpowszechnią je w szerszym środowisku (zwyczaje i obrzędy ludowe, piosenki, segregacja odpadów, sadzenie drzewek, dbałość o skwerek przed domem).

Wskaźniki:

-ilość dzieci przedszkolnych biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

-Prezentacja wiedzy i umiejętności dzieci w różnych formach

-Ankieta skierowana do rodziców

Źródło finansowania:

Program finansowany jest z budżetów przedszkolnych oraz ze składek Rad Rodziców.

Termin realizacji:

od 1 września 2006r. do nadal.

„Zdolniaczek przedszkolaczek” -strategia wsparcia dziecka zdolnego [C₅K₂]

Cel projektu:

Budzenie, ujawnianie i uaktywnianie własnych dyspozycji dzieci w wieku przedszkolnym; wspieranie ich uzdolnień zgodnie z ich potrzebami, zainteresowaniami i dążeniami

Adresat:

Wychowankowie Miejskich Przedszkoli z dzielnic Ruda, Chebzie i Godula.

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkola nr 7, 8, 9, 12, 14, 38, 40, 44.

Założenia merytoryczne:

Obecnie coraz częściej w przedszkolach pojawiają się dzieci zdolne w różnorodnych dziedzinach, co inspiruje nauczycieli do poszukiwania ciekawych i skutecznych sposobów wspierania ich uzdolnień poprzez tworzenie optymalnych warunków do wykorzystania i rozwoju ich potencjału. Dzieci uzdolnione zasługują na szczególne zainteresowanie już w najwcześniejszej fazie edukacji. Wykrywanie u dzieci ich uzdolnień i opieka nad nimi, to poważny problem dla rodziców i nauczycieli. Najważniejszą sprawą jest dostrzeżenie dziecka zdolnego, czyli wyłonienie z grupy innych dzieci. Posłuży temu diagnoza różnego rodzaju zdolności za pomocą obserwacji nauczyciela i ankiety skierowanej do rodziców na początku każdego roku szkolnego. Następnie dzieci kwalifikowane będą do poszczególnych programów w zależności od rodzaju uzdolnienia, które podzielono na: zdolności artystyczne (plastyczne, muzyczne i aktorskie), twórcze, matematyczne, techniczne, przywódcze i sportowe. Programy poza opisem poszczególnych zdolności i ich charakterystyką zawierają szczegółowe treści edukacyjne oraz planowane osiągnięcia dziecka, procedurę osiągania celów szczegółowych w tym metody i formy realizacji programu, środki dydaktyczne niezbędne do realizacji, zestawy zabaw i ćwiczeń do pracy z dziećmi zdolnymi, zasady ewaluacji w poszczególnych programach. Po catorocznej pracy z dziećmi zdolnymi w przedszkolach biorących udział w projekcie, nastąpi prezentacja osiągnięć przedszkolaków na zasadach określonych przez organizatora danej formy ewaluacji w poszczególnych zdolnościach. I tak każde przedszkole przejmie odpowiedzialność za organizację ewaluacji danej zdolności. Odpowiedzialność ta zmieniać się będzie co roku rotacyjnie wśród przedszkoli biorących udział w projekcie.

Etapy realizacji projektu:

- Wyłonienie dzieci zdolnych - diagnoza (obserwacja przy pomocy arkusza do rozpoznawania poszczególnych obszarów zdolności, ankieta skierowana do rodziców).
- Praca z dziećmi zdolnymi zgodnie z założeniami programów dotyczących określonych zdolności (8 programów cząstkowych)
- Promowanie osiągnięć dzieci

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Organizacja warunków wspierania uzdolnień dzieci powinna wpłynąć na wyższą skuteczność odkrywania, rozwijania i promowania uzdolnień dzieci we współdziałaniu z ich rodzicami.

Dziecko będzie umiało otwarcie i śmiało wyrażać swoje myśli i uczucia w różnych wybranych przez siebie formach aktywności, będzie umiało radzić sobie z sytuacjami związanymi z przeżyciami sukcesów i porażek, będzie lepiej rozumiało siebie i własne relacje ze społeczeństwem.

Wskaźniki:

-ilość dzieci przedszkolnych biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

- uczestnictwo dzieci w konkursach, przeglądach, wystawach, plenerach, festiwalach, spartakiadach, podczas których prezentować będą swoje osiągnięcia (różne formy organizowane przez poszczególne przedszkola w zależności od zdolności)

- uczestnictwo dzieci w różnych formach prezentacji osiągnięć organizowanych przez inne instytucje,

- wymiana doświadczeń nauczycieli biorących udział w projekcie, ankieta skierowana do rodziców, wnioski do dalszej pracy

Źródło finansowania:

Program finansowany jest z budżetów przedszkolnych oraz ze składek Rad Rodziców.

Termin realizacji:

od 1 lutego 2015r. do 30 czerwca 2018r.

Mały Ratownik Medyczny [C₅K₂]

Cel projektu:

Poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola w zakresie wychowania dla bezpieczeństwa poprzez uczenie dzieci zasad postępowania warunkujących ich bezpieczeństwo:

- kształtowanie pożądanych postaw prospołecznych (gotowość niesienia pomocy innym, wrażliwość na ból drugiej osoby, troska o bezpieczeństwo własne i innych, współdziałanie w grupie)
- wyposażenie dzieci w umiejętności udzielania pierwszej pomocy przy drobnych skaleczeniach, krwotoku z nosa, złamaniu, oparzeniu, omdleniu, zatruciu lekami, zatruciu środkami chemicznymi,
- kształtowanie umiejętności wzywania pierwszej pomocy,
- nauka prawidłowego korzystania z numerów alarmowych,
- kształtowanie nawyku przestrzegania przepisów drogowych.

Adresat:

Wychowankowie Miejskich Przedszkoli z dzielnic Ruda, Chebzie i Godula oraz ich rodziny.

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkola nr 7, 8, 9, 12, 14, 38, 40, 44, kadra pedagogiczna przy współudziale osób wspomagających realizację programu zaproszonych specjalistów ratownictwa medycznego, pielęgniarek, przedstawicieli straży pożarnej, straży miejskiej, policjantów oraz rodzin wychowanków.

Założenia merytoryczne:

Codzienne życie niesie za sobą wiele zagrożeń. Coraz częściej dzieci ulegają wypadkom. Niejednokrotnie pozbawione odpowiedniej opieki ze strony rodziców, pozostawione samym sobie, dzieci nie zawsze potrafią zadbać o swoje bezpieczeństwo. Program „Mały Ratownik Medyczny” stworzony został z myślą o dzieciach 5,6 letnich uczęszczających do przedszkola.

Treści programu dostosowane są do wieku i możliwości dzieci. Zadaniem programu jest uświadomienie dzieciom o grożących niebezpieczeństwach, uwrażliwienie ich na dbałość o własne zdrowie oraz drugiego człowieka. Program poświęcony jest tematyce zapobiegania wypadkom, sposobu udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym z lekkimi uszkodzeniami oraz wzywaniem pomocy dorosłych, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego. Zajęcia z wykorzystaniem metod i form stosowanych w przedszkolu prowadzić będą nauczyciele przedszkola dodatkowo przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzane będą przy współudziale nauczyciela ratownictwa- lekarzy i pielęgniarki systemu ratowniczego i ratowników medycznych.

Etapy realizacji projektu:

- Zajęcia dwa razy w miesiącu w grupie 5 i 6-latków w każdym przedszkolu uczestniczącym w programie,

- Podsumowanie projektu z udziałem zespołów dziecięcych w Spartakiadzie „Mały Ratownik Medyczny”,
- Nadanie sprawności „Małego Ratownika „ dla wszystkich dzieci biorących udział w programie.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Dziecko uczestniczące w projekcie:

- rozpoznaje i nazywa elementy wyposażenia apteczki,
- informuje dorosłych o wypadkach
- rozumie potrzebę pierwszej pomocy
- zna swoje imię i nazwisko oraz adres zamieszkania
- potrafi podać zwięzłą informację o zdarzeniu dorosłym i służbom ratowniczym
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zagrożenia
- orientuje się, do kogo należy zwrócić się o pomoc w sytuacji niebezpiecznej
- zna numery alarmowe, w tym pogotowia ratunkowego
- aktywnie uczestniczy w spotkaniu z ratownikiem medycznym

Wskaźniki:

- ilość dzieci przedszkolnych biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Podsumowaniem projektu będzie Spartakiada Przedszkolaków ”Mały Ratownik Medyczny” z udziałem rodziców podczas której dzieci wykażą się zdobytymi umiejętnościami i wiedzą. Każde uczestniczące w projekcie przedszkole wykona album dokumentujący zrealizowane zadania. Każdemu uczestnikowi projektu zostanie przyznana legitymacja „Małego Ratownika Medycznego”.

Źródło finansowania:

Środki własne

Termin realizacji:

2017r.

„Ja i mój starszy kolega, koleżanka”. [C₅K₂]

Cel projektu:

Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie, rozwijanie umiejętności społecznych przedszkolaków, niezbędnych w życiu oraz kształtowanie poczucia przynależności społecznej.

Kształtowanie w uczniach i młodzieży postaw społecznych.

Adresat:

Przedszkolacy z Miejskiego Przedszkola nr 30, uczniowie: Gimnazjum nr 14, Szkoły Podstawowej nr 13.

Realizator projektu:

Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców Miejskiego Przedszkola nr 30

w Rudzie Śląskiej we współpracy z: Gimnazjum nr 14 im. Prof. Jana Karskiego.

Założenia merytoryczne:

Głównym założeniem projektu jest dobra współpraca ze szkołami w celu wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa dziecka w nowych warunkach szkolnych - jako ucznia.

Istotą Projektu „Mój starszy kolega i koleżanka” jest przedstawienie i wypracowanie różnych form współdziałania placówek oświatowych w Bielszowicach, zwłaszcza z Gimnazjum nr 14.

Projekt ukierunkowany jest na dalszy rozwój współpracy pomiędzy różnymi szczeblami edukacji dziecka, dzięki której procesy wspomaganie rozwoju i edukacji będą sprzyjały jego uczeniu się.

Etapy realizacji projektu:

I. Określenie celów i zadań do realizacji projektu w poszczególnym roku, w odniesieniu do przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej przedszkola i gimnazjum, a także koncepcji pracy tych placówek oświatowych.

II. Ustalenie zakresu działań współrealizowanych przez Miejskie Przedszkole nr 30 i Gimnazjum nr 14 w Rudzie Śląskiej.

III. Wybór osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań projektu.

IV. Dobór odpowiednich form, metod, pomocy i środków dydaktycznych niezbędnych przy realizacji projektu.

V. Nawiązanie współpracy z innymi instytucjami oświatowymi działającymi na terenie dzielnicy i miasta oraz instytucjami niezbędnymi do realizacji poszczególnych zadań.

VI. Działania w ramach realizowanego projektu.

VII. Analiza cząstkowa działań, realizacji zadań i celów.

VIII. Ewaluacja projektu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Dziecko:

- potrafi współdziałać ze starszymi od siebie, obdarza ich uwagą, potrafi odpowiednio się zachowywać,
- nauczy się bycia uczniem,
- potrafi nawiązać kontakt ze starszym kolegą i koleżanką.

Młodzież:

- czuje potrzebę opieki i odpowiedzialności w stosunku do młodszych kolegów.

Rodzice:

- są zadowoleni ze współpracy placówek oświatowych Bielszowic.
- dostrzegają korzyści płynące z realizacji programu - wpływ na wszechstronny rozwój, szczególnie społeczno - emocjonalny.

Wskaźniki:

- ilość dzieci przedszkolnych oraz uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

obserwacja, analiza dokumentów, diagnoza przedszkolna.

Źródło finansowania:

- fundusze Rady Rodziców.
- środki własne pozyskane w ramach udziału w różnych programach edukacyjnych.

Termin realizacji:

2017r.

„Niezwyczajne dni w przedszkolu” . [C₅K₂]

Cel projektu:

Wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i umiejętności wypowiedzenia się poprzez sztukę: muzykę, plastykę i formy teatralne.

Adresat:

Przedшкоlaczy i ich rodzice z Miejskiego Przedszkola nr 30.

Realizator projektu:

Personel i Rada Rodziców Miejskiego Przedszkola nr 30 w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Zaspokajanie indywidualnych potrzeb dzieci poprzez różne formy działalności.

Istotą projektu „Niezwyczajne dni w przedszkolu” jest przedstawienie i wypracowanie różnych form działalności, aktywności dzieci.

Projekt ukierunkowany jest na dalszy, wszechstronny rozwój dziecka z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb, w toku podejmowania różnorodnych działań.

Etapy realizacji projektu:

I. Określenie celów i zadań do realizacji projektu w poszczególnym roku, w odniesieniu do przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej przedszkola i koncepcji pracy.

II. Ustalenie kalendarza „niezwyczajnych” dni w przedszkolu.

III. Wybór osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań projektu.

IV. Określenie form, metod, pomocy i środków dydaktycznych najbardziej adekwatnych do zrealizowania poszczególnych „niezwyczajnych dni”.

V. Nawiązanie współpracy z środowiskiem lokalnym oraz osobami niezbędnymi do realizacji poszczególnych zadań.

VI. Działania w ramach realizowanego projektu.

VII. Analiza częściowa działań, realizacji zadań i celów.

VIII. Ewaluacja projektu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Dziecko:

- jest aktywne i w różnych formach artystycznych,
- nauczy się współzycia, współpracy w grupie, samodzielności,
- aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych, zajęciach, grach dydaktycznych,
- potrafi zaprezentować swoje umiejętności starszym, młodszym kolegom.

Rodzice:

- współpracują z przedszkolem,

- dostrzegają korzyści płynące z realizacji programu - wpływ na wszechstronny rozwój, szczególnie społeczno - emocjonalny.

Wskaźniki:

-ilość dzieci przedszkolnych i ich rodziców biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

obserwacja, analiza dokumentów, diagnoza przedszkolna.

Źródło finansowania:

- fundusze Rady Rodziców.

- środki własne pozyskane w ramach udziału w różnych programach edukacyjnych.

Termin realizacji:

01.09.2014r. - 31.08.2018r.

„Bezpieczny kontakt z elektrycznością” [C₅K₂]

Cel projektu:

Głównym celem projektu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży naszego miasta w zakresie bezpieczeństwa w czasie pracy i „zabawy” z prądem elektrycznym. Dlatego projekt prowadzony jest w trzech etapach:

- dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych,
- dla przedszkolaków.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie świadomości w zakresie bezpiecznego kontaktu z elektrycznością a także właściwego korzystania z urządzeń elektrycznych.
- Ostrzeżenie przed nieumiejętnym obchodzeniem się z prądem elektrycznym.
- Co znaczy „bezpieczny dom” - jak nie dopuścić do porażenia prądem.
- Wskazanie niebezpiecznych miejsc wokół placów zabaw, na osiedlach mieszkaniowych, poza miastem itp., których powinny unikać dzieci i młodzież.
- Porady dotyczące pierwszej pomocy w przypadku porażenia prądem.

Konieczność podjęcia Kampanii wynika z niepokojących badań i statystyk. Liczba śmiertelnych wypadków w Polsce z powodu porażenia prądem jest czterokrotnie większa niż w krajach Europy Zachodniej, co piąta ofiara niewłaściwego posługiwania się prądem, to dziecko. Najczęstsze przyczyny porażenia dzieci to m.in. zabawy w pobliżu stacji transformatorowych, wchodzenie na słupy wysokiego napięcia, „majsterkowanie” przy domowych gniazdkach elektrycznych, nieodpowiednie korzystanie z domowych urządzeń elektrycznych.

Adresat:

Dzieci i młodzież szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i przedszkolaki.

Realizator projektu:

Nauczyciele przedmiotów zawodowych elektronicznych i uczniowie Technikum Elektronicznego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 im. M. Kopernika w porozumieniu z Zarządem Głównym Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Warszawie i Oddziałem Zagłębia Węglowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Katowicach w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Bezpieczna elektryczność”. Policja. Straż Pożarna.

Założenia merytoryczne :

W ramach projektu uczniowie Technikum Elektronicznego pod opieką nauczycieli przedmiotów elektronicznych organizują dwuetapowe zajęcia skierowane do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Pierwszy etap to warsztaty przeprowadzane w odwiedzanych szkołach, w ramach których wyświetlany jest film ostrzegający przed nieumiejętnym obchodzeniem się z prądem oraz prezentacja multimedialna „Bezpieczna elektryczność - w domu przy komputerze”. Potem młodzież uczestniczy w zabawach sprawdzających zdobytą wiedzę. W konkursach uczniowie rywalizują: w jak najszybszym składaniu układów elektronicznych, w rozwiązywaniu rebusów i krzyżówek tematycznych i poprawnym nazywaniu urządzeń zabezpieczających.

Drugi etap to międzyszkolny konkurs, w którym rywalizują ze sobą drużyny reprezentujące odwiedzone wcześniej szkoły. Drużyny zmagają się z zadaniami i praktycznymi i teoretycznymi związanymi z bezpieczeństwem użytkowania urządzeń elektrycznych. Zadania przygotowują uczniowie technikum elektronicznego.

Całe klasy biorą w nim udział jako publiczność dopingująca swoich przedstawicieli.

Zwycięskie drużyny otrzymują nagrody ufundowane przez Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich OZW Katowice, Dyrektora szkoły i Prezydenta Miasta Ruda Śląska.

Zajęcia dla przedszkolaków - warsztaty w przedszkolu - film „Bezpiecznie z Elektronikiem” zrealizowany przez SEP dla dzieci najmłodszych (treść i forma zrozumiała dla przedszkolaków) .

Następnie dzieci odpowiadają na pytania związane z tematyką filmu - jak bezpiecznie korzystać z domowych urządzeń elektrycznych oraz jakie są negatywne skutki działania prądu elektrycznego.

Dużą przyjemność sprawiają przedszkolakom inne zabawy, takie jak: układanie puzzli z obrazkami urządzeń elektrycznych, układanie hasła tematu zajęć - „po nitce do kłębka”, uzupełnianie dymków komiksowych.

Za każde wykonane zadanie przedszkolaki są nagradzane słodyczami.

Na zakończenie zajęć wszystkie dzieci otrzymują komiksy utrwalające zdobyte wiadomości. Komiksy - Zarząd główny SEP.

Materiały dydaktyczne wykorzystywane podczas zajęć: filmy, prezentacje multimedialne, komiksy, kolorowanka - wykonanie Zarząd główny SEP pod patronatem Ministerstwa Edukacji pomocy do prowadzenia lekcji na płycie CD, broszurach, folderach. Materiały dostosowane do poszczególnych grup wiekowych (klasy 1-3, 4-6, gimnazjum, liceum).

Pomoce dydaktyczne wykonane przez uczniów technikum elektronicznego.

Informacje o naszych działaniach - lokalne gazety, lokalna TV, szkolna strona internetowa, strona internetowa Zarządu głównego SEP i oddziału SEP Katowice.

Etapy realizacji projektu:

Działania edukacyjne w okresie trwania nauki w szkołach prowadzone wspólnie ze strażą pożarną i policją. Współpraca ze strażą pożarną oraz policją zwróci uwagę na różnorodność skutków niewłaściwej eksploatacji instalacji elektrycznej oraz urządzeń elektrycznych. W następnych latach konieczne jest kontynuowanie działań rozpoczętych przez kampanię „Bezpieczna elektryczność” i dalsze omawianie zagadnień bezpiecznego użytkowania urządzeń elektrycznych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży ze względu na dużą wagę tego problemu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Podniesienie wiedzy dzieci i młodzieży na temat elektryczności, wyrobienie nawyku bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych.

Wskaźniki:

-ilość dzieci przedszkolnych oraz uczniów różnych typów szkół biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja programu prowadzona jest na bieżąco, po każdej jego turze analizuje się kolejne etapy i podejmowane są decyzje o jego charakterze w następnym okresie. Analiza spostrzeżeń nauczycieli, w których klasach odbywają się zajęcia.

Źródła finansowania:

- budżet miasta (patronat Prezydenta Miasta - konkurs i nagrody).
- Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

Termin realizacji.

Od 2010 roku do nadal.

Szkolny Rajd Pieszy „Żyjmy zdrowo” [C₅K₃]

Cel projektu:

- Popularyzacja turystyki pieszej;
- Poszerzenie wiedzy o Rudzie Śląskiej i regionie;
- Promocja zdrowego stylu życia;
- Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowego stylu życia oraz zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych;
- Integracja lokalnych społeczności.

Adresat:

Młodzież klas III gimnazjalnych z gimnazjów Rudy Śląskiej i klas pierwszych ponadgimnazjalnych Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Rudzie Śląskiej

Realizator projektu:

Młodzież ZSP nr 6, nauczyciele ZSP nr 6, pracownicy ZSP nr 6 oraz organizacje wspomagające realizację projektu: MOSiR, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miasta Ruda Śląska.

Założenia merytoryczne:

Rajd jest rajdem gwiazdzistym odbywającym się na terenie miasta Ruda Śląska. W rajdzie będzie brało udział ok. 500 uczestników - uczniów klas pierwszych szkół ponadgimnazjalnych, uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz organizatorów. Rajd będzie obejmował trzy trasy, zakończenie nastąpi na terenie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 i połączone zostanie z prezentacją szkoły uczestniczącym w Rajdzie gimnazjalistom.

Na poszczególnych trasach Rajdu będą znajdowały się punkty kontrolne, na których będą odbywały się różnego rodzaju konkursy dotyczące wiedzy z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia oraz wiedzy z zakresu historii Rudy Śląskiej. Drużyny oceniane będą pod względem znajomości profilaktyki i promocji zdrowia, wiadomości o Rudzie Śląskiej i regionie, zespołowości i prawidłowości przejścia trasy, dyscypliny i kultury osobistej uczestników oraz dodatkowych konkursów, udziału w rozgrywkach sportowych, Na mecie Rajdu, planowany jest skromny poczęstunek dla każdego uczestnika w postaci napoju i kielbaski z grilla.

Etapy realizacji projektu:

Przygotowanie do Rajdu:

1. Ustalenie działań wchodzących w skład realizacji rajdu.
2. Dobór i szkolenie młodzieżowych liderów turystyki (dobór młodzieżowych organizatorów rajdu).
3. Przydział zadań.
4. Przygotowanie zadań i konkurencji sportowych rozgrywających się w trakcie trwania Rajdu.

5. Szkolny Rajd Pieszy „Żyjmy zdrowo”.
6. Podsumowanie Rajdu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Propagowanie zdrowego stylu życia, pieszej turystyki, ale także znajomości miasta, istniejącej w nim Pamięci Narodowej. W zależności od roku Rajd zawsze odbywa się pod jakimś hasłem, co spotyka się ze szczególnym uznaniem ze strony jego uczestników.

Wskaźniki:

-ilość uczniów i dorosłych zaangażowanych w projekt.

Zasady ewaluacji:

Po zakończeniu wszystkich działań, aby dokonać prawidłowego podsumowania imprezy wśród jej uczestników i organizatorów przeprowadzony jest wywiad dostarczający wiedzy, która wykorzystana będzie przy następnych edycjach Rajdu. Zgromadzone ankiety zostają poddane analizie, która stanowi punkt wyjścia do zorganizowanie rajdu w kolejnym roku.

Źródła finansowania:

- budżet miasta,
- środki od organizacji wspierających,
- sponsorzy.

Termin realizacji

Od 2010 roku do nadal.

„Żyjmy zdrowo, sportowo i beznalogowo” - konkurs międzyszkolny [C₅K₃]

Cel projektu:

- przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów,
- poszerzanie umiejętności i wiadomości nt. pierwszej pomocy,
- propagowanie idei sportu w czasie wolnym,
- utrwalanie nawyków higienicznych,
- profilaktyka wad postawy,
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych.

Adresat:

Uczniowie gimnazjów specjalnych

Realizator projektu:

mgr Monika Brych, mgr Elżbieta Bukowska (odpowiedzialne za część dotyczącą problematyki zdrowotnej), mgr Katarzyna Matusińska (odpowiedzialna za część dotyczącą profilaktyki uzależnień), mgr Bożena Kucharska (odpowiedzialna za część sprawnościową), higienistka szkolna (odpowiedzialna za część dotyczącą pierwszej pomocy przedlekarskiej).

Założenia merytoryczne:

- profilaktyka zdrowotna, higiena, pierwsza pomoc przedlekarska, profilaktyka uzależnień, aktywne spędzanie czasu

Etapy realizacji projektu:

1. Przygotowanie projektu na dany rok szkolny
2. Przeprowadzenie projektu
3. Sprawozdanie z przebiegu projektu

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Podniesienie świadomości zdrowotnej, zdobycie nowych wiadomości i umiejętności, uczenie współdziałania i współodpowiedzialności w grupie

Wskaźniki:

-ilość gimnazjalistów biorących udział w konkursie.

Zasady ewaluacji

1. Wywiad z uczestnikami po zakończeniu konkursu
2. Wywiad z opiekunami grup po zakończeniu konkursu

Źródło finansowania:

- sponsoring osób prywatnych.
- Urząd Miasta Ruda Śląska - Wydział Kultury i Kultury Fizycznej.

Termin realizacji:

2017r.

„Mikrosystem ekologiczno - zdrowotno - wychowawczy SP 13 w Rudzie Śląskiej” [C₅K₃]

Cel projektu:

Z zakresu promocji zdrowia celem bezpośrednim jest pomoc uczniom w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz kształtowaniu postaw życiowych, aby podejmowali odpowiedzialne decyzje w sprawach harmonijnego rozwoju i zdrowia fizycznego, psychicznego i duchowego w sposób uwzględniający potrzeby innych ludzi i środowiska; preferowali zdrowy styl życia; identyfikowali własne problemy i podejmowali działania dla ich rozwiązywania. Celem pośrednim, odnoszącym się do środowiska domowego, szkolnego i społecznego, jest podniesienie jakości działań podejmowanych na rzecz zdrowia uczniów przez osoby z najbliższego otoczenia: rodziców, pedagogów i społeczności lokalnej. Z zakresu ekologii: przygotowanie dzieci do ekorozwoju poprzez kształtowanie świadomości ekologicznej, uzmysłowienie dzieciom, że bezpieczne życie nie tylko obecnych, ale i przyszłych pokoleń wymaga wyrzeczeń; dostrzeganie zmian, które zachodzą w otaczającym środowisku oraz ich wartościowanie.

Adresat:

Społeczność szkolna i środowisko lokalne.

Realizator projektu:

Nauczyciele, koordynatorzy działań ekologicznych, zdrowotnych i profilaktycznych, psycholog, pielęgniarka szkolna, agent sklepiku szkolnego.

Założenia merytoryczne:

1. Ukształtowanie człowieka świadomego swej jedności ze światem przyrody i światem społeczno-kulturowym; wrażliwego na piękno przyrody i potrzeby człowieka.
2. Zmiana systemu wartości i modelu życia młodego pokolenia.
3. Kształtowanie szacunku dla wszystkich istot, żywych w tym także do własnego życia i zdrowia: psychicznego, społecznego, fizycznego i duchowego.
4. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów relacji człowiek- środowisko-człowiek zgodnie z posiadaną wiedzą i systemem wartości.
5. Współpraca ze środowiskiem szkolnym ucznia (uczniowie, nauczyciele, pozostali członkowie społeczności szkolnej), jak również ze środowiskiem pozaszkolnym (rodzice, społeczność lokalna)

Etapy realizacji projektu:

Projekt jest realizowany w oparciu o programy własne:

- „Program Promocji Zdrowia Szkoły Podstawowej nr 13 w Rudzie Śląskiej” jest realizowany w klasach I-VI. Zasadnicza część programu realizowana jest w ramach lekcji wychowawczych, przyrody, wychowania do życia w rodzinie i lekcji wychowania fizycznego in. w klasach IV-VI i w ramach edukacji wczesnoszkolnej w klasach I-III. Przekazywane na poszczególnych

lekcjach treści są wzmacniane przez współdziałanie ze środowiskiem szkolnym (uczniowie, nauczyciele i in.) i pozaszkolnym (rodzice, społeczność lokalna). Wzmocnienie, o którym mowa realizowane jest za pomocą różnych metod i przybierać będzie różne formy (m.in. konkursy, prelekcje, warsztaty i in.). w ramach promocji zdrowia realizujemy również ogólnopolskie projekty „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie” „Domowi detektywi”. - W działania ekologiczne włączona jest cała społeczność szkolna. Jest prowadzona we wszystkich oddziałach szkolnych oraz działalności pozalekcyjnej (koła zainteresowań, konkursy, akcje, szkolenia, itd.). Realizowane są m.in. następujące zadania: Sprzątanie świata, Dzień Drzewa, Dzień Ochrony Zwierząt, Dzień Wody, Dzień Czystego Powietrza, Marzanna Ekologiczna, Tydzień Ziemi, zbieranie surowców wtórnych. Bierzymy aktywny udział w proponowanych formach działań na rzecz człowieka i środowiska przyrodniczego: Zakręcamy Rudę na zielono, Moje Miasto Bez elektrośmieci, Ekoszkoly, Ogrzej psie serce na zimę, Zielona Placówka. Współpracujemy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Rudzie Śląskiej, PWiK, Tonsmeier Południe PUK, , Schronisko dla zwierząt Fauna , Klubem Gaja, Stowarzyszeniem Zielona Ziemia, Przedsiębiorstwem Gospodarki Odpadami MB Recykling, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Klub Sportowy „Zgoda” w Rudzie Śl.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Uczniowie zdobędą właściwe kompetencje, wiedzę, umiejętności i ukształtują postawy niezbędne dla świadomości i kształtowania zachowań prozdrowotnych i proekologicznych; radzenia sobie z nowymi sytuacjami oraz podejmowania właściwych decyzji w wyborach dotyczących potrzeb człowieka i środowiska teraz i w przyszłości. Zwiększy się ich zainteresowanie działalnością ekologiczną.

Wskaźniki:

-ilość uczniów, nauczycieli i osób ze środowiska lokalnego biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja procesu - obserwacja niewerbalnych zachowań uczestników, konkursy, badanie ankietowe, spotkania ewaluacyjne z wybranymi uczestnikami podejmowanych działań. Ewaluacja wyniku - wywiad, test wiedzy, osiągnięcia w zakresie postawy ekologicznej na szczeblu miejskim i wojewódzkim.

Źródła finansowania:

- Szkoła Podstawowa nr 13 środki własne,
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ruda Śląska dofinansowanie do realizacji „Programu Promocji Zdrowia Szkoły Podstawowej nr 13 w Rudzie Śląskiej”,
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta w Rudzie Śląskiej.

Termin realizacji:

1.09.2016r. - 23.06.2017r.

Bezpieczny Internet [C₅K₃]

Cel projektu:

Celem projektu jest uświadamianie uczniom zagrożeń, jakie wynikają z korzystania z Internetu oraz poszerzanie wiedzy, dotyczącej bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu.

Adresat:

Uczniowie szkół gimnazjalnych.

Realizator projektu:

Nauczyciele przedmiotów informatycznych i uczniowie Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 im. Mikołaja Kopernika w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Dostarczanie wiedzy, dotyczącej następujących zagadnień: bezpieczne korzystanie z portali społecznościowych, ochrona przed stronami WWW, wyłudzającymi dane od użytkowników, ochrona przed szkodliwym oprogramowaniem, zabezpieczanie prywatnych danych.

Etapy realizacji projektu:

Zajęcia realizowane w gimnazjach.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Podniesienie świadomości w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczniów, biorących udział w zajęciach.

Wskaźnikami:

- liczba szkół zapraszających na zajęcia,
- liczba klas oraz uczniów, którzy uczestniczyli w zajęciach.

Zasady ewaluacji:

Analiza wyników quizów przeprowadzanych pod koniec każdego zajęcia.

Źródło finansowania:

Środki własne.

Termin realizacji:

2017r.

W sieci uzależnienia i cyberprzemocy [C₅K₃]

Cel projektu:

- profilaktyka uzależnienia od komputerów, internetu
- profilaktyka cyberprzemocy
- dostarczenie wiedzy nt. w/w zjawisk wśród rodziców

Adresat:

uczniowie klas V i VI szkół podstawowych
uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
rodzice uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i przedszkoli

Realizator projektu:

- pracownicy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Rudzie Śląskiej (Beata Dyjas, Jolanta Cichecka, Maciej Liebich)

Założenia merytoryczne:

Obok wszelkich niepodważalnych zalet Internetu, wiążą się z nim również poważne zagrożenia, jak wykorzystywanie seksualne dzieci lub przemoc rówieśnicza online. Nie wszyscy w sieci są dobrzy, że pozornie serdeczny znajomy z sieci upominający się o zdjęcia lub spotkanie, może okazać się niebezpiecznym przestępcą.

Wiek dzieci rozpoczynających swoją przygodę z Internetem wciąż się obniża. Chcemy przekonać rodziców nawet małych dzieci, by poświęcili swoją uwagę ich bezpieczeństwu i od najmłodszych lat kształtowali w swoich dzieciach właściwe nawyki, pozwalające na konstruktywne korzystanie z potencjału Internetu. Według badań zaledwie co trzeci rodzic rozmawia z dzieckiem o zasadach, jakich powinno ono przestrzegać, korzystając z Internetu.

Również dla dzieci internet może stać się pułapką jeżeli jest niewłaściwie użytkowany.

Czynniki ryzyka związane z korzystaniem z internetu:

- powszechna dostępność w każdej chwili
- bezpłatny dostęp
- atrakcyjność treści
- nieskończony charakter (system linków - jedna wiadomość prowadzi do kolejnej)
- szybka gratyfikacja, nagroda (łatwy sukces w grze, szybki dostęp do informacji, możliwość szybkiego zaistnienia w grupie)
- poczucie anonimowości
- niepowodzenia szkolne
- odrzucenie przez grupę rówieśniczą
- problemy rodzinne
- depresja
- nadmierna wrażliwość lub nieśmiałość

- współwystępowanie innych nałogów
- niska samoocena, przeżywanie niepewności, niskie poczucie sprawstwa
- negatywne strategie radzenia sobie ze stresem.

Celem programu jest przekazanie wiedzy i umiejętności, które pozwolą dzieciom i młodzieży określić czy są w grupie ryzyka uzależnieniem, odpowiednio zareagować, a także we właściwy sposób zachowywać się w sytuacji cyberprzemocy.

Etapy realizacji projektu:

- realizacja w każdym roku szkolnym uzależniona od zapotrzebowania placówek oświatowych

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Nabycie wiedzy przez rodziców nt:

- zagrożeń związanych z internetem
- objawów uzależnienia
- sposobów zabezpieczania dzieci przed niewłaściwymi treściami
- zasad bezpiecznego korzystania z internetu
- zasad reagowania w sytuacji zgłoszenia cyberprzemocy

Nabycie wiedzy przez dzieci i młodzież nt:

- objawów uzależnienia
- zasad bezpiecznego korzystania z internetu i komputera
- zagrożeń związanych z korzystaniem z internetu
- rodzajów cyberprzemocy
- skutków cyberprzemocy
- zasad reagowania w sytuacji doświadczenia cyberprzemocy

Wskaźniki:

- liczba uczestników (dzieci i młodzież/rodzice),
- liczba spotkań.

Zasady ewaluacji:

Ankiety ewaluacyjne po zakończonych zajęciach

Źródło finansowania:

Środki własne

Termin realizacji:

Na bieżąco zależnie od zapotrzebowania

Działalność asystenta romskiego w Szkole Podstawowej [C₅K₄]

Cel projektu:

- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci romskich w Rudzie Śląskiej,
- niwelowanie skutków bezrobocia w środowisku rudzkich Romów,
- aktywne włączenie mniejszości romskiej w życie społeczności lokalnej,
- osiągnięcie lepszych wyników w nauce przez dzieci romskie,
- umiejętność prawidłowego posługiwania się językiem polskim.

Adresat:

Dzieci romskie i ich rodzice zamieszkujący Rudę Śląską - dzielnicę Orzegów.

Realizator projektu:

Szkoła Podstawowa nr 36 im. Juliusza Słowackiego w Rudzie Śląskiej przy ulicy Bytomskiej 45.

Założenia merytoryczne:

Głównym założeniem projektu na rzecz społeczności romskiej jest uświadomienie znaczenia edukacji, zwłaszcza dla młodego pokolenia, zdobycie niezbędnej wiedzy i umiejętności, stwarzających możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Dążenie do niwelowania różnic dzielących Romów od społeczności lokalnej, przełamywanie wzajemnych barier komunikacyjnych i negatywnych stereotypów oraz integracja mniejszości romskiej ze środowiskiem lokalnym.

Etapy realizacji projektu:

Zatrudnienie asystenta romskiego (w niepełnym wymiarze czasu pracy - tj. 0,5 etatu) w Szkole Podstawowej nr 36 w Rudzie Śląskiej, w dzielnicy Orzegów od 01.01.2014r. do 31.12.2014r.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- poprawa wśród uczniów romskich pozytywnego obrazu szkoły i ukazanie korzyści płynących z wykształcenia,
- wsparcie emocjonalne dla uczniów romskich,
- rozpoznanie potrzeb, preferencji i talentów uczniów - troska o ich prawidłowy rozwój,
- pomoc i mediacja w sytuacjach trudnych i konfliktowych,
- poprawa frekwencji i postępów w nauce,
- poszerzenie wiedzy nauczycieli o problemach i potrzebach uczniów społeczności romskiej,
- stały kontakt z rodzicami w celu informowania ich o przebiegu nauki oraz budowanie przekonania o celowości i pożytku z edukacji,
- pośredniczenie między szkołą a rodzicami w sytuacjach wymagających współpracy,
- informowanie o wywiadówkach i zachęcanie rodziców do systematycznego w nich uczestnictwa,
- zachęcanie rodziców do angażowania się w życie szkoły,
- znajomość sytuacji rodzinnej i materialnej ucznia.

Wskaźniki:

-ilość dzieci romskich objętych dodatkowym wsparciem

Zasady ewaluacji:

Przeprowadzenie ankiety pomiędzy rodzicami uczniów romskich i nauczycielami Szkoły Podstawowej nr 36 dotyczącej skuteczności działań Asystenta Edukacji Romskiej w naszym środowisku.

Źródło finansowania:

Zwiększona subwencja oświatowa.

Termin realizacji:

2017r.

Taniec towarzyski i formy muzyczno-ruchowe alternatywą na nudne lekcje wychowania fizycznego [C₅K₆]

Cel projektu:

- rozwijanie zainteresowań młodzieży różnymi formami aktywności fizycznej
- rozwijanie i doskonalenie sprawności muzyczno-ruchowej
- kształtowanie wycucia rytmu, estetyki i płynności ruchu
- kształtowanie postaw moralnych i społecznych (systematyczność, wytrwałość samodyscyplina, umiejętność właściwego zachowania się)
- stymulowanie i wyzwalanie radosnych i spontanicznych zachowań
- udział w uroczystościach szkolnych, przeglądach, konkursach
- przekazanie wiadomości na temat poszczególnych tańców i form muzyczno-ruchowych
- nauczanie podstawowych kroków i figur tanecznych poszczególnych tańców i form muzyczno-ruchowych
- poznanie różnych form muzyczno-ruchowych (aerobik, step aerobik, *Zumba*, *TeaBo*, *Pilates*, *Callanetics*)
  - rozwijanie poczucia rytmu, estetyki i płynności ruchu
  - kształtowanie ekspresji twórczej
  - rozwijanie kreatywności ucznia
  - dbałość o prawidłową postawę ciała, przeciwdziałanie wadom postawy
  - wdrażanie do samodzielności, samodoskonalenia wyzwalanie emocji poprzez wspólne zabawy muzyczno-ruchowe, tańce integracyjne
  - promowanie zdrowego trybu życia i aktywnego spędzania czasu wolnego.

Adresat:

Uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2

Realizator projektu:

mgr Mariola Mańka-Sgodzaj nauczyciel dyplomowany

Założenia merytoryczne:

- dostarczenie wiedzy na temat różnych form spędzania czasu wolnego,
- przygotowanie uczniów do korzystania z tych form
- zapewnienie warunków do rozwoju zainteresowań uczniów różnymi formami aktywności muzyczno-tanecznej, rekreacyjno-zdrowotnej, estetycznej
- kształtowanie nawyków dbania o własne zdrowie, sprawność, sylwetkę
- stymulowanie i umożliwienie uczniom wyrażania własnych przeżyć i emocji poprzez taniec, muzykę, ruch,
- przekazanie wiedzy na temat historii tańca i charakteru poszczególnych tańców i form muzyczno-ruchowych.

Etapy realizacji projektu:

- III etapu kształcenia (I-III gimnazjum)
- IV etapu kształcenia (I-III szkoła ponadgimnazjalna)

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zna i stosuje techniki rozgrzewki tanecznej,
- zna zasady higieny osobistej i stosuje je,
- zna i stosuje podstawowe kroki poznanych tańców i form muzyczno-ruchowych,
- wybiera najlepszą dla siebie formę aktywności ruchowej zgodną ze swoimi zainteresowaniami i potrzebami w dalszym życiu,
- potrafi zaprezentować swoje umiejętności podczas uroczystości szkolnych, konkursów, przeglądów,
- poprawił swoją kondycję, postawę ciała, sylwetkę, koordynację i płynność ruchów,
- zna historię i pochodzenie poznanych tańców,
- zna i stosuje zasady bezpiecznego wykonywania ćwiczeń,
- zna i stosuje zasady *savoir-vivre* w tańcu,
- potrafi zaprezentować wybrany taniec towarzyski, układ muzyczno-ruchowy,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy w razie kontuzji, urazu.

Wskaźniki:

- ilość uczniów biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

- przygotowanie pokazów tanecznych(dzień otwarty szkoły, giełda szkół, uroczystości szkolne),
- przygotowanie układu poloneza na studniówkę, zakończenie klas gimnazjalnych,
- przeprowadzenie ankiet na temat prowadzonych zajęć tanecznych i muzyczno-ruchowych,
- przeprowadzenie Szkolnego Turnieju Tańca w ramach dni Święta Teatru
- udział w warsztatach.

Źródło finansowania:

Środki własne.

Termin realizacji:

Na okres trzech lat począwszy od pierwszego września 2014 roku.

Dzień Wiedzy o Autyzmie w ramach Światowego Dnia Autyzmu [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Propagowanie wiedzy na temat autyzmu, poszerzenie warsztatu pracy specjalistów pracujących z osobami autystycznymi, wsparcie i psychoedukacja rodziców, społeczności lokalnej, integracja środowiska osób zajmujących się wychowaniem, edukacją i terapią osób autystycznych.

Adresat:

Nauczyciele, rodzice dzieci autystycznych, uczniowie Zespołu nr 3 Szkół Specjalnych

Realizator projektu:

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

Światowy Dzień Wiedzy na Temat Autyzmu został ustanowiony w 2008 roku przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Jak pokazują statystyki w Europie żyje ok. 5 mln osób z autyzmem, co oznacza, że zaburzenie to dotyka 1 osobę na 150.

Autyzm jest schorzeniem, u podstaw którego leży nieprawidłowa praca mózgu. Osoby z autyzmem mają problemy z komunikacją, postrzeganiem świata, rozumieniem relacji społecznych. W odmienny sposób odbierają wrażenia zmysłowe.

Etapy realizacji projektu:

- przygotowanie materiałów informacyjnych i szkoleniowych
- organizacja spotkania dla rodziców i wychowanków

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Poszerzenie wiedzy na temat autyzmu, poszerzenie warsztatu pracy specjalistów pracujących z osobami autystycznymi, wsparcie i psychoedukacja rodziców, integracja środowiska osób zajmujących się wychowaniem, edukacją i terapią osób autystycznych.

Wskaźniki:

Liczba osób uczestniczących w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Ankieta ewaluacyjna dla uczestników. Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

- środki ze Stowarzyszenia Otwarte Serca,
- środki z Rady Rodziców,
- środki własne.

Termin realizacji:

marzec/kwiecień 2017r.

Festiwal Artystyczno - Wokalny „do-re-mi” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Zintegrowanie dzieci z różnych placówek, zabawa poprzez śpiew i taniec, wspólna zabawa z rodzicami i opiekunami.

Adresat:

Dzieci niepełnosprawne będące wychowankami Miejskiego Przedszkola nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej, rodzice, opiekunowie dzieci oraz ich rówieśnicy. Dzieci z innych przedszkoli i szkół integracyjnych i specjalnych z terenu miasta Ruda Śląska oraz miast ościennych - Chorzów, Zabrze.

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkole nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi.

Założenia merytoryczne:

Projekt Festiwalu Artystyczno - Wokalnego „do-re-mi” powstał w 2007 roku i został stworzony przez nauczycielki Miejskiego Przedszkola nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi. Projekt ma na celu zintegrowanie dzieci niepełnosprawnych z innych placówek, jak również dzieci zdrowych, które od najmłodszych lat uczą się tolerancji wobec innych ludzi.

Głównym założeniem projektu jest praca z dziećmi niepełnosprawnymi, ukazanie im wartości sztuki jaką stanowi taniec i śpiew, jak również nauka i praca, którą można osiągnąć zamierzony efekt i cel do jakiego się dąży. Festiwal skupia się na ukazaniu umiejętności wokalnych dzieci niepełnosprawnych, a tym samym zaprezentowaniu ich atutów. Praca nad projektem skupiła się w znacznej części na integracji dzieci z różnych placówek przedszkolnych, ośrodków adaptacyjnych jak również szkół. Wspólna zabawa z opiekunami, wychowawcami i rodzicami stanowi ważny element tegoż projektu, który z roku na rok staje się bardziej rozpowszechniony w mieście.

Etapy realizacji projektu:

1. festiwal odbywa się cyklicznie raz w roku w miesiącu maju,
2. spotkania z rodzicami i ich pomoc w organizacji,
3. pomoc i zaangażowanie pracowników przedszkola

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań :

Festiwal umożliwi najmłodszym uczestnikom pokonywanie przeciwności, jakie stają na drodze dziecka, wykazanie swoich możliwości wokalnych i tanecznych oraz zaistnienia na scenie przed publicznością

Wskaźniki:

liczba dzieci uczestniczących w Festiwalu

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

Instytucje, firmy, osoby prywatne z miasta Ruda Śląska, jak również z miast ościennych oraz dofinansowanie z budżetu Miasta.

Termin realizacji:

Projekt trwa cyklicznie od 2007 roku, organizowany jest raz w roku i trwa do nadal.

Festiwal „Jesienne klimaty” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

- zaprezentowanie działalności artystycznej osób niepełnosprawnych,
- wymiana doświadczeń,
- integracja ze środowiskiem,
- kształtowanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych,
- przełamywanie barier związanych z niepełnosprawnością.

Adresat:

Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną z Rudy Śląskiej i miast ościennych.

Realizator projektu:

Zespół Szkół nr 3 Specjalnych w Rudzie Śl., Miejskie Centrum Kultury im. H. Bisty w Rudzie Śl.

Założenia merytoryczne:

Prezentacja dorobku artystycznego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w tym: przedstawienia teatralne, występy wokalne zespołów i solistów, pokazy tańca, prezentowanie działalności artystycznej- wystawa prac plastycznych itp.

Etapy realizacji projektu:

- sprawy organizacyjne (określenie terminu i miejsca imprezy, przesłanie zawiadomień),
- przygotowanie zaplecza (sprawy techniczne, przygotowanie dekoracji, dyplomów, nagród, poczęstunek i inne)
- realizacja Festiwalu według harmonogramu
- podsumowanie

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- osoby niepełnosprawne zostaną zauważone w środowisku lokalnym,
- wzrost samooceny uczestników festiwalu,
- kształtowanie umiejętności gospodarowania czasem wolnym, rozwijanie własnych zainteresowań,
- integracja społeczności różnych placówek opiekuńczych i oświatowych.

Wskaźniki:

-liczba dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie uczestniczących w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie co dwa lata.

Źródła finansowania:

Miasto Ruda Śl., Miejskie Centrum Kultury im. H. Bisty, Stowarzyszenie „Otwarte Serce” działające przy Zespole Szkół nr 3 Specjalnych, Zespół Szkół nr 3 Specjalnych im. Św. Łukasza w Rudzie Śl.

Termin realizacji:

- cyklicznie, co 2 lata od 2006 roku do nadal.

Integracja - „Wspólnie poznajemy świat” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Wszechstronny rozwój i przygotowanie do codziennego życia dzieci niepełnosprawnych poprzez kształtowanie tolerancji, wrażliwości, wyrozumiałości, otwartości i zrozumienia dla innych oraz integracja ze środowiskiem lokalnym.

Adresat:

Dzieci niepełnosprawne z terenu Rudy Śląskiej

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi jest przedszkolem, które w 2009r. nawiązało kontakt z Ośrodkiem Adaptacyjnym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Rudzie Śląskiej oraz innymi placówkami realizującymi kształcenie specjalne. Od tamtej pory nasze spotkania odbywają się systematycznie. Ze spotkań tych narodziła się ściślejsza współpraca z wychowankami i opiekunami Ośrodka Adaptacyjnego.

Etapy realizacji projektu:

Uroczyste obchody Europejskiego Tygodnia Autyzmu odbywają się corocznie w pierwszym tygodniu grudnia, w których uczestniczą placówki realizujące kształcenie specjalne na terenie Rudy Śląskiej. Spotkania integracyjne z podopiecznymi Ośrodka Adaptacyjnego odbywają się raz w miesiącu. Są to spotkania z cyklu : muzykoterapii, zabaw ruchowych, spotkań teatralnych, balów, festynów oraz zajęć plastycznych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- dostrzeganie specjalnych potrzeb edukacyjnych dziecka z niepełnosprawnością,
- pełniejsza stymulacja rozwoju, aktywności i samodzielności dziecka niepełnosprawnego poprzez stosowanie różnorodnych metod pracy,
- zwiększenie świadomości i wiedzy na temat autyzmu i innej niepełnosprawności,
- rozwinięcie wiedzy na temat sposobu nawiązywania prawidłowej relacji pomiędzy dziećmi,
- integracja dzieci uczęszczających do różnych placówek

Wskaźniki:

liczba dzieci niepełnosprawnych biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

Środki własne.

Termin realizacji:

Od grudnia 2009r. do nadal.

Jasełka integracyjne [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Kultywowanie tradycji wystawiania jasełek , integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i pełnosprawnych uczniów szkół, umożliwienie zaprezentowania przez uczniów swoich umiejętności oraz przygotowanie przedstawienia jasełek integracyjnych.

Adresat:

Uczestnicy przedstawienia, ich rodziny oraz zaproszeni uczniowie szkół

Realizator projektu:

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im Świętego Łukasza w Rudzie Śląskiej, Szkoła Podstawowa nr 13, Szkoła Podstawowa nr 8, Szkoła Podstawowa nr 14, ZSS nr 4, Gimnazjum nr 11, Gimnazjum nr 14, Gimnazjum nr 13, Zespół Szkół Publicznych ”Don Bosko”.

Założenia merytoryczne:

Integracja poprzez przygotowania, napisanie lub wybór scenariusza przedstawienia, udział w próbach, wspólne przygotowanie strojów i dekoracji. Przedstawienie jasełek na scenie MDK w Bielszowicach.

Etapy realizacji projektu:

Wyłonienie i opracowanie odpowiedniego scenariusza, zaproszenie nauczycieli poszczególnych szkół do współpracy, wyłonienie uczniów do udziału w przedstawieniu, podział ról, wspólne próby, przygotowanie zaproszeń dla gości, wystawienie szopki.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zainteresowanie i zaangażowanie dzieci i młodzieży z rudzkich szkół w ilości około 60 osób w przygotowanie przedstawienia. Przedstawienie na scenie MDK w Bielszowicach

Zasady ewaluacji:

Analiza ilości uczniów występujących w przedstawieniu oraz stopień zaangażowania uczniów i ich rodzin w przygotowania. Ilość gości oglądających przedstawienie.

Źródło finansowania:

Własne, pozyskiwanie sponsorów

Termin realizacji:

Rok szkolny 2016/2017

Konkurs plastyczny dla dzieci z niepełnosprawnością - „Świąteczne inspiracje” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cele projektu:

Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych dzieci oraz integracja dzieci uczęszczających do różnych placówek.

Adresat:

Dzieci niepełnosprawne z placówek realizujących kształcenie specjalne

Realizator projektu:

Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne :

Miejskie Przedszkole nr 47 z Oddziałami Integracyjnymi w Rudzie Śląskiej jest placówką zapewniającą wieloobszarowy rozwój dziecka z niepełnosprawnością poprzez realizację specjalistycznych zajęć terapeutycznych. Podczas zajęć kładziony jest duży nacisk na rozwijanie funkcji manualnych poprzez wykorzystanie różnorodnych technik plastycznych. Zajęcia tego typu stymulują rozwój małej motoryki, prócz tego dostarczają wielu pozytywnych emocji oraz pozwalają osiągnąć dzieciom poczucie sukcesu. Potrzeba rozwijania zainteresowań i uzdolnień artystycznych dzieci zaowocowała inicjatywą zorganizowania konkursu plastycznego.

Etapy realizacji projektu:

Zaproszenie do udziału w konkursie wybranych placówek realizujących kształcenie specjalne dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Warunkiem uczestnictwa jest przesłanie lub osobiste dostarczenie prac plastycznych o tematyce świątecznej wraz z kartami zgłoszeń. Prace zostaną ocenione przez niezależne jury. Prace ocenione zostaną w dwóch kategoriach wiekowych: - Przedszkola - Szkoły Twórcy wszystkich prac zostaną zaproszeni na uroczyste zakończenie konkursu. Autorzy zwycięskich prac otrzymają nagrody i wyróżnienia, a ponadto wszystkim uczestnikom konkursu wręczone zostaną symboliczne upominki.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Nawiązanie współpracy między placówkami realizującymi kształcenie specjalne.
2. Integracja dzieci podczas uroczystego zakończenia konkursu.
3. Wzbudzenie zainteresowania tematyką Świąt Bożego Narodzenia.
4. Wzbogacenie wiedzy dzieci na temat Świąt Bożego Narodzenia.
5. Stworzenie dzieciom możliwości doświadczenia działania twórczego z wykorzystaniem różnorodnych technik plastycznych.

Wskaźniki:

liczba placówek i dzieci biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji: Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania: Środki własne

Termin realizacji: Od 2013 r. do nadal

Likwidacja barier architektonicznych w Zespole Szkół Nr 3 Specjalnych [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Osoby niepełnosprawne, tak jak sprawne, chcą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym oraz zawodowym. Stąd pomysł na tego typu inwestycję, gdzie osoby niepełnosprawne będą mogły brać udział w zajęciach sportowych, rehabilitacji i czynnie wypoczywać.

Adresat:

Uczniowie Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w Rudzie Śląskiej, dzieci uczęszczające na zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju, dzieci z grup przedszkolnych przy Zespole Szkół Nr 3 Specjalnych, absolwenci szkoły, rodzice oraz uczniowie szkół i przedszkoli naszego miasta.

Realizator projektu

Dyrekcja i nauczyciele oraz rodzice i uczniowie Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych

Założenia merytoryczne:

Powstanie boiska, podjazdu dla autobusów i podjazdu dla wózków w ramach dostosowania terenu placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Etapy realizacji projektu

1. Powstanie grupy osób zaangażowanych w utworzenie przedsięwzięcia.
2. Wystąpienie do Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta z prośbą o zabezpieczenie środków na przygotowanie koncepcji zagospodarowania terenu.
3. Utworzenie ogólnej koncepcji zagospodarowania.
4. Przeprowadzenie inwestycji.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zagospodarowanie miejsca wokół szkoły.
2. Zapewnienie odpowiednich warunków do prowadzenia zajęć z W-F na powietrzu.
3. Prowadzenie zajęć z uczniami.
4. Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni, na której odbywać się będzie komunikacja uczniów
5. Aktywizacja wszechstronna naszych uczniów na świeżym powietrzu.

Wskaźniki:

Liczba osób korzystających z infrastruktury

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- budżet Miasta Ruda Śląska,
- pozyskane środki pozabudżetowe

Termin realizacji: 2016-2019

Ogród sensoryczny [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Rozszerzenie działalności powstałego w 2015 roku Ogrodu Sensorycznego przy szkole w celu optymalizacji terapii sensorycznej uczniów ZSS 3 im. Św. Łukasza, prowadzenie zajęć relaksacyjnych i wyciszających, rozwijania wrażeń słuchowych, węchowych, dotykowych, wzrokowych i motorycznych, pobudzania aktywności uczniów oraz uwrażliwiania na piękno przyrody i dostrzegania zmian zachodzących w przyrodzie w różnych porach roku; zajęcia integracyjne dla uczniów z terenu miasta.

Adresat:

Uczniowie Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w Rudzie Śląskiej, dzieci uczęszczające na zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju, dzieci z grup przedszkolnych przy Zespole Szkół Nr 3 Specjalnych, absolwenci szkoły, rodzice oraz uczniowie szkół i przedszkoli naszego miasta.

Realizator projektu:

Dyrekcja i nauczyciele oraz rodzice i uczniowie Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych, przy współpracy ze Śląskim Ogrodem Botanicznym.

Założenia merytoryczne:

Poszerzenie ogrodu sensorycznego pozwoli na dalsze zagospodarowanie terenu wokół szkoły w sposób umożliwiający rozszerzenie oferty szkoły o nowe metody i formy pracy z naszymi podopiecznymi pobudzające ich do nowych aktywności, rozwijające ich możliwości ruchowe, umysłowe i pozwalające na prowadzenie terapii na świeżym powietrzu, co sprzyja poprawie zdrowia i kondycji fizycznej i psychicznej osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Etapy realizacji projektu:

- Powstanie grupy osób zaangażowanych w utworzenie przedsięwzięcia.
- Zebranie informacji na temat projektowania ogrodów sensorycznych.
- Zwiedzanie różnych ogrodów pokazowych i tworzenie dokumentacji fotograficznej.
- Utworzenie ogólnego planu dalszego zagospodarowania ogrodu.
- Zbieranie informacji o możliwościach bezpłatnego zdobycia roślin ,,
- Pozyskiwanie sponsorów, udział w konkursach, organizowanie różnych akcji mających na celu zdobycie pieniędzy na zakup i pielęgnację roślin, , uzyskanie pomocy z miasta w zakresie opieki ogrodniczej.
- Sadzenie i opieka nad roślinami w ramach przedmiotu technika-ogrodnictwo, zajęć świetlicowych oraz godzin „karcianych” a także w czasie wolnym poza lekcjami.
- Prowadzenie zajęć w ogrodzie, zapraszanie innych placówek do zwiedzania ogrodu.

- Aktywizacja rodziców do opieki nad ogrodem.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zagospodarowanie miejsca wokół szkoły.
2. Wprowadzenie nowej techniki - ogrodnictwa.
3. Opracowanie konspektów zajęć do przedmiotu technika-ogrodnictwo oraz zajęć terapeutycznych.
4. Prowadzenie zajęć z uczniami oraz zajęć integracyjnych dla uczniów placówek ościennych
5. Aktywizacja wszechstronna naszych uczniów na świeżym powietrzu.
6. Organizacja imprez integrujących środowisko lokalne

Wskaźniki:

Liczba osób uczestniczących w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja będzie dokonywana raz w roku w oparciu o założenia indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla każdego ucznia, u którego zakładano terapię w ramach ogrodu sensorycznego. Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

Sponsorzy, Rada Rodziców, udział w konkursach i projektach grantowych, organizowanie różnych akcji, budżet miasta, współpraca z Rudzkim Towarzystwem Przyjaciół Drzew oraz Śląskim Ogrodem Botanicznym.

Termin realizacji:

Od.2014r. do nadal

Organizacja wyjazdu dla uczniów i absolwentów Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w konwencji obozu harcerskiego [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Aktywizacja osób niepełnosprawnych, ich integracja z osobami pełnosprawnymi. Pomoc w nabywaniu nowych umiejętności w otoczeniu przyrody, wdrażanie do samodzielności, większej zaradności.

Adresat:

Harcerze niepełnosprawni I Rudzkiego Szczepu Drużyn Nieprzetartego Szlaku im. J. Korczaka - uczniowie i absolwenci Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej (ok. 30 osób), a także pełnosprawni uczniowie śląskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i liceum (ok. 10 osób), mających wcześniej okazjonalny kontakt z osobami niepełnosprawnymi.

Realizator projektu:

Zespół Szkół nr 3 Specjalnych im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Wdrażanie dzieci niepełnosprawnych do większej aktywności fizycznej, ćwiczenie samodzielności, samoobsługi, nawiązywanie poprawnych relacji z otoczeniem.

Etapy realizacji projektu:

- zdobycie środków finansowych na wyjazd,
- wybieranie harcerzy- uczniów, którzy całoroczną pracą zasłużyli na wyjazd,
- werbowanie wolontariuszy- uczniów szkół masowych,
- wyjazd na obóz.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- poprawa jakości funkcjonowania w życiu codziennym i społecznym na miarę możliwości poszczególnych osób niepełnosprawnych,
- zmiana stosunku do osób niepełnosprawnych przez uczestników pełnosprawnych, stale przebywających na obozie i pozostałych uczestników obozu mających sporadyczny kontakt z osobami niepełnosprawnymi. Akceptacja różnych postaci niepełnosprawności,
- zmiana podejścia rodziców do niepełnosprawności swych dzieci w zakresie skłonności do stałego ochraniania i izolowania swych podopiecznych.

Wskaźniki:

liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

Próby pozyskiwania środków z projektów oraz wkład własny rodziców i środki Szczepu z akcji zarobkowych (np. sprzedaż kartek wykonanych przez uczniów).

Termin realizacji:

Od 2014r. do nadal.

Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Integracja ze środowiskiem lokalnym, integracja środowiska rodzin osób niepełnosprawnych, wdrażanie sportowego stylu życia u osób niepełnosprawnych

Adresat:

Uczniowie niepełnosprawni Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych, rodziny uczniów niepełnosprawnych

Realizator projektu:

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im Świętego Łukasza w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne :

Przeprowadzenie festynu w Dni Godności Osób Niepełnosprawnych,

Etapy realizacji projektu:

Spotkania organizacyjne, rozdzielanie zadań (przygotowanie planu i zarysu imprezy, szukanie sponsorów, zakup nagród rzeczowych, zapewnienie posiłku i transportu), przeprowadzenie imprezy według rozpisanego schematu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Integracja uczniów i rodziców ze środowiskiem lokalnym

Wskaźniki:

Liczba osób uczestniczących w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Monitorowanie potrzeb środowiska osób niepełnosprawnych i dostosowanie częstotliwości zawodów do potrzeb. Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

Rada Rodziców Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych, Stowarzyszenie „Otwarte Serca” przy Zespole Szkół Nr 3 Specjalnych

Termin realizacji:

maj 2016r. i w kolejnych latach.

Organizacja obchodów Dnia Zespołu Downa [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Integracja środowisk (uczniowie, absolwenci, rodziny i opiekunowie osób z Zespołem Downa), poszerzenie wiedzy i świadomości społeczności lokalnej o tego rodzaju niepełnosprawności.

Adresat:

uczniowie, absolwenci, rodziny i opiekunowie osób z Zespołem Downa, mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Zespół Szkół nr 3 im. Św. Łukasza w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Światowy Dzień Zespołu Downa to święto ustanowione w 2005 roku i obchodzone corocznie 21 marca z inicjatywy Europejskiego Stowarzyszenia Zespołu Downa. Od 2012 roku pod patronatem Organizacji Narodów Zjednoczonych. Data obchodów nie jest przypadkowa - dzień 21 marca patronuje rozpoczynającej się wiosnie i narodzinom ludzi niezwykłych, data wiąże się również z istotą zaburzenia - trisomią 21 chromosomu. Z tej okazji na całym świecie odbywają się imprezy, których celem jest zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zespołu Downa, propagowanie praw i dobra ludzi z tą wadą genetyczną i integracja z nimi.

Etapy realizacji projektu:

- zorganizowanie pokazu mody w Galerii Handlowej PLAZA z udziałem osób z zespołem Downa,
- przygotowanie spotkania dla dzieci i rodziców dzieci z Zespołem Downa - obecnych uczniów i absolwentów.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań

- integracja ze środowiskiem lokalnym,
- zaprezentowanie możliwości osób z zespołem Downa szerszej publiczności (występy taneczne, pokaz mody).

Wskaźniki:

Liczba osób biorących udział w projekcie.

Zasady ewaluacji:

Rozmowy z odbiorcami projektu, poziom zainteresowania imprezą. Sprawozdanie roczne.

Źródła finansowania:

Budżet miasta

Termin realizacji:

18 marca 2016r. i lata następne

Organizacja imprezy integracyjnej: „Święty Łukasz Kolęduje” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Integracja środowiska niepełnosprawnych uczniów, ich rodzin oraz nauczycieli, kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych

Adresat:

Dzieci i młodzież niepełnosprawna Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych, środowisko rodzinne tych osób, nauczyciele/opiekunowie

Realizator projektu:

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im. Św. Łukasza

Założenia merytoryczne:

Święta Bożego Narodzenia to czas niepowtarzalny, na który czekają nie tylko dzieci ale i dorośli. W szkole to również wyjątkowy okres, czas intensywnych przygotowań, w trakcie którego nauczyciele starają się przekazać uczniom bożonarodzeniowe tradycje i obyczaje.

Kultywowanie w szkole tradycji spełnia ważną rolę w wychowaniu młodego pokolenia. Święta i związane z nimi zwyczaje i obyczaje są źródłem radości, wzruszeń, niezwykłych przeżyć, świadectwem łączących nas więzi rodzinnych i więzi między pokoleniami. Są również świadectwem naszego przywiązania do swojej historii i tradycji.

Etapy realizacji projektu:

- przygotowanie i wdrożenie do udziału we wspólnym, rodzinnym i szkolnym, celebrowaniu świąt Bożego Narodzenia, tradycji i obyczajów świątecznych,
- wypiek ciast na poczęstunek dla zaproszonych gości,
- przygotowanie ozdób i kartek na kiermasz świąteczny,
- przygotowanie występów, wdrażanie do udziału w życiu społecznym szkoły.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Integracja środowiska lokalnego, podejmowanie wspólnych aktywności, kultywowanie tradycji,

Wskaźniki:

Liczba osób biorąca udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Podsumowanie w formie opisu. Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

środki ze Stowarzyszenia Otwarte Serca, środki własne

Termin realizacji:

od grudnia 2016r. i w latach kolejnych

Międzyszkolny konkurs „Savoir - vivre wobec osób niepełnosprawnych” [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cele projektu:

- wyczulenie dzieci na problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami,
- przybliżenie uczniom idei integracji osób niepełnosprawnych.

Adresat:

uczniowie klas 4 - 6 rudzkich szkół podstawowych.

Realizator projektu:

Szkoła Podstawowa Nr 21 w Rudzie Śląskiej- nauczyciele wspomagający: mgr Dominika Kandzior i mgr Magdalena Całka.

Założenia merytoryczne:

- podpowiedzenie dzieciom jak skutecznie i właściwie pomagać ludziom z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
- wykorzystanie wiedzy i umiejętności nabytych w ramach własnych zainteresowań oraz w trakcie edukacji szkolnej dotyczących savoir - vivre'u wobec osób niepełnosprawnych,
- zwrócenie uwagi dzieci na problemy, na jakie w codziennym funkcjonowaniu mogą napotykać osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
- promowanie właściwych zachowań wobec osób niepełnosprawnych: w miejscach publicznych oraz sytuacjach codziennych.

Etapy realizacji projektu:

- przygotowanie przez realizatorów regulaminu konkursu,
- opracowanie przez realizatorów pytań i wymagań,
- nadesłanie regulaminu wraz z pytaniami i wymaganiami do szkół,
- nadesłanie zgłoszeń,
- przeprowadzenie konkursu, w którym biorą udział trzyosobowe grupy uczniów,
- wyłonienie zwycięzców,
- rozdanie nagród.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- wykształcenie właściwego zachowania wobec osób niepełnosprawnych w sytuacjach codziennych,
- uwrażliwienie młodych ludzi na sytuację osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

- liczba uczniów niepełnosprawnych biorących udział w konkursie.

Zasady ewaluacji:

- sprawozdanie roczne,
- ankiety przeprowadzone wśród uczestników.

Źródła finansowania:

- sponsorzy zewnętrzni.

Termin realizacji:

2017r.

"Żyjmy zdrowo..." [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu

- przeciwdziałanie patologiom społecznym
- propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów
- poszerzanie umiejętności i wiadomości nt. pierwszej pomocy
- propagowanie idei sportu w czasie wolnym
- utrwalanie nawyków higienicznych
- profilaktyka wad postawy
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych
- pogłębianie umiejętności wykorzystywania naszych sił fizycznych i psychicznych
- kształtowanie postawy pozytywnego myślenia jako ważnego aspektu dbałości o zdrowie

Adresat:

- uczniowie gimnazjów specjalnych

Realizator projektu:

- Zespół Szkół nr 4 Specjalnych

mgr Monika Brych, mgr Elżbieta Bukowska (odpowiedzialne za część dotyczącą problematyki zdrowotnej), mgr Katarzyna Matusińska (odpowiedzialna za część dotyczącą profilaktyki uzależnień), mgr Bożena Kucharska (odpowiedzialna za część sprawnościową), higienistka szkolna (odpowiedzialna za część dotyczącą pierwszej pomocy przedlekarskiej).

Założenia merytoryczne - profilaktyka zdrowotna dotycząca sfery fizycznej i psychicznej, higiena, pierwsza pomoc przedlekarska, profilaktyka uzależnień, aktywne spędzanie czasu

Etapy realizacji projektu -

1. Przygotowanie projektu na dany rok szkolny
2. Przeprowadzenie projektu
3. Sprawozdanie z przebiegu projektu

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- podniesienie świadomości zdrowotnej, zdobycie nowych wiadomości i umiejętności , uczenie współdziałania i współodpowiedzialności w grupie

Wskaźniki: liczba uczniów i placówek biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

1. Wywiad z uczestnikami po zakończeniu konkursu
2. Wywiad z opiekunami grup po zakończeniu konkursu

Źródło finansowania

- sponsoring osób prywatnych,
- budżet Miasta Ruda Śląska - Wydział Kultury i Kultury Fizycznej

Termin realizacji :

2017r.

Obchody Światowego Dnia Autyzmu [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

- propagowanie wiedzy na temat autyzmu,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z autyzmem i ich rodzin,
- integracja dzieci i młodzieży z osobami autystycznymi,

Adresat:

- uczniowie Zespołu Szkół nr 2 Specjalnych, rodzice, nauczyciele,

Realizator projektu:

Zespół Szkół nr 2 Specjalnych

Założenia merytoryczne:

- zwrócenie uwagi na szczególne potrzeby osób dotkniętych autyzmem,
- stworzenie warunków do optymalnego rozwoju osób dotkniętych autyzmem,
- propagowanie wiedzy na temat specyfiki zaburzeń ze spektrum autyzmu,
- kształtowanie postaw poszanowania dla „inności”, tolerancji i akceptacji osób z autyzmem w społeczeństwie,
- okazywanie wsparcia i solidarności dla osób z autyzmem i ich rodzin

Etapy realizacji projektu:

- gazetki, ulotki informacyjne
- przeprowadzenie szkolenia dla uczniów „Mój kolega ma autyzm”
- zorganizowanie Dnia Autyzmu dla uczniów i rodziców,
- zorganizowanie dnia porad, konsultacji dla rodziców, społeczności lokalnej

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań::

- podniesienie świadomości na temat autyzmu,
- pełniejszy rozwoju dzieci i młodzieży dotkniętej autyzmem,
- zwiększenie tolerancji wobec osób dotkniętych autyzmem i ich rodzin.

Wskaźniki:

- liczba uczestników,
- zainteresowanie zorganizowanym dniem społeczność lokalną,
- większa integracja dzieci i młodzieży z osobami autystycznymi.

Zasady ewaluacji:

- roczne sprawozdanie

Źródła finansowania:

- środki własne Zespół Szkół nr 2 Specjalnych

Termin realizacji:

- cyklicznie 2 kwietnia

Sprawni - niepełnosprawni - budowa sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej [C₅K₈]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

- Dostosowanie warunków nauki do niepełnosprawności uczniów;
- Rozwinięcie oferty rehabilitacji dla uczniów niepełnosprawnych;
- Wykorzystanie obiektu sportowego do promowania kultury fizycznej wśród mieszkańców dzielnicy;
- Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze fizycznej;

Adresat:

- Uczniowie niepełnosprawni Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej
- Społeczność lokalna dzielnicy Ruda

Realizator projektu:

Miasto Ruda Śląska/ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych

Założenia merytoryczne:

Kultura fizyczna stanowi ważną pozycję w szeroko pojmowanym systemie wartości indywidualnych i społecznych. Służy wszechstronnemu rozwojowi człowieka, w tym zachowaniu zdrowia i sprawności oraz wartościowemu zagospodarowaniu czasu wolnego.

Dla uczniów niepełnosprawnych wychowanie fizyczne stanowi szczególny czynnik wspomagający rehabilitację i aktywność. Motywacją do podejmowania przez osoby niepełnosprawne aktywności fizycznej jest potrzeba przeżywania pozytywnych emocji związanych z ruchem, który jest uznanym czynnikiem psychoterapeutycznym. Osoby niepełnosprawne, które nie tylko walczą z własną słabością poprzez uzyskanie większej sprawności fizycznej potrzebnej do egzystencji w życiu codziennym, chcą również uczestniczyć w rywalizacji sportowej z innymi zawodnikami.

Sport i rekreacja ruchowa dla tej grupy osób są szczególną formą rehabilitacji pozwalającą na pokonywanie barier i stymulowanie dążeń do wzrostu aktywności społecznej.

Sala gimnastyczna z zapleczem rehabilitacyjnym, stworzy warunki do właściwego rozwoju oraz do aktywności fizycznej uczniów szkoły oraz społeczności lokalnej.

Nowy budynek sali gimnastycznej będzie szansą na integrację naszej młodzieży z osobami pełnosprawnymi. W Sali gimnastycznej preferowane będą nowe formy zajęć sportowo-rekreacyjnych wraz z promocją zdrowego stylu życia, dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i społeczności lokalnej.

Przebieg realizacji projektu: Sprawni - niepełnosprawni - budowa sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych w Rudzie Śląskiej.

Lp.	Etapy realizacji projektu	Zadania realizowane	Szacunkowy koszt w PLN	Finansowanie	Rok realizacji
1	I etap	Wykonanie projektu budowlanego	70 000	Miasto Ruda Śląska	2015
2	II etap	Budowa obiektu sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym	5 000000	Miasto Ruda Śląska PEFRON	2016-2017
3	III etap	Wykorzystanie sali gimnastycznej do krzewienia kultury fizycznej wśród młodzieży i społeczności lokalnej.	W ramach środków budżetowych szkoły	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych	2017

Etapy realizacji projektu:

I etap - wykonanie projektu budowlanego

II etap - budowa obiektu sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym

III etap - wykorzystanie sali gimnastycznej do krzewienia kultury fizycznej wśród młodzieży i społeczności lokalnej

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- powstanie budynku sali gimnastycznej z zapleczem rehabilitacyjnym;
- dostosowanie warunków prowadzenia zajęć wychowania fizycznego do osób niepełnosprawnych;
- podniesienie jakości kształcenia fizycznego w rudzkich szkołach;
- stworzenie warunków sprzyjających aktywności fizycznej młodzieży i mieszkańców dzielnicy Ruda

Wskaźniki: liczba uczniów korzystających systematycznie z nowego obiektu po jego oddaniu do użytku

Zasady ewaluacji:

- I. Ilościowa - analiza ilości powstałych dokumentów związanych z realizacją projektu.
- II. Analityczna - badanie efektywności, skuteczności, oddziaływania/wplywu i trwałości założonych celów projektu
- III. Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

- budżet Miasta Ruda Śląska,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 7 Specjalnych.

Termin realizacji:

Lata 2015 - 2017

Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej (III) [C₆K₁]

Cel projektu:

Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej jako bezrobotni.

Adresat:

194 osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej powyżej 30 roku życia, dla których został ustalony I lub II profil pomocy w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U z 2016r. poz. 645 z późn. zm.) należące co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osoby powyżej 50 roku życia,
- kobiety,
- osoby niepełnosprawne,
- osoby długotrwale bezrobotne.

Realizator projektu:

Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

Udzielenie wsparcia osobom bezrobotnym powyżej 30 roku życia zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej umożliwiającego im zaistnienie na rynku pracy, poprzez realizację zaplanowanych form wsparcia: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja wyposażenia doposażenia stanowisk pracy. Udział w projekcie umożliwi jego uczestnikom:

- zdobycie doświadczenia zawodowego,
- pozyskanie środków na założenie firmy,
- pomoc w poszukiwaniu pracy,
- podjęcie zatrudnienia.

Etapy realizacji projektu:

1. Rekrutacja uczestników projektu.
2. Realizacja działań zaplanowanych w projekcie zgodnie z opracowanym Indywidualnym Planem Działania obejmujących:

- realizację staż,
- realizację refundacji wyposażenia doposażenia stanowisk pracy,
- pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe,
- wypłatę jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Objecie wsparciem 194 osób bezrobotnych.
2. Objecie wsparciem 34 osób długotrwale bezrobotnych.
3. Objecie wsparciem 23 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.
4. Objecie wsparciem 19 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia.
5. Objecie wsparciem 97 osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach.
6. 30 osób, które otrzymają bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej.
7. Utworzenie 30 nowych miejsc pracy w związku z otrzymaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Zasady ewaluacji:

Monitoring realizacji projektu na podstawie wniosku o płatność - zgodnie z harmonogramem płatności.

Źródło finansowania:

Projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Budżet projektu: 2 874 408,21zł, w tym:

na 2017r. - 1 434 744,70zł

na 2018r. - 1 439 663,51zł

Termin realizacji:

01.01.2017r.- 31.12.2018r.

50 lat doświadczenia [C₆K₁]

Cel projektu:

Rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa 40 bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo mieszkańców woj. śląskiego powyżej 50 roku życia poprzez udzielenie indywidualnego i kompleksowego wsparcia szkoleniowego, doradczego i finansowego prowadzącego do rozpoczęcia i efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej.

Adresat:

40 osób

- z województwa śląskiego,
- powyżej 50 roku życia
- niepracujących
- które nie prowadziły działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy.

Realizator projektu:

Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.

Założenia merytoryczne:

W ramach projektu każdy z uczestników otrzyma indywidualnie dopasowane wsparcie w postaci:

- szkoleń i doradztwa z zakresu rozpoczynania i prowadzenia działalności,
- pomocy w sporządzaniu biznes planu

oraz

- wsparcia finansowego na inwestycje powyżej 20 tys. PLN,
- comiesięcznego finansowego wsparcia pozwalające pokryć bieżące wydatki związane z działalnością przez okres pierwszych 6 miesięcy prowadzenia firmy (z możliwością przedłużenia o kolejne 6).

Etapy realizacji projektu:

Rekrutacja i weryfikacja zgłoszeń

Wsparcie doradczo-szkoleniowe przed założeniem działalności gospodarczej

Przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości

Wsparcie pomostowe

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

40 osób pozostających bez pracy, które otrzymają wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Zasady ewaluacji:

Monitoring prowadzony będzie po założeniu działalności gospodarczej przez UP, którzy otrzymali wsparcie finansowe. Zakładana liczba osób, które w ramach projektu założą firmę to 40, zatem

zakłada się, że powstanie minimum 40 nowych miejsc pracy. Wskaźnik monitorowany będzie na bieżąco przez okres pierwszych 12 miesięcy istnienia założonej w ramach projektu działalności gospodarczej. Dodatkowo monitorowane będą powstałe miejsca pracy w ramach zatrudniania przez UP pracowników (na podstawie informacji przekazanych przez UP).

Źródło finansowania:

- Europejski Fundusz Społeczny,
- Budżet Państwa,
- środki prywatne.

Wartość projektu - 1 937 400,00 zł

w tym 2017 - 702 480,00 zł

Termin realizacji:

03.2017r. - 02.2019r.

Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska (III) [C₆K₂]

Cel projektu:

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia pozostających bez pracy w Mieście Ruda Śląska.

Adresat:

Grupę docelową stanowią 373 osoby bezrobotne (211k/162m), spełniające łącznie poniżej wskazane kryteria kwalifikowalności:

1. osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rudzie Śląskiej,
2. posiadające I lub II profil pomocy,
3. w wieku 18-29 lat,
4. spełniające warunki znajdujące się w definicji NEET.

Wśród uczestników będą osoby niepełnosprawne oraz długotrwale bezrobotne.

Realizator projektu:

Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

Założenia merytoryczne:

Projekt zakłada wsparcie młodych osób bezrobotnych z terenu Rudy Śląskiej. Realizacja projektu stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby osób wchodzących na rynek pracy.

Do zadań zaplanowanych w ramach projektu należą:

- pośrednictwo pracy,
- poradnictwo zawodowe,
- staże,
- jednorazowe środki na podjęcia działalności gospodarczej,

Dzięki udziałowi w projekcie uczestnicy mają możliwość:

- zdobycia doświadczenia zawodowego,
- pozyskania środków na założenie firmy,
- uzyskania informacji o rynku pracy,
- uzyskania pomocy w poszukiwaniu pracy,
- podjęcia zatrudnienia.

Etapy realizacji projektu:

1. Rekrutacja uczestników,
2. Opracowanie Indywidualnego Planu Działania,
3. Pośrednictwo pracy,
4. Poradnictwo zawodowe,
5. Staże,
6. Jednorazowe środki na podjęcia działalności gospodarczej,

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Rezultaty:

1. Odsetek uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniższych grup, którzy podejmą pracę w okresie do 3 miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa) - 43%
2. Odsetek uczestników z niepełnosprawnościami, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa) - 17%
3. Odsetek uczestników długotrwale bezrobotnych, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa) - 35%
4. Odsetek uczestników o niskich kwalifikacjach, którzy podejmą pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyli udział w projekcie (efektywność zatrudnieniowa) - 48%

Produkty:

1. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - 373 (211k/ 162m)
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - 29 (17k/12k)
3. Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 14 (8k/6m)

Zasady ewaluacji:

Monitoring realizacji projektu na podstawie wniosku o płatność - zgodnie z harmonogramem płatności.

Źródło finansowania:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Budżet projektu: 4 226 215,96zł w tym:

na 2017r. - 2 201 372,90zł

na 2018r. - 2 024 843,06zł

Termin realizacji:

01.01.2017r.-31.12.2018r.

Program Współpracy Miasta Ruda Śląska z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017 [C₇K₁]

Cele i założenia wykazywane są w Programie Współpracy Miasta Ruda Śląska z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2017 przyjętym Uchwałą Nr PR.0007.131.2016 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 20 października 2016r.

Integrowanie mniejszości narodowych zamieszkujących Rudę Śląską, szczególnie mniejszości romskiej ze społecznością lokalną [C₇K₁]

Cel projektu:

Zapoznanie mieszkańców Rudy Śląskiej z przedstawicielami mniejszości narodowych zamieszkującymi miasto oraz prezentowanym przez nich narodowym dorobkiem kulturowym.

Adresat:

Mieszkańcy miasta, w szczególności przedstawiciele mniejszości romskiej.

Realizator projektu:

Organizacja pozarządowa wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert zorganizowanego przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta.

Założenia merytoryczne:

- zaktywizowanie działań mniejszości narodowych wśród społeczności lokalnej,
- budowanie zrębów społeczeństwa tolerancyjnego i otwartego na współpracę z przedstawicielami innych narodów,
- zapobieganie marginalizacji społecznej środowiska rudzkich Romów.

Etapy realizacji projektu:

- współpraca z przedstawicielami mniejszości narodowych zamieszkujących Rudę Śląską,
- umożliwienie przedstawicielom mniejszości narodowych uczestnictwa w rudzkich imprezach kulturalnych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- integracja mniejszości narodowych,
- zapoznanie mieszkańców Miasta z kulturą mniejszości narodowych.

Wskaźniki:

liczba wydarzeń/Imprez/działań z udziałem przedstawicieli mniejszości narodowych.

Zasady ewaluacji:

Liczba wydarzeń/Imprez/działań z udziałem przedstawicieli mniejszości narodowych.

Źródła finansowania:

Budżet Miasta.

Termin realizacji:

Od roku 2006 do nadal.

„Upowszechnienie idei wolontariatu oraz aktywizacja środowiska lokalnego wokół działalności wolontarystycznej na terenie Rudy Śląskiej” [C₇K₁]

Cel projektu:

Profesjonalizacja działań wolontariackich na terenie Rudy Śląskiej.

Adresat:

Sektor pozarządowy i mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Organizacje pozarządowe wyłonione w otwartym konkursie ofert przygotowanym przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta.

Założenia merytoryczne:

- poszerzanie kręgu beneficjentów usług wolontarystycznych,
- promocja idei wolontariatu w społeczności lokalnej,
- pozyskiwanie nowych wolontariuszy,
- współpraca z instytucjami miejskimi, potencjalnymi odbiorcami usług wolontariackich,
- rozwój i wewnętrzne wzmocnienie organizacji pozarządowych korzystających z działań wolontariuszy.

Etapy realizacji projektu:

W ramach prowadzonej przez wyłonione w konkursie stowarzyszenia działalności:

- organizowanie warsztatów motywacyjnych dla potencjalnych wolontariuszy oraz szkoleń dla ich koordynatorów,
- zaangażowanie seniorów w działalność wolontarystyczną,
- organizacja konkursu pn. „Anioły Wolontariatu”, w którym wyłonieni i uhonorowani zostaną najbardziej aktywni wolontariusze oraz organizacje korzystające z ich pracy.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- powstanie miejsca/punktu pozwalającego na bezpośredni kontakt wolontariuszy oraz instytucji i osób chcących skorzystać z usług wolontarystycznych,
- wzrost świadomości społecznej dotyczącej możliwości świadczenia usług wolontariackich.

Wskaźniki:

- liczba przeszkolonych wolontariuszy

Zasady ewaluacji:

- liczba przeszkolonych wolontariuszy, liczba szkoleń/warsztatów

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2009 roku do nadal.

Diagnoza kondycji rudzkiego sektora pozarządowego [C₇K₁]

Cel projektu:

Zdobycie jak najpełniejszej wiedzy na temat rudzkiego trzeciego sektora - jego potrzeb i kondycji.

Adresat:

Zarówno strona samorządowa, jaka i strona pozarządowa.

Realizator projektu:

Urząd Miasta Ruda Śląska we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

Badanie sektora pozarządowego byłoby przeprowadzane w odstępach czteroletnich.

Etapy realizacji projektu:

1. Określenie obszarów badawczych (2017).
2. Wybór metod badawczych (2017).
3. Przeprowadzenie Badań (2018).
4. Opracowanie i publikacja wyników Badań (2018).

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Wiedza, która pozwoli na lepszą współpracę między samorządem a trzecim sektorem.

Zasady ewaluacji:

Raport o kondycji trzeciego sektora w mieście.

Źródło finansowania:

Budżet miasta oraz źródła finansujące tego typu inicjatywy.

Termin realizacji:

2017 - 2018 rok

Organizacja Forum Organizacji Pozarządowych [C₇K₁]

Cel projektu:

Wymiana poglądów, doświadczeń i pomysłów przedstawicieli trzeciego sektora oraz strony samorządowej. Forum będzie miało również charakter integracyjny dla III sektora.

Adresat:

Przedstawiciele sektora pozarządowego.

Realizator projektu:

Organizacje pozarządowe we współpracy z samorządem.

Założenia merytoryczne:

Forum organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Ruda Śląska odbywać się będzie się co cztery lata.

Etapy realizacji projektu:

1. Wybór (np. w ramach zespołu doradczo - inicjatywnego) komitetu organizacyjnego Forum.
2. Ustalenie programu i osób biorących udział jako prelegenci.
3. Przygotowanie materiałów merytorycznych.
4. Organizacja Forum.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Lepsze zrozumienie wzajemnych oczekiwań, możliwości, potrzeb.

Rozwiązywanie najbardziej palących problemów.

Nawiązanie współpracy wewnątrz- i międzysektorowej.

Zasady ewaluacji:

Opinie uczestników forum (ankieta)

Źródło finansowania:

Budżet miasta oraz inne dostępne źródła, które mogą zostać pozyskane na tego typu działanie.

Termin realizacji:

Co cztery lata, począwszy od roku 2020.

„Prowadzenie Punktu Pomocy Rzeczowej dla mieszkańców Rudy Śląskiej” [C₇K₂]

Cel projektu:

Rozwój i praktyczne wdrażanie zasad przedsiębiorczości społecznej na terenie Miasta Ruda Śląska.

Adresat:

Mieszkańcy Rudy Śląskiej.

Realizator projektu:

Organizacja pozarządowa wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

- integracja mieszkańców wobec zaistniałych problemów środowiskowych,
- aktywizowanie młodzieży do działalności społecznej,
- tworzenie różnorodnych form współpracy między organizacjami na płaszczyźnie budowania społeczności lokalnej,
- realizacja działań wspierających rozwój przedsiębiorczości społecznej.

Etapy realizacji projektu:

- organizowanie zbiorów rzeczy używanych i zabezpieczenie ich magazynowania,
- prowadzenie Punktu Pomocy Rzeczowej pozwalającego na wyposażenie osób potrzebujących w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego, meble i odzież.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- przeciwdziałanie marnotrawstwu oraz ekskluzji społecznej,
- realizacja wartości solidarności i odpowiedzialności,
- wzrost aktywności społecznej, szczególnie wśród młodych mieszkańców Miasta.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających z Punktu Pomocy Rzeczowej,
- ilość zebranych produktów.

Zasady ewaluacji:

Liczba osób korzystających z Punktu Pomocy Rzeczowej.

Źródła finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2009 roku do nadal.

Bezpieczne Miasto [C₈K₁]

Projekt wykazywany w „Programie Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli miasta Ruda Śląska na lata 2016 - 2019”, który przyjęto Uchwałą Rady Miasta Ruda Śląska Nr PR.0007.240.2015 z dnia 26.11.2015 r.

Szkolenie celem kształtowania właściwych postaw w sytuacjach zagrożeń [C₈K₂]

Cel projektu:

Przygotowanie ludności do rozpoznawania i prawidłowego reagowania na występujące zagrożenia w miejscu zamieszkania i w danym rejonie.

Adresat:

Mieszkańcy miasta

Realizator projektu:

Wydział Zarządzania Kryzysowego oraz prezesi zarządów, dyrektorzy jednostek organizacyjnych, instytucji i zakładów pracy mających siedziby na terenie miasta.

Założenia merytoryczne:

W warunkach współczesnych zagrożeń wiedza i umiejętności z zakresu obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego są elementem zbiorowego przygotowania ludności do samoobrony w warunkach zagrożeń czasu pokoju i wojny; umiejętność niesienia pomocy potrzebującym słabszym. Wiedzę tę i umiejętności można osiągnąć tylko poprzez uczestnictwo w szkoleniach i ćwiczeniach. Dlatego na podstawie art. 17 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz. U. z 1993 r., nr 91 poz. 421) oraz § 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin, Prezydent Miasta - Szef Obrony Cywilnej Rudy Śląskiej zarządzeniem numer SOR.OC.0151-5/06 wprowadził „Program szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony”, w formie zorganizowanego szkolenia, zajęć praktycznych (ćwiczeń) oraz samokształcenia.

Zakres i wybór zagadnień będących przedmiotem szkolenia określi organizator uwzględniając specyfikę i potrzeby danego środowiska: gminy, osiedla, zakładu pracy.

Szkolenie będzie obejmować 4 tematy:

Temat 1: Ochrona ludności jako zadanie obrony cywilnej.

Temat 2: Charakterystyka zagrożeń występujących w bezpośrednim otoczeniu.

Temat 3: Alarmowanie o zagrożeniach.

Temat 4: Procedury reagowania ludności w sytuacjach zagrożeń.

Etapy realizacji projektu:

1. Wskazanie uczestników szkolenia i ich realizatorów.
2. Opracowanie harmonogramu szkoleń przez ich realizatorów.
3. Organizowanie szkoleń poprzez środki masowego przekazu, techniki teleinformatyczne (internet), opracowanie i publikacje: broszury, ulotki, biuletyny, itp.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Przyswojenie przez uczestników szkolenia podstawowych wiadomości na temat:

- a) rodzajów zagrożeń występujących w danym rejonie,
- b) obowiązujących rodzajów alarmów,
- c) sposobów reagowania w przypadku zaistnienia zagrożenia.

2. Opanowanie podstawowych umiejętności z zakresu:

- a) zachowania się w momencie wystąpienia zagrożenia.

3. Kształtowanie postaw społeczeństwa w zakresie:

- a) odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i społeczności lokalnych,
- b) odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego,
- c) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- d) niesienia pomocy.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

Zasady ewaluacji:

Roczne sprawozdanie z realizacji programu oraz jego analiza, pozwolą na dostosowanie harmonogramu i rodzaju szkoleń do aktualnych potrzeb i zagrożeń.

Źródło finansowania:

Budżet miasta oraz realizatorzy szkoleń

Termin realizacji:

Od 2007 roku do nadal.

Lokalne działania profilaktyczne realizowane w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” - PaS/PaT (Profilaktyka a Sztuka / Profilaktyka a Ty) [C₈K₂]

Cel projektu:

1. Inspirowanie młodzieży, dorosłych, instytucji rządowych, samorządowych oraz stowarzyszeń i organizacji pożytku publicznego do "wspólnoty działań" na rzecz przeciwdziałania i zapobiegania dysfunkcjom społecznym.
2. Przeciwdziałanie i zapobieganie dysfunkcjom społecznym przy użyciu dramy, teatru oraz innych form przekazu artystycznego.

Adresat:

Mieszkańcy miasta

Realizator projektu:

Rolę gospodarza w obszarze projektu PaS pełni Komendant Miejski Policji w Rudzie Śląskiej we współpracy z samorządem terytorialnym, do realizacji którego zapraszana jest młodzież szkolna za pośrednictwem dyrektorów szkół, świetlic i innych placówek związanych z wychowaniem i edukacją. Projekt prowadzi zespół realizatorów, w którego skład wchodzi: autor projektu, zespół doradców, zespół liderów projektu oraz inne osoby uczestniczące w jego realizacji.

Założenia merytoryczne:

Projekt PaS jest realizowany od 2007 roku, wraz z przystąpieniem naszego miasta do rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań "Razem bezpieczniej", który w swych założeniach i celach profilaktyczno-edukacyjnych i metodologii jest zbieżny z ogólnopolskim programem PaT.

Działalność profilaktyczna projektu PaS to potwierdzenie realizacji głównego założenia rządowego programu polegającego na wspólnym działaniu Policji, administracji rządowej i samorządowej oraz partnerów społecznych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i przeciwdziałania aspołecznym zachowaniom i przekonaniu obywateli do nawiązania trwałego, stałego i naturalnego partnerstwa z Policją.

Ta nowatorska forma profilaktyki polegająca na wychowywaniu młodzieży poprzez sztukę jest potwierdzeniem obrania właściwej polityki profilaktycznej, mówiącej młodym ludziom „dramat i tragedię pozostaw teatrowi i sztuce” a zarazem poprzez różną formę wyrazu artystycznego stworzenie w środowisku młodzieży mechanizmów sprzeciwu wobec negatywnych zjawisk przemocy, alkoholizmu, narkomanii a także nietolerancji, bowiem to właśnie one wydają się szczególnie groźne, nieuchronnie prowadzące do społecznej degradacji człowieka.

Udział młodzieży w tym projekcie to nie zabawa w teatr, a jedynie aktywizacja młodych do podejmowania wielu działań profilaktycznych, edukacyjnych, z wykorzystaniem sztuki. W projekcie

tym, tak jak w programie PaT znajdzie każdy swoje miejsce, komu bliska jest myśl humanistyczna. Wartością tej inicjatywy są ludzie, którzy chcą działać dla drugiego człowieka.

Etapy realizacji projektu:

1. Zapraszanie młodzieży oraz innych osób i instytucji do udziału w Projekcie .
2. Prowadzenie grup „PaS-ujących” - integracja, przygotowywanie spektakli oraz innych przedsięwzięć oraz akcji.
3. Aktywność profilaktyczna w czterech podstawowych obszarach: działanie, informacja, edukacja, akcja.
4. Organizowanie warsztatów edukacyjno-profilaktycznych dla młodzieży naszego miasta i regionu pod nazwą „Śląski Przystanek PaT”.
5. Udział młodzieży naszego miasta w ogólnopolskiej akcji edukacyjno-artystycznej „Przystanek PaT”.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Komunikowanie oraz inicjowanie przez zespoły specjalistów wspólnoty działań, skierowanych przeciwko zjawiskom patologii społecznej, dysfunkcjom społecznym oraz aspołecznym zachowaniom opartym na innowacyjnych metodach, z zaangażowaniem młodzieżowego wolontariatu i aktywną współpracą z samorządem.
2. Zmniejszanie zjawiska uzależnień wśród młodzieży szkolnej, poprzez kształtowanie aktywnych społecznie i umacnianie asertywnych postaw.
3. Inspirowanie rodziców do pogłębiania wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień oraz nakłanianie ich do częstej rozmowy na ten temat z własnymi dziećmi.
4. Tworzenie lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej oraz międzynarodowej społeczności, promującej wśród młodzieży modę na życie bez nałogów oraz przeciwdziałania innym dysfunkcjom społecznym.

Wskaźniki:

- liczba spotkań,
- liczba uczestników.

Zasady ewaluacji:

W oparciu o zdobyte doświadczenia, rozmowy z uczestnikami Projektu, adresatami podejmowanych działań, rozszerzanie katalogu przedsięwzięć oraz ich adresatów.

Źródło finansowania:

Budżet miasta oraz dofinansowanie z budżetu państwa.

Termin realizacji:

Od 2007 roku do nadal.

Pogłębianie współpracy osób funkcyjnych biorących udział w procesie zarządzania kryzysowego [C₈K₃]

Cel projektu:

Minimalizowanie negatywnych skutków klęsk żywiołowych oraz nadzwyczajnych zdarzeń poprzez właściwe określenie zadań, ich realizację przez podmioty uczestniczące w procesie zarządzania kryzysowego.

Adresat:

Mieszkańcy miasta

Realizator projektu:

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego przy współdziałaniu wszystkich podmiotów i instytucji, które występują w siatce zadań Planu Reagowania Kryzysowego dla miasta Ruda Śląska.

Założenia merytoryczne:

Ustawa o zarządzaniu kryzysowym zobowiązała organy gminy do podjęcia działań mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym, przygotowanie do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowanie w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz odtwarzanie infrastruktury lub przywrócenie jej pierwotnego charakteru. Zarządzanie kryzysowe jako jeden z elementów szeroko rozumianego bezpieczeństwa i porządku publicznego jest procesem informacyjno - decyzyjnym. Wspomagane jest funkcjami planowania, organizacji, motywacji i kontroli, których celem jest rozstrzygnięcie o kluczowych problemach społeczności lokalnej. Jest to proces będący postępowaniem normującym i dyspozycyjnym, który ma powodować osiągnięcie założonych celów przez określoną jednostkę administracyjną. Efektywność tak rozumianego procesu zarządzania kryzysowego wymaga znajomości atrybutów dotyczących wspólnoty i terenu przez nią zajmowanego, między innymi takich jak:

- położenie obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie,
- potencjalnych zagrożeń mających wpływ na życie społeczności,
- potencjalnych zagrożeń mogących nasilić zagrożenie,
- sposobów dotarcia do miejsc zagrożonych oraz sposobów likwidacji zagrożeń,
- sposobów udzielania pomocy poszkodowanym.

Podstawowym warunkiem efektywnego zarządzania kryzysowego jest umiejętność zorganizowania współpracy oraz sprawnej koordynacji działań wielu różnych służb biorących udział zarówno w akcjach ratunkowych, jak również w pracach planistycznych i zapobiegawczych.

Etapy realizacji projektu:

1. Ustalenie rocznego planu pracy Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego
2. Opracowanie planu ćwiczeń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego
3. Aktualizacje Planu Reagowania Kryzysowego

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Zaznajomienie się członków zespołu z zakresem przydzielonych zadań.
2. Nabranie umiejętności reagowania na powstałą sytuację kryzysową.
3. Podniesienie sprawności i szybkości podejmowania decyzji i reagowania na zaistniałe zagrożenie.
4. Właściwy przepływa informacji pomiędzy członkami zespołu.

Wskaźniki:

- liczba posiedzeń Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Zasady ewaluacji:

W oparciu o zdobyte doświadczenia (opinie i oceny członków zespołu), planowanie ćwiczeń w celu sprawnego reagowania na zaistniałe zagrożenia.

Źródło finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2004 roku do nadal.

**Działanie mające na celu poprawę bezpieczeństwa powodziowego na terenie miasta.
Doposażenie magazynu przeciwpowodziowego [C₈K₄]**

Cel projektu:

Minimalizowanie negatywnych skutków powodzi i podtopień oraz skuteczne prowadzenie działań przeciwpowodziowych.

Adresat:

Mieszkańcy miasta

Realizator projektu:

Wydział Zarządzania Kryzysowego przy współudziale Państwowej Straży Pożarnej oraz podmiotów wspomagających działania ratownicze.

Założenia merytoryczne:

Miasto Ruda Śląska realizuje zadania o charakterze gminnym oraz ponadgminnym, do których zaliczamy zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym i art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy o samorządzie powiatowym między innymi zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej oraz utrzymania magazynu przeciwpowodziowego.

Jak wynika z powyższego jest to jedno z podstawowych zadań publicznych realizowanych przez samorząd w ramach zaspakajania zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej, dlatego też zasadnym i koniecznym jest podejmowanie kroków przez organy gminy mające na celu doposażenie magazynu przeciwpowodziowego w nowy sprzęt przeciwpowodziowy oraz podejmowanie kroków mających na celu minimalizację skutków wystąpienia powodzi lub lokalnych podtopień.

Etapy realizacji projektu:

1. Doposażenie magazynu przeciwpowodziowego w nowy sprzęt w ramach corocznego budżetu gminy.
2. Prowadzenie raz na dwa miesiące prób sprzętu przeznaczonego do działań przeciwpowodziowych.
3. Analizowanie zagrożeń powodziowych i organizowanie w tym zakresie narad i konsultacji.
4. Uruchamianie odpowiednich służb i podmiotów do prowadzenia działań ratowniczych w przypadku wystąpienia powodzi bądź podtopień mających miejsce na terenie miasta.
5. Powstanie komisji do szacowania strat.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Minimalizowanie skutków powodzi i licznych podtopień.
2. Sprawne działanie służb i podmiotów prowadzących działania ratownicze.
3. Przeprowadzenie sprawnego oszacowania strat i szybkiej obudowy zniszczonej infrastruktury.

Wskaźniki:

- liczba prób sprzętu.

Zasady ewaluacji:

Roczne sprawozdanie z realizacji programu oraz jego analiza, pozwolą na dostosowanie wyposażenia magazynu do aktualnych potrzeb.

Źródło finansowania:

Budżet miasta.

Termin realizacji:

Od 2004 roku do nadal.

Monitorowanie zagrożeń na terenie miasta oraz ostrzeganie podmiotów i mieszkańców o możliwości wystąpienia zagrożeń [C₈K₄]

Cel projektu:

1. Rozpoznanie zagrożeń mogących wystąpić na terenie miasta.
2. Aktywizowanie podmiotów z terenu miasta w zakresie informowania, alarmowania

Adresat:

Mieszkańcy miasta

Realizator projektu:

1. Wydział Zarządzania Kryzysowego
2. Służby, inspekcje i straże
3. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Wojewody Śląskiego.
4. Wydziały Urzędu Miasta
5. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
6. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
7. Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
7. Zakłady pracy funkcjonujące na terenie miasta
8. Środki masowego przekazu
9. Mieszkańcy

Założenia merytoryczne:

Monitoring to ciągła obserwacja wszystkich zagrożeń i zdarzeń mogących wystąpić na terenie miasta. Polega on na odbiorze sygnałów z lokalnych systemów alarmowych przesyłanych drogą radiową, telefoniczną, innych urządzeń technicznych oraz na pośrednictwem gońca i powiadamianiu podmiotów, których zagrożenie może dotyczyć. W zależności od rodzaju zdarzenia informacja kierowana jest do właściwych służb, inspekcji, straży (przeciwdziałanie) oraz mieszkańców (alarmowanie).

Etapy realizacji projektu:

1. Wdrażanie zasad i trybu informowania Prezydenta Miasta o zagrożeniach, zdarzeniach i sytuacjach kryzysowych występujących na terenie Miasta Ruda Śląska, w ramach działania Lokalnego Systemu Wczesnego Ostrzegania.
2. Prowadzenie cyklicznych kontroli cieków wodnych, infrastruktury technicznej oraz środowiska na terenie miasta.
3. Bieżąca analiza warunków atmosferycznych z wykorzystaniem stacjonarnej stacji meteo.
4. Zapoznanie mieszkańców miasta z tabelą sygnałów alarmowych i sposobach ostrzegania.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

1. Rozpoznanie zagrożeń oraz skuteczne i szybkie im przeciwdziałanie.
2. Udoskonalenie systemu przepływu informacji.
3. Rozpoznawanie przez mieszkańców miasta sygnałów alarmowych.
4. Tworzenie bazy danych przedstawiającej historię zagrożeń oraz zdarzeń.

Wskaźniki:

- liczba kontroli infrastruktury technicznej.

Zasady ewaluacji:

Roczne sprawozdanie z realizacji programu oraz jego analiza, pozwolą na skuteczną poprawę rozpoznawania zagrożeń oraz skuteczną reakcję w celu szybkiego im przeciwdziałania.

Źródło finansowania:

- budżet miasta,
- środki własne.

Termin realizacji:

Od 2004 roku, do nadal.

Sport osób niepełnosprawnych [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Upowszechnianie sportu i podnoszenie sprawności fizycznej wśród osób niepełnosprawnych

Adresat:

Osoby niepełnosprawne - dzieci, młodzież, osoby dorosłe.

Realizator projektu:

Wydział Kultury, Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta,
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej.

Partnerzy:

Instytucje, ośrodki wsparcia, szkoły, przedszkola, organizacje pozarządowe z terenu Rudy Śląskiej i Borowej Wsi, nauczyciele, wolontariusze.

Założenia merytoryczne:

Miejska Olimpiada Osób Niepełnosprawnych. W programie: zawody sportowe, gry i konkursy zręcznościowe, występy miejskich zespołów artystycznych.

Etapy realizacji projektu:

- 1) Opracowanie budżetu.
- 2) Organizacja spotkania z partnerami projektu w celu: określenia zasięgu ilościowego olimpiady, uzgodnienia dyscyplin sportowych i innych konkurencji, opracowanie programu olimpiady.
- 3) Przygotowanie bazy i sprzętu.
- 4) Przeprowadzenie olimpiady.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

- zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych praw w dostępie do edukacji sportowej,
- pełniejsze realizowanie idei integracji (poprzez sport) i wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i ich rodzin w środowisku.

Wskaźniki:

- liczba placówek biorących udział w Miejskiej Olimpiadzie,
- liczba osób niepełnosprawnych biorących udział w Miejskiej Olimpiadzie.

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródło finansowania:

W ramach środków własnych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej.

Termin realizacji:

Od 2004 roku do nadal.

Finansowe wsparcie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych organizowanych dla osób niepełnosprawnych [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Pomoc stowarzyszeniom i instytucjom, działającym na rzecz osób niepełnosprawnych, w organizacji: wycieczek, rajdów, obozów, zlotów, letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz innych form turystyczno - wypoczynkowych, sportowych, kulturalnych i integracyjnych.

Adresat:

Osoby niepełnosprawne z terenu Rudy Śląskiej

Realizator projektu:

Wydział Kultury i Kultury Fizycznej Urzędu Miasta
Realizator wyłaniany w drodze otwartego konkursu ofert.

Założenia merytoryczne:

Pozytywne oddziaływanie na proces mający na celu przywrócenie, poprawę lub utrzymanie psychofizycznej sprawności osób czasowo lub trwale niepełnosprawnych.

Etapy realizacji projektu:

Składanie wniosków, przyznanie dofinansowania

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Uaktywnianie kulturalne środowisk osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki:

liczba organizacji, które otrzymały wsparcie finansowe

Liczba osób korzystających z imprez

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- budżet Miasta,
- środki własne realizatora lub z innych źródeł, w zależności od możliwości,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Termin realizacji:

Od 2000r. do nadal.

Regionalny Turniej Tenisa Stołowego [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Przeprowadzenie turnieju ma na celu promowanie sportu osób niepełnosprawnych, zdobycie kwalifikacji na zawody rangi ogólnopolskiej, umożliwienie rodzicom i członkom rodzin osób niepełnosprawnych przeżycia radości i dumy z uczestnictwa ich podopiecznych w zawodach sportowych, nawiązywanie przyjaźni pomiędzy uczestnikami zawodów oraz pomiędzy rodzinami.

Adresat:

Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie Województwa Śląskiego, rodziny uczniów niepełnosprawnych, kibice pełni i niepełni, wolontariusze.

Realizator projektu:

Zespół Szkół Specjalnych Nr 3 im. Świętego Łukasza w Rudzie Śląskiej

Organizator:

Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie

Założenia merytoryczne:

Przeprowadzenie Regionalnego Turnieju Tenisa Stołowego

Etapy realizacji projektu:

Spotkania organizacyjne, rozdzielanie zadań (przygotowanie planu i zarysu imprezy, szukanie sponsorów, zakup nagród rzeczowych, zapewnienie posiłku i transportu zawodnikom, kibicom, opiekunom i trenerom,), przeprowadzenie imprezy według rozpisanego schematu.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Integracja uczniów i zawodników ze środowiskiem lokalnym, społecznym, nauka gry fair play, wdrażanie do zdrowego sportowego stylu życia oraz zasad sportowej rywalizacji.

Wskaźniki:

Liczba drużyn Olimpiad Specjalnych z woj. śląskiego biorących udział w Turnieju, liczba zawodników

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- budżet Miasta,
- środki własne realizatora,
- Rada Rodziców ZS Nr 3,
- Stowarzyszenie "Otwarte Serca",
- sponsorzy.

Termin realizacji:

Corocznie do nadal. W Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych od 2014r.

Turniej piłki nożnej szkół specjalnych Rudy Śląskiej i miast ościennych [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Rywalizacja uczniów szkół specjalnych i szkół życia.

Integracja uczniów i nauczycieli. Propagowanie kulturalnego kibicowania.

Adresat:

Uczniowie i nauczyciele Szkół Specjalnych i Szkoły Życia.

Realizator projektu:

Nauczyciele Wychowania Fizycznego Zespołu Szkół Nr 2 Specjalnych w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Rywalizacja w dwóch grupach gdzie w grupie pierwszej grają reprezentacje szkół (pierwsza drużyna) a w grupie drugiej grają ci, którzy w innych przypadkach nie mają możliwości dostania się do reprezentacji szkoły z powodu różnorodnych słabości ale bardzo chcą wziąć udział.

Etapy realizacji projektu:

Coroczny, jednodniowy turniej.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie motywacji uczniów do nauki, stosowanie zasady fair-play,

Wskaźniki:

Ilość szkół i uczniów biorących udział w turniejach

Zasady ewaluacji:

Zwiększanie zasięgu imprezy

Źródła finansowania:

Środki własne

Termin realizacji:

Październik w latach 2010 - 2020. W Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych od 2016r.

Olimpiada Zdrowia [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

- rywalizacja uczniów szkół specjalnych,
- umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, dbanie o własne zdrowie i innych,
- integracja uczniów i nauczycieli. Propagowanie kulturalnego kibicowania.

Adresat:

Uczniowie i nauczyciele Szkół Specjalnych.

Realizator projektu:

Nauczyciele Wychowania Fizycznego ZSS Nr 2

Założenia merytoryczne:

Rywalizacja uczniów w konkurencji Unihoc, tenis stołowy, pierwsza pomoc. Każda szkoła wystawia reprezentację, która bierze udział w trzech konkurencjach. Każda z tych konkurencji jest nagradzana osobno.

Etapy realizacji projektu:

Coroczna, jednodniowa.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Zwiększenie motywacji uczniów do nauki, stosowanie zasady fair-play, znajomość aktualnych zasad udzielania pierwszej pomocy.

Wskaźniki:

Liczba osób biorących udział w projekcie

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

- środki własne,
- pomoc Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej.

Termin realizacji:

Listopad 2015 - 2020. W Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych od 2016r.

Konkurs gwary śląskiej na wesoło [C₉K₂]

Projekt jest częścią programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych i ich integracji ze społeczeństwem na lata 2016-2020 „Ruda Śląska - miastem przyjaznym osobom niepełnosprawnym”.

Cel projektu:

Rywalizacja uczniów szkół specjalnych. Umiejętność posługiwania się gwarą. Dbłość o zachowanie tradycji. Integracja uczniów i nauczycieli.

Adresat:

Uczniowie i nauczyciele Szkół Specjalnych.

Realizator projektu:

Nauczyciele Zespołu szkół Nr 2 Specjalnych w Rudzie Śląskiej.

Założenia merytoryczne:

Sprawdzanie wiedzy uczniów i nauczycieli dotyczącej gwary śląskiej. Tłumaczenia tekstów, znajomość słownictwa, odgrywanie scenek.

Etapy realizacji projektu:

Zapraszanie ciekawych gości. Rozszerzanie zasięgu imprezy.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Pielęgnowanie znajomości gwary śląskiej. Przekazywanie gwary kolejnym pokoleniom.

Wskaźniki:

liczba uczniów i szkół biorących udział w konkursach

Zasady ewaluacji:

Sprawozdanie roczne

Źródła finansowania:

Środki własne.

Termin realizacji:

Styczeń / Luty 2017r. - 2018r.

„Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego” [C₉K₃]

Cel projektu:

Integracja i promocja talentów dzieci i młodzieży w sekcjach Amatorskiego Ruchu Artystycznego działających przy miejskich instytucjach kultury, klubach rudzkich spółdzielni mieszkaniowych, stowarzyszeń oraz placówek oświatowych.

- Integracja ze środowiskiem lokalnym.
- Nabycie umiejętności wspólnego i twórczego spędzania czasu.
- Promocja Amatorskiego Ruchu Artystycznego poprzez organizację konkursów, przeglądów i festiwali w tym wiodącego Rudzkiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej.

Adresat:

Dzieci i młodzież z rudzkich placówek oświatowych, miejskich instytucji kultury, stowarzyszeń.

Realizator projektu:

Placówki oświatowe, Miejskie Centrum Kultury im. Henryka Bisty, Dom Kultury w Rudzie Śląskiej, Kluby Rudzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Stowarzyszenia.

Założenia merytoryczne:

Pierwsza edycja festiwalu odbyła się w roku 1990 roku i zaprezentował artystyczny dorobek dzieci i młodzieży skupionych wokół sekcji zainteresowań przy domach kultury, szkołach oraz klubach Rudzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Organizacja imprezy i wspólne działanie zintegrowało dzieci oraz opiekunów placówek. Możliwość publicznego zaprezentowania własnych talentów i zdolności artystycznych sprzyjała organizacjom kolejnych edycji festiwalu. Sprzyjała także rozwijaniu i doskonaleniu własnych umiejętności, dobrej zabawie i zdrowej rywalizacji.

Etapy realizacji projektu:

- opracowanie harmonogramu prób i spotkań organizacyjnych, opracowanie regulaminu festiwalu, umieszczenie na stronach organizatorów,
- opracowanie scenariusza przeglądu w poszczególnych kategoriach (teatr, muzyka, plastyka, taniec),
- podjęcie działań mających zabezpieczyć techniczne przygotowanie imprezy (min. pozyskanie sponsorów).

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Promocja Amatorskiego Ruchu Artystycznego, integracja i wspólna zabawa dzieci i młodzieży oraz zaproszonych gości. Promocja i nauka zdrowej rywalizacji.

Wskaźniki:

- liczba uczestników.

Zasady ewaluacji:

Dokumentacja realizatora zadania.

Źródła finansowania:

- wkład własny
- środki finansowe pozyskane przez realizatorów zadania.

Termin realizacji:

Od 2004 roku jako edukacja kulturalna dzieci i młodzieży do nadal.

„Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze” [C₉K₄]

Cel projektu:

Upowszechnianie, promocja imprez odbywających się na terenie miasta, upowszechnianie wydarzeń tj.: koncertów, festiwali, wydarzeń niszowych, spektakli teatralnych, imprez plenerowych w tym imprez o charakterze masowym, imprez z okazji świąt państwowych i miejskich.

Upowszechniania i promocja cyklicznych imprez i wydarzeń artystycznych odbywających się na terenie miasta w tym Dni Rudy Śląskiej.

Integracja ze środowiskiem kultury, organizatorami wydarzeń kulturalnych, promocja wydarzeń w środowisku lokalnym, dotarcie do różnych grup społecznych z terenu miasta.

Adresat:

Mieszkańcy miasta Ruda Śląska.

Realizator projektu:

Wydział Kultury i Kultury Fizycznej Urzędu Miasta.

Założenia merytoryczne:

Dni Rudy Śląskiej to impreza o charakterze masowym - plener odbywa się od roku 1990. W czasie trzydniowego wydarzenia na scenie prezentują się artyści skupieni wokół różnych nurtów muzyki rozrywkowej: rock, pop, blues, jazz. Na scenie prezentują się także artyści skupieni wokół Amatorskiego Ruchu Artystycznego. Impreza upowszechnia różne gatunki, dociera do szerokiego kręgu społeczeństwa, uczy odbierania kultury na różnych jej poziomach.

Etapy realizacji projektu:

Opracowanie scenariusza trzydniowego wydarzenia, nawiązanie kontaktu z menagerami, opracowanie harmonogramu prób i spotkań, podpisanie umów z wykonawcami.

Podjęcie działań mających zabezpieczyć techniczne przygotowanie imprezy(min. pozyskanie sponsorów, ochrona imprezy, środki bezpieczeństwa wynikające z ustawy o organizacji imprez masowych.

Planowane efekty, wskaźniki realizacji działań:

Upowszechnianie uczestnictwa w kulturze wśród różnych grup społecznych z terenu miasta.

Wskaźniki:

- liczba osób.

Zasady ewaluacji:

Dokumentacja realizatora zadania.

Źródła finansowania:

- wkład własny.

- środki finansowe pozyskane przez realizatorów zadania.

Termin realizacji:

Od 2004 jako edukacja kulturalna dzieci i młodzieży do nadal.